

T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

2015-2019

**STRATEJİK
PLANI**

T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

İçindekiler

Kısaltmalar	3
Bakan Sunuşu	4
Müsteşar Sunuşu	6
Strateji Geliştirme Başkanlığı Sunuşu	8
1. Durum Analizi	12
2. 2010-2014 Stratejik Plan Dönemi Uygulama Sonuçları	16
3. Misy on, Vizyon, Temel Değer ve İlkelerimiz	17
4. 2015–2019 Stratejik Planı	19
Tema 1: Enerji Arz Güvenliği	23
Tema 2: Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarrufu	49
Tema 3: İyi Yönetişim ve Paydaş Etkileşimi	61
Tema 4: Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik	73
Tema 5: Teknoloji, Ar-Ge ve İnovasyon	85
Tema 6: Yatırım Ortamının İyileştirilmesi	91
Tema 7: Hammadde Tedarik Güvenliği	99
Tema 8: Verimli ve Etkin Hammadde Kullanımı	105
5. İzleme ve Değerlendirme	112
6. Maliyetlendirme	114
Ek 1: Stratejik Planlama Kurulu ve Ekibi Listesi	115
Ek 2: Tema-Amaç-Hedef Görev ve Sorumluluk Tablosu	119

Kısaltmalar

Ar-Ge	:Araştırma-Geliştirme	MW	:Megawatt
BİK	:Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanlığı	MVA	:Megavolt Amper
BOREN	:Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Başkanlığı	NEPUD	:Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı
BOTAŞ	:Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü	NGS	:Nükleer Güç Santrali
DİAB	:Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü	PG	:Performans Göstergesi
ETKB	:Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	PİGM	:Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
EİGM	:Enerji İşleri Genel Müdürlüğü	Sm³	:Standart metreküp
ENTSO-E	:Avrupa Elektrik İletim Sistemi Şebekesi	TAEK	:Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı
EPDK	:Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	TEDAŞ	:Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.
ESİS	:Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Stratejik Yönetim ve İstatistik Sistemi	TEİAŞ	:Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü
ETİ MADEN	:Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	TEMSAN	:Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü
EÜAŞ	:Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü	TEP	:Ton Eşdeğer Petrol
EVD	:Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri	TETAŞ	:Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğü
GSYH	:Gayri Safi Yurt içi Hasıla	TKİ	:Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü
GWh	:Gigawatt saat	TPAO	:Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü
GZFT	:Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler	TPBH	:Transit Petrol Boru Hatları Dairesi Başkanlığı
IEA	:Uluslararası Enerji Ajansı	TTK	:Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü
IRENA	:Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı	TWh	:Terawatt saat
İHD	:İşletme Hakkı Devri	VAP	:Verimlilik Artırıcı Proje
KİT	:Kamu İktisadi Teşebbüsü	YBBO	:Yıllık Bileşik Büyüme Oranı
kV	:Kilovolt	YEGM	:Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
kWh	:Kilowatt saat	Yİ	:Yap-İşlet
LED	:Light Emitting Diode/Işık Yayan Diyot	YİD	:Yap-İşlet-Devret
LNG	:Sıvılaştırılmış Doğal Gaz		
MİGEM	:Maden İşleri Genel Müdürlüğü		
MTA	:Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü		

BAKAN SUNUŞU

“Büyüyen, dinamik yeni Türkiye’nin enerji ve tabii kaynakları için...”

Taner Yıldız

Bakan

Enerji sektöründe tüm kuralların yeniden yazıldığı bir dönemden geçilmektedir. Büyük enerji ithalatçısı ülkeler ihracatçı konumuna geçmekte, büyük enerji ihracatçısı ülkeler ise talep büyümesinin merkezi haline gelmektedir. Ekonomik büyüme, enerji talebi ve çevre ilişkisi her zamankinden önemli bir hale gelmiş olup en zengin kaynaklara sahip ülkeler için bile enerji verimliliği ve çevresel etki uyumu ana gündemi oluşturmaktadır.

2014 yılının başı itibarıyla Dünyanın 16. ve Avrupa’nın 6. büyük ekonomisi olan Ülkemiz, en güçlü ekonomilerin temsil edildiği G-20’nin faal bir üyesidir. Küresel mali kriz nedeniyle birçok ülke ekonomisinin daralma gösterdiği bir dönemde Ülkemiz ekonomisi 2008 yılındaki ekonomik yavaşlamanın ve 2009 yılındaki küçülmenin ardından 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla %9,2 ve %8,5 oranında büyüme hızını yakalamış ve 2003-2013 döneminde ortalama %5 büyümüştür.

Sahip olduğumuz bu ekonomik büyümenin sağlanmasında enerji sektörü hayati bir rol oynamıştır. 2003-2013 arasında birincil enerji tüketimimizin yılda ortalama %4 ile

büyümüş olması enerji tüketiminin ekonomiyle beraber büyüdüğünü göstermektedir. Dünyada dengelerin değiştiği, enerji sektörünün son derece dinamik olduğu bu dönemde, enerji talebi artmaya devam eden Ülkemizin belirleyeceği enerji stratejisi çok kritik ve uzun dönemli etkileri olacak bir konudur.

Enerji ve doğal kaynaklar sektörleri çok taraflı, piyasaları itibarıyla dinamik ve değişken olmaları nedeniyle bu sektörlerle ilişkin geliştirilecek Stratejik Plan’ın farklı tarafların görüşlerini yansıtan, güncel dinamikleri dikkate alan, farklı açılardan konuları değerlendiren bir yapıda olması gerekmektedir. Buradan hareketle paydaşlarımızı aktif olarak Stratejik Planlama sürecimize dahil ederek sektörün ihtiyaçlarını azami ölçüde gözeten bir yön çizdik. İnaniyoruz ki bu yaklaşımımız paydaşlarımızın da planımızı sahiplenmesine olumlu tesir edecektir.

Enerji arz güvenliği için kritik bir unsur olarak gördüğümüz, son on yılda hızlanarak enerji sektörümüzün çehresini ciddi şekilde değiştiren serbestleşme çabaları ile kurulmaya çalışılan rekabetçi piyasa yapısı, enerji politikalarımızın en

önemli odak noktalarıdır. Bu bağlamda rekabetçi, şeffaf, tüketicinin korunduğu, çevresel sürdürülebilirliği de dikkate alan bir enerji sektörü önceliğimiz olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Doğal kaynaklar açısından baktığımızda önceki Stratejik Planımızda vurgu yaptığımız üzere Ülkemizin zengin doğal kaynaklarından azami ölçüde ve sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda istifade etmek orta ve uzun vadede önceliğimiz olmaya devam edecektir. Bu bağlamda çevre ile uyumlu, öncelikle iş sağlığı ve güvenliği koşullarını sağlayan sürdürülebilir bir madencilik için etkin ve uygulanabilir politikaların oluşturulması, doğal kaynaklarımızın ekonominin büyümesine ve ülke refahına katkıda bulunacak şekilde yönetilmesinin öncelikli şartıdır.

Netice olarak Stratejik Planımızda sekiz adet temaya odaklandık. Temalarımız, enerji ve doğal kaynaklar sektörlerinin birbiriyle ilişkisini ve sinerjisini de yansıtmakta, birinin diğerinin önüne geçmesine yol açmadan sektörler arasında bir denge kurmakta, her ikisine de hak ettiği önemi vermektedir.

Bu sekiz temanın yanı sıra ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik başlığını ise diğer tüm temalara çerçeve olan bir tema olarak değerlendirdik.

Yoğun gündemleri yanında katkı sunmaları Stratejik Plan’ın başarısı için oldukça kritik olan sayın Müsteşar ve Müsteşar Yardımcılarımıza, Genel Müdürlerimize, Yöneticilerimize, Plan’ın hazırlık aşamasında katkı veren enerji ve doğal kaynaklar sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşlarımıza ve Bakanlığımız bünyesinde görev alan tüm çalışma arkadaşlarımıza hem çok önemli katkılarda bulundukları, hem de Plan’ın müstakbel uygulayıcıları olarak sahiplendikleri için teşekkür ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı’nın sektörlerimize, tüm paydaşlarımıza ve nihayetinde Ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Müsteşar Sunuşu

“Yeni bir anlayış, katılımcı bir strateji...”

Metin KILCI

Müsteşar

Ülkemiz, OECD ülkeleri içerisinde geçtiğimiz 10 yıllık dönemde enerji talep artışının en hızlı gerçekleştiği ülke durumuna gelmiştir. Aynı şekilde Ülkemiz, dünyada 2002 yılından bu yana elektrik ve doğal gazda Çin’den sonra en fazla talep artış hızına sahip ikinci büyük ekonomi olmuştur. Bakanlığımızca yapılan projeksiyonlar bu eğilimin orta ve uzun vadede de devam edeceğini göstermektedir.

Ulusal ve uluslararası anlamda bu kadar hızla gelişen ve değişen bir piyasa ortamı içerisinde Ülkemizin ve dolayısıyla Bakanlığımızın geleceğe yönelik vizyonunun ve stratejilerinin belirlenmiş olması elzemdir.

Kamu kurumları üzerine yapılan bir araştırmada yöneticiler stratejik planlamayı kamu sektörü için başarılı bir “yönetimde yenilik” aracı olarak tanımlamaktadırlar. Ülkemizde de kamu idarelerinin planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen politikaları somut iş programlarına ve büt-

çelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirmelerini sağlamaya yönelik olarak “stratejik planlama” temel bir araç olarak benimsenmiştir. Stratejik planlama; bir yandan kamu mali yönetimine etkinlik kazandırırken, diğer yandan kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine ve güçlendirilmesine destek olacaktır.

2015-2019 Stratejik Plan Hazırlık Çalışmalarında mevcut Stratejik Plan’ımızdan ve kamu tarafından 5018 sayılı Kanun çerçevesinde hazırlanan diğer stratejik planlardan farklı olarak bakış açımız stratejik planın yasal bir zorunluluk belgesi olmaktan çıkarılıp dünya literatüründe kuruluşların piyasada söz sahibi aktörler olarak yer almalarını sağlayan “Strateji Belgeleri” arasında layıkıyla yerini almasına odaklanılmıştır.

Bu kapsamda, enerjinin nihai tüketiciye sürekli, sürdürülebilir, çevre ile uyumlu, kaliteli, güvenli ve asgari maliyetlerle arzı ile enerji temininde kaynak çeşitlendirmesini esas alarak; yerli

ve yenilenebilir enerji kaynaklarını mümkün olan en üst düzeyde değerlendirme, enerji yoğunluğunu azaltmayı destekleme, nükleer teknolojiyi elektrik üretiminde kullanma, israfı ve enerjinin çevresel etkilerini asgariye indirme, Ülkemizin uluslararası enerji ticaretinde stratejik konumunu güçlendiren rekabetçi bir enerji sistemine ulaşma amaçları doğrultusunda stratejik plan çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca, Ülkemiz madenciliğinin daha iyi noktalara taşınması ve maden kaynaklarımızın verimli değerlendirilmesi ile ekonomimize kazandırılması konuları bu Plan içinde önemli bir yere sahiptir.

Bu Plan döneminde; tüm paydaşlarımızın aktif olarak uygulama sürecine katılabileceği, sektörün ihtiyaçlarını azami ölçüde gözeten, şeffaf, güvenilir, çevreye duyarlı, katılımcı, yenilikçi ve öncü olmak gibi ilkeleri benimseyen, paydaşlarımızın da sahiplenmesini sağlayacak çok yönlü bir Plan ortaya çıkarıldığı inancındayım.

Bu Plan’da katkısı bulunan tüm paydaşlarımıza teşekkür etmek isterim. Hazırlık sürecinde olduğu gibi Stratejik Planımızın uygulamasında da belirli noktalarda akademik dünya, diğer Bakanlıklarımız ve sektörümüzde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının da katkısının gerekli olduğunun altını çizmek isterim.

Yaklaşık bir yıllık yoğun bir çalışmanın ürünü olan, önümüzdeki 5 yıllık dönemde Ülkemizde enerji ve tabii kaynaklar alanında referans belge olma niteliğini taşıyan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planı’nın Ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ederim.

Strateji Geliştirme Başkanlığı Sunuşu

“Yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir stratejik plan...”

Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı’nın, enerji ve tabii kaynaklar alanında dünyada yaşanan gelişmeleri dikkate alan, Ülkemizin sahip olduğu kaynakları ve kendisine has ihtiyaçlarını tanımlayan, bu ihtiyaçların azami düzeyde karşılanabilmesi için ulaşılması gereken hedefleri belirleyen stratejik bir yol haritası niteliğinde;

- Katılımcı,
- Yenilikçi,
- Çok yönlü,
- Güvenirliliği ve doğruluğu metodolojik olarak kontrol edilebilir verilere dayanan,
- Ulaşılabilir ancak zorlayıcı hedefler koyan,
- Bakanlığımızın iki ana sorumluluk alanı olan; enerji ve doğal kaynaklar arasında sinerji ve denge kuran,
- Çevresel duyarlılığı ön planda tutan,
- Büyüyen Ülkemiz ekonomisinin enerji ve hammadde taleplerini karşılamaya yönelik stratejileri kapsayan,
- Küresel trendleri, güncel konjonktörü ve gelecek beklentilerini dikkate alan,
- Ülkemizin makro politika ve stratejilerini ortaya koyan diğer üst politika belgeleri ile de uyumlu

bir yapıda olması amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda, farklı bakış açıları getirebilecek farklı paydaşlardan sağlıklı ve çok yönlü bilgi almak üzere mevcut durum analizi yapılmış ve stratejinin girdisi olarak kullanılmıştır. Ayrıca enerji ve doğal kaynaklar alanında dünyada ve bölgemizdeki son gelişmeler analiz edilerek stratejilerimize yansıtılmıştır. Farklı görüşlerin derlenebilmesi için hazırlık çalışmalarının her aşamasında toplantı, çalıştay, odak grup çalışmaları, anket gibi uygulamalar geniş bir katılımcı grubuyla gerçekleştirilmiş ve mutabakata dayalı bir analiz ve tasarım süreci geçirilmiştir.

Çok boyutlu bir veri toplama yapısı tasarlanmış ve uygulanmış olan 2015-2019 Stratejik Planı Hazırlık Çalışmalarında analizler aşağıdaki veri kaynaklarına dayandırılmıştır:

Paydaş, Ürün ve Hizmet Analizi

Bakanlığımızın paydaşları, Bakanlığımız ile olan ilişkisinin durumu, Bakanlığımıza etkisi ve önemi doğrultusunda analiz edilmiş ve Stratejik Plan hazırlık çalışmalarına da bu doğrultuda dahil edilmişlerdir. Bakanlığımız birimleri tarafından sunulan ürün ve hizmetler de mevcut durum analizinde girdi olarak kullanılmak üzere analiz edilmiştir. Bu analizler sonucunda:

İç Paydaşlarımız olarak;

- Bakanlığımız Merkez Birimleri
- Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşları,

Dış Paydaşlarımız olarak;

- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- Akademik Kuruluşlar,
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Alanındaki Tüm Sivil Toplum Kuruluşları,
- İktisadi ve Sosyal Sivil Toplum Kuruluşları,
- Uluslararası Kuruluşlar

belirlenmiş ve hazırlık sürecinde tüm paydaşların azami düzeyde katılımı sağlanmıştır.

Toplantılar ve Odak Grup Çalışmaları

Analizler kapsamında toplantılar ve odak grup çalışmaları gerçekleştirilmiş, bu kapsamda Sayın Bakanımız, Sayın Bakan Yardımcımız, Sayın Müsteşarımız, Sayın Müsteşar Yardımcıları, Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların Genel Müdürleri, Genel Müdür Yardımcıları ve ilgili Daire Başkanları başta olmak üzere konu uzmanı pek çok katılımcı ile bir araya gelinmiştir.

Anketler

Geniş bir katılımcı grubuna ulaşmak ve paydaşların, üzerinde strateji geliştirilmesi gereken konulara ve stratejilere ilişkin görüş ve beklentilerini alabilmek üzere; anketler uygulanmış ve anket sonuçları analiz edilerek Stratejik Plan’ın temel girdilerinden biri olarak kullanılmıştır. Anketler;

- Bakanlığımız Çalışanları,
- Bakanlığımız Merkez Birimleri,

- Bakanlığımız Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşları,
- Enerji ve Doğal Kaynaklar ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşları,
- Diğer İktisadi ve Sosyal Sivil Toplum Kuruluşları, Bakanlığımızın Dış Paydaşları Olan Kamu Kurumları,
- Akademik Birimler ve Üniversitelerin Enerji ve Doğal Kaynaklar ile İlgili Akademisyenleri

olmak üzere 7 farklı paydaş grubuna uygulanmıştır. Açık ve kapalı uçlu soruları bir arada barındıran ortalama 20’şer soruluk bu anketler internet tabanlı olarak uygulanmış ve sonuçları analiz edilmiştir. 1100’ün üzerinde gerçek ve tüzel kişiden yanıt alınan anketler ayrı ayrı incelenmiş, değerlendirilmiş, kategorize edilmiş ve anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde konsolide edilmiştir.

Çalıştaylar

Mevcut durum analizini yapmak üzere, Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) analizi çalışması kapsamında üç tam gün oturumdan oluşan çalıştaylar gerçekleştirilmiş olup ortaya çıkan görüşler tüm çalışmalarda girdi olarak kullanılmıştır.

- 11 Şubat 2014 tarihinde Sayın Bakanımızın da katılımıyla Stratejik Planlama Kurulu’nun Stratejik Plan’a girdi sağlayacak görüşlerini alabilmek üzere Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların Üst Yöneticilerinden oluşan 45 kişilik bir katılımcı grubu ile çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- 12 Şubat 2014 tarihinde Stratejik Planlama Ekibi ve iç paydaşlar ile taslak temalar bazında GZFT analizinin gerçekleştirildiği ve Stratejik Plan’a ilişkin amaçlara yönelik görüşlerin alındığı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- 13 Şubat 2014 tarihinde enerji ve madencilik alanında faaliyet gösteren tüm teşebbüsleri temsil eden sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, ilgili akademisyenler, ilgili kamu kurumlarının temsilcilerinden oluşan dış paydaşlar ile geniş bir katılımı, taslak temalar bazında GZFT analizinin de yapıldığı ve Stratejik Plan’a ilişkin amaçlara yönelik görüşlerin alındığı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca stratejilerin belirlenmesi aşamasında katılımcı bir yaklaşım benimsenmiş, Bakanlığımız üst yönetiminin de aktif olarak katıldığı çok sayıda toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılara istinaden kurgulanmış olan stratejik tema, amaç, hedef ve stratejilerin, üst yönetim tarafından sahiplenilmesini sağlamak amacıyla; Sayın Bakanımızın, Sayın Bakan Yardımcımızın, Sayın Müsteşar ve Müsteşar Yardımcılarımız ve Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımızın üst düzey yöneticilerinin katılımları ile gerçekleştirilen iki günlük ayrı bir çalıştay ile tartışılmış ve tüm birimlerin görüşleri alınmıştır.

Yerel ve Küresel Ölçekte Kamuya Açık Veriler Üzerinden Literatür Taraması

Çalışmanın teorik altyapısı açısından gerekli literatür tarama-

sı gerçekleştirilmiş, analize girdi teşkil edebilecek küresel trendler, Bakanlığımız için olumlu veya olumsuz anlamda ders çıkarılabilecek diğer ülkelerdeki örnek uygulamalar incelenmiştir. Bu araştırmalar, Bakanlığımızın güçlü ve zayıf yönlerinin küresel bir bakış açısıyla değerlendirilmesine katkı sağlamış, fırsat ve tehditlerin hem yerel, hem de uluslararası bir gözle değerlendirilmesine imkan vermiştir.

Üst Politika Dokümanlarının İncelenmesi

Stratejik Plan’ın mutlak surette uyum içinde olması gerektiği üst politika belgeleri, Bakanlığımızı etkileyebilecek hususlar çerçevesinde incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu kapsamda;

- 62. Hükümet Programı ve Yıllık Program,
- Orta Vadeli Program (2014-2016),
- Orta Vadeli Mali Plan, (2014-2016),
- 10. Kalkınma Planı,
- Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Kararları,
- Enerji Verimliliği Strateji Belgesi,
- Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi,
- Elektrik Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi

incelenmiştir.

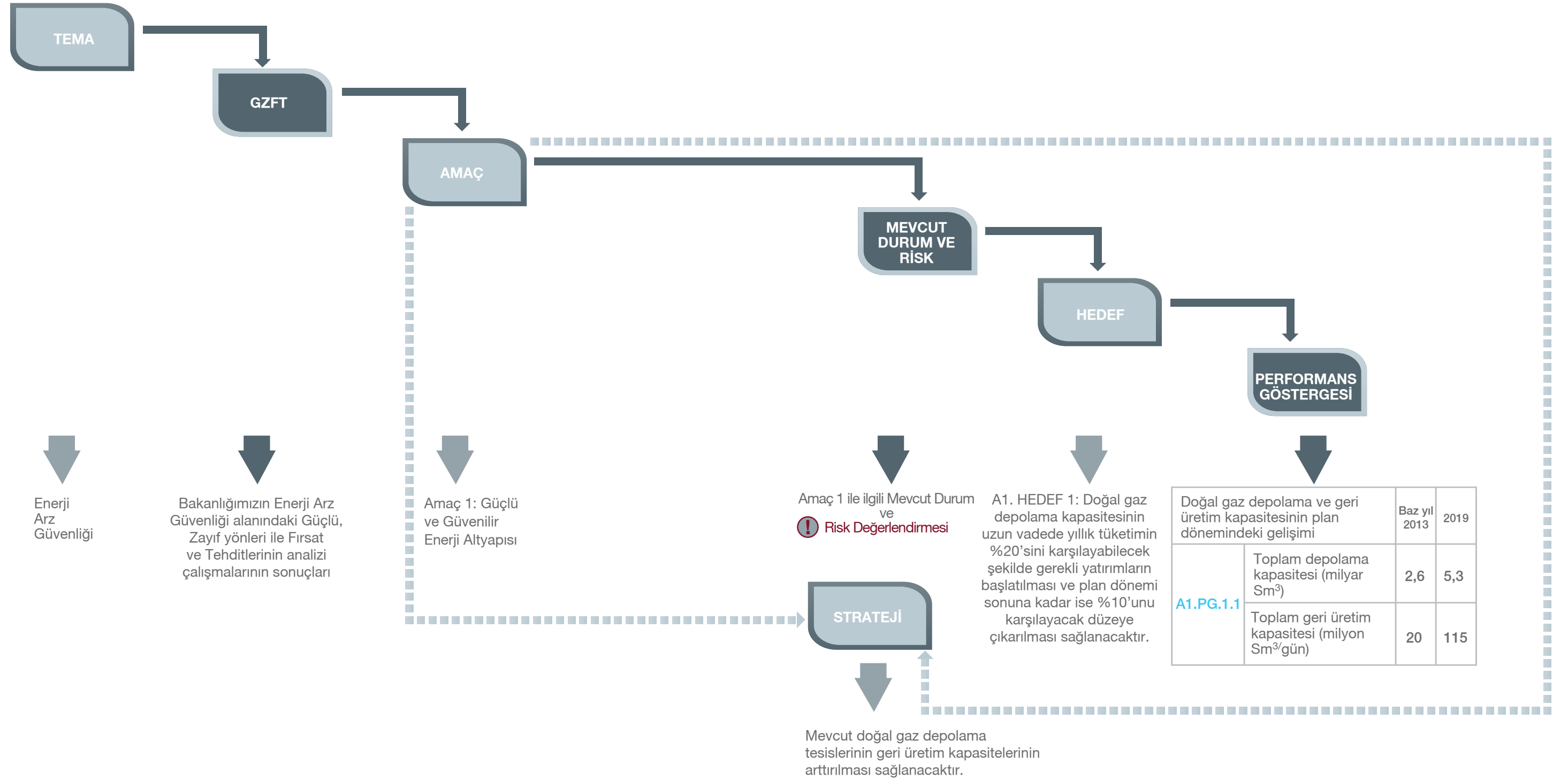
Yukarıda bahsedilen tüm bu çalışmalar neticesinde Planımızda; Enerji Arz Güvenliği, Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarrufu, İyi Yönetişim ve Paydaş Etkileşimi, Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik, Teknoloji, Ar-Ge ve İnovasyon, Yatırım Ortamının İyileştirilmesi, Hammadde Tedarik Güvenliği, Verimli ve Etkin Hammadde Kullanımı olmak üzere sekiz adet tema ortaya çıkarılmıştır. Temamızın, enerji ve doğal kaynaklar sektörlerinin birbiriyle ilişkisini ve sinerjisini yansıtan, sektörler arasında bir denge kuran, her ikisine de hak ettiği önemi veren birer çatı olarak tasarlanmasına azami ölçüde özen gösterilmiştir. Bu sekiz temanın yanı sıra ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik ise diğer tüm temalara çerçeve bir tema olarak tasarlanmıştır.

Stratejik Plan;

- Her bir tema için tema adı, temaya ilişkin gerekçe, mevcut durum ve ön plana çıkan risklere ilişkin kısa değerlendirme, GZFT analizi bulguları (güçlü ve zayıf yönler, fırsat ve tehditler ayrı ayrı sayılmak yerine, güçlü ve zayıf yönler çoğunlukla aynı köklere sahip olduğundan ve fırsat ve tehditler birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğundan hareketle GZFT analizinin sonuçları yorumlanarak buraya aktarılmıştır),
- Tema kapsamındaki amaçlar,
- Her bir amacın altında bu amaca ulaşmaya yönelik hedefler ve her bir hedef için performans göstergeleri,
- Her bir amaç için amaca ulaşmakta uygulanacak ilgili stratejiler

sunulmak suretiyle yapılandırılmıştır. Söz konusu yapılanma, aşağıdaki şekilde yer verilen örnekte açıklandığı gibidir:

Stratejik Plan Nasıl Okunmalı?

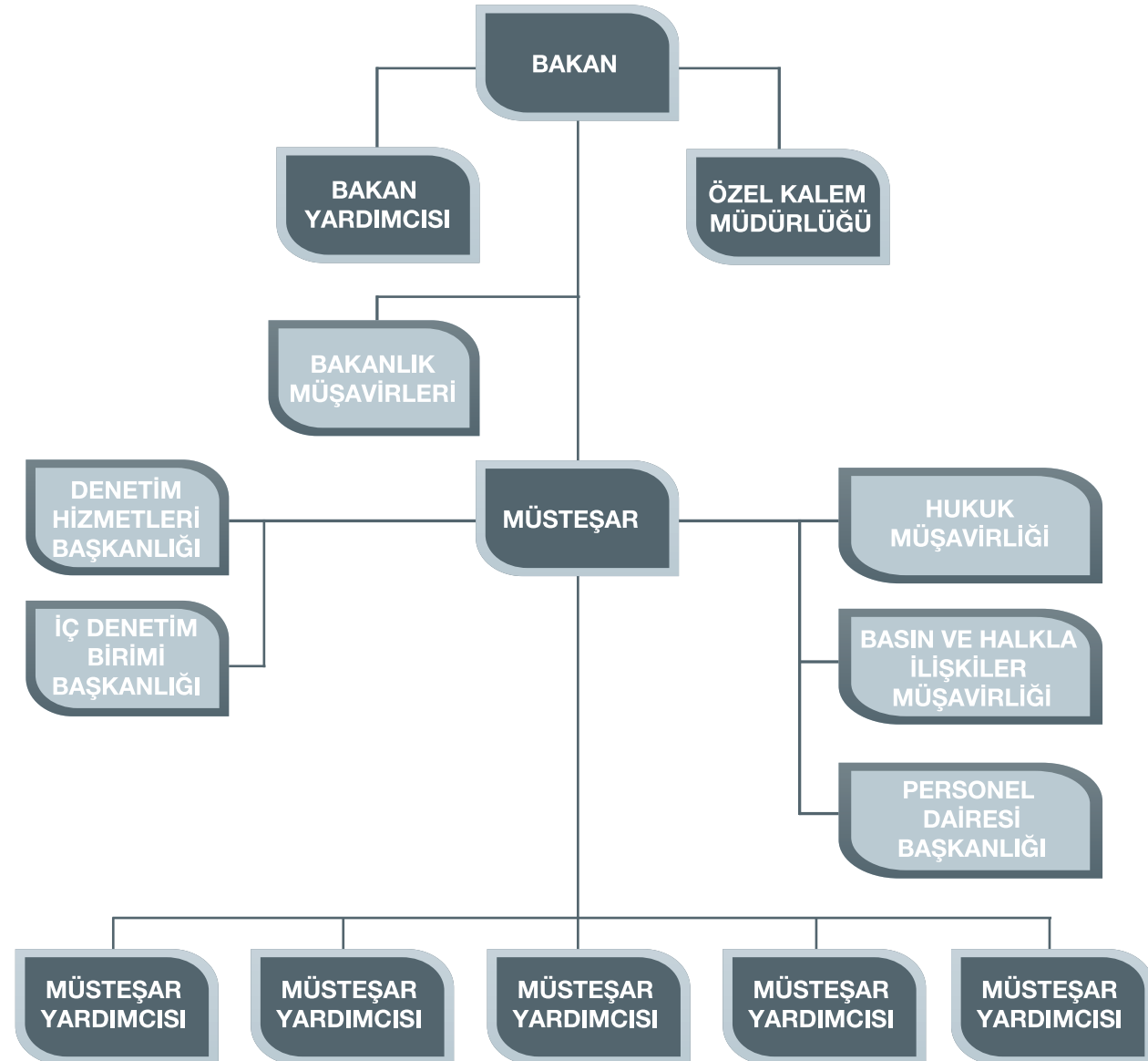

1. Durum Analizi

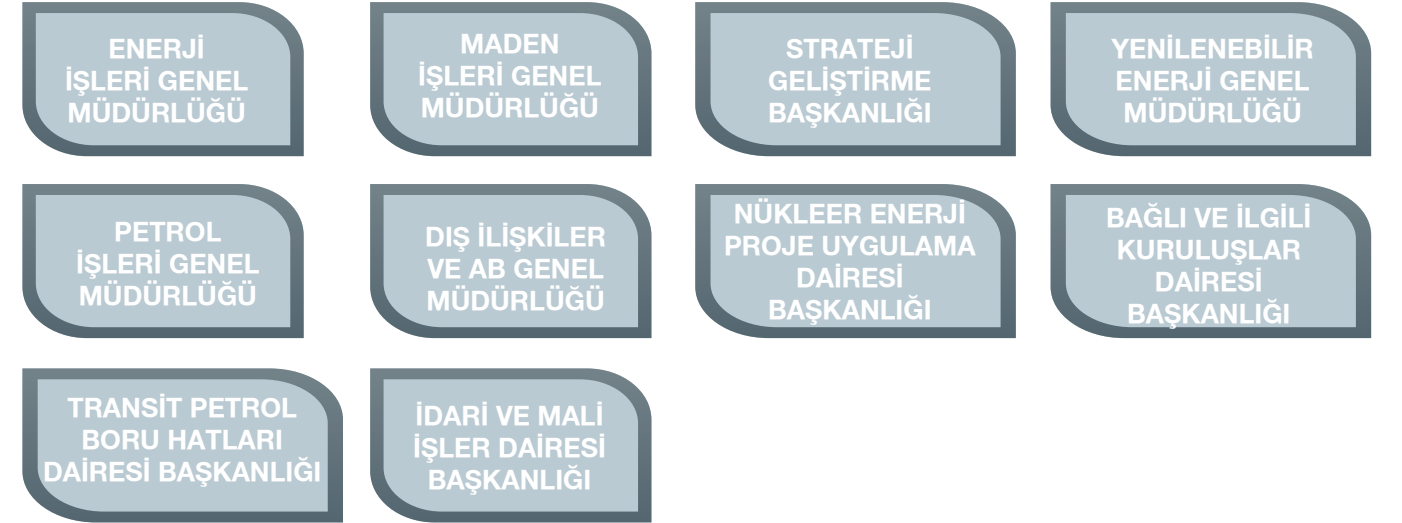
Bakanlık Tarihçesi ve Organizasyonu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 4951 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanarak 25.12.1963 tarih ve 4-400 sayılı Cumhurbaşkanlığı onayı ile kurulmuştur. Bakanlık Teşkilat Kanunu 13.02.1983 tarihli 186 sayılı Kanun Hükmünde

Kararname ile düzenlenmiş, 01.03.1985 tarihinde çıkarılan 3154 sayılı Kanun ve bu Kanunda bazı değişiklikler öngören 02.11.2011 tarihli 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile son şeklini almıştır. Buna göre Bakanlığımızda 8 adet ana hizmet birimi, 5 adet danışma ve denetim birimi ile 3 adet yardımcı hizmet birimi mevcuttur. Stratejik Planımızın hazırlandığı 2014 yılı Haziran ayı itibarıyla Bakanlığımız organizasyon şeması aşağıdaki gibidir:

MERKEZ TEŞKİLATI

BAĞLI KURULUŞLAR

İLGİLİ KURULUŞLAR

İLİŞKİLİ KURULUŞLAR

02.04.2004 tarih ve 2004/22 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınmış olan ve uhdesindeki 21 adet Elektrik Dağıtım Bölgesi özelleştirilmiş olan Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) Genel Müdürlüğü, organizasyon şemasında Bağlı, İlgili, ilişkili Kuruluşlar arasında yer almamakla birlikte faaliyet alanının Bakanlığımız ile doğrudan bağlantılı olması nedeniyle Stratejik Plan içerisinde bazı hedefler için gerçekleştirme sorumlusu olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımızın Kuruluş Amacı, Yetki, Görev ve Sorumlulukları

3154 Sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’a göre Bakanlığımızın kuruluş amacı; enerji ve doğal kaynaklarla ilgili hedef ve politikaların, ülkenin savunması, güvenliği ve refahı, milli ekonominin gelişmesi ve güçlenmesi doğrultusunda tespitine yardımcı olmak; enerji ve doğal kaynakların bu hedef ve politikalara uygun olarak araştırılmasını, geliştirilmesini, üretilmesini ve tüketilmesini sağlamaktır. Aynı Kanun’da Bakanlığımızın görevleri şu şekilde tanımlanmıştır:

- Ülkenin enerji ve doğal kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak,
- Enerji ve doğal kaynakların ülke yararına, teknik gereklerle ve ekonomik gelişmelere uygun olarak araştırılması, işletilmesi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve korunması amacıyla genel politika esaslarının belirlenmesine yardımcı olmak, gerekli programları yapmak, plan ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,
- Bu kaynakların değerlendirilmesine yönelik arama, tesis kurma, işletme ve faydalanma haklarını vermek, gerektiğinde bu hakların devir, intikal, iptal işlemlerini yapmak, ipotek, kamulaştırma ve öteki kısıtlayıcı hakları tesis etmek, bunların sicillerini tutmak ve saklamak,
- Kamu ihtiyaç, güvenlik ve yararına uygun olarak enerji ve doğal kaynaklar ile enerjinin üretim, iletim, dağıtım, tesislerinin etüt, kuruluş, işletme ve devam ettirme hizmetlerinin genel politikasını tespit çalışmalarının koordinasyonunu temin etmek ve denetlemek,
- Yeraltı ve yerüstü enerji ve doğal kaynaklar ile ürünlerinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek, Bakanlığın Bağlı ve İlgili Kuruluşlarının işletme ve yatırım programlarını inceleyerek onaylamak ve yıllık programlara göre faaliyetlerini izlemek, değerlendirmek,
- Bakanlığın Bağlı ve İlgili Kuruluşlarının çalışmalarını ve işlemlerini her bakımdan incelemek, araştırmak ve teftiş etmek, gerekli her türlü emri vermek ve desteklemek,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik politikaların ve stratejilerin belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak,
- Yukarıda belirtilen görevleri yerine getirmek amacı ile

gerekli bilgileri toplamak, değerlendirmek ve uzun vadede politikaların saptanması ve geliştirilmesi ile ilgili hazırlık çalışmalarını yapmak.

Enerji ve Doğal Kaynaklar Sektörüne Küresel Bakış

Küresel ölçekte dengeleri, şartları, tarafları hızlı bir şekilde değişen, son derece dinamik bir sektör olan enerji sektörü ile görece stabilitesi daha yüksek ancak çehresi değişmeye devam eden doğal kaynaklar sektöründe belirlenecek ulusal bir stratejinin dünyadaki ve bölgemizdeki güncel gelişmeleri dikkate alması önemlidir. Enerji piyasalarında yaşanan gelişmeler, teknolojinin ilerlemesine paralel olarak yeni kaynaklara erişim, ülkelerin değişen üretim ve tüketim değerleri ve artan çevresel kaygılar küresel enerji sektörünü şekillendirmeye devam etmektedir. Enerji ve doğal kaynaklar alanındaki ithalat bağımlılığımız dikkate alındığında, küresel ve bölgesel trendlerin etkisinde değişen piyasaların getirmiş olduğu riskler Ülkemiz için büyük önem arz etmektedir. Bu açıdan bakıldığında, Bakanlığımızın faaliyet ve stratejileri pek çok dış faktörden etkilenmektedir. Bu faktörler;

- Küresel ve bölgesel jeopolitik ve jeostratejik gelişmeler,
- Enerji ve doğal kaynak piyasalarındaki gelişmeler,
- Yeni teknolojiler,
- Yeni enerji kaynakları,
- Değişen çevresel duyarlılıklar,
- Ticaretin değişen yönü,
- Küresel ve yerel makroekonomik gelişmeler,
- Üretim ve tüketim yaklaşımlarında değişen tercih ve değerler

olarak özetlenebilir. Buradan hareketle, 2015-2019 Stratejik Plan Hazırlık Çalışmaları kapsamında küresel enerji sektöründe ön plana çıkan trendlerin neler olduğu, bu trendlerin nasıl gelişim gösterdiği ve Ülkemizi hangi doğrultuda etkileyeceği detaylı bir şekilde incelenmiştir. Söz konusu incelemeler ana hatlarıyla aşağıdaki gibidir:

Petrol fiyatlarındaki yükseliş, son dönemdeki düşük dalgalanma ve yeni arama ve üretim teknolojilerinin gelişmesi; ulaşılması daha zor kaya petrolü ve kaya gazı rezervlerinden, geleneksel olmayan üretim yöntemleri ile üretim yapılmasına olanak sağlayacak bir yatırım ortamı oluşturmuştur.

Küresel doğal gaz üretiminin büyük çoğunluğu yerel tüketim için kullanılırken %31 gibi bir oranı ise uluslararası ticarete konu olmaktadır. Küresel doğal gaz ticareti son yıllarda değişim içinde olmamasına rağmen talep ve arz tarafındaki gelişmeler özellikle yeni LNG terminal yatırımlarını artırmaktadır. Yükselen Asya ekonomilerinde ve Fukushima sonrası Japonya’da yaşanan doğal gaz kullanımı trendine bağlı olarak artan doğal gaz talebini karşılamak amacıyla ve ayrıca ABD’nin beklenen doğal gaz ihracat atağına paralel olarak küresel anlamda birçok LNG terminal yatırımları

gerçekleştirilmektedir. Afrika’da keşfedilen yeni sahalar da bölgedeki LNG faaliyetlerini arttırmaktadır.

Doğal gaz piyasalarında yaşanan serbestleşme ve spot piyasa oluşumları ise geçmiş dönemde doğal gaz fiyatının belirlenmesinde uygulanan metodolojilerin değiştirilmesi yönünde baskı oluşturmaktadır.

Küresel arenada yaşanan bu gelişmelere ek olarak Kuzey Irak petrolleri, Doğu Akdeniz gaz rezervleri gibi yeni kaynaklar, Azerbaycan boru hattı faaliyetleri, İran ambargosunun kalkması, Ukrayna krizi gibi gelişmeler de uluslararası petrol ve doğal gaz faaliyetleri açısından önem taşımaktadır.

Yenilenebilir enerji yatırımları son yıllarda artmaya devam etmiş, dünyada 2012 yılı sonunda yenilenebilir enerjiye dayalı elektrik üretimi 4.888 TWh’e ulaşmıştır. Yenilenebilir enerji teknolojileri dünyada yalnızca elektrik tüketiminde değil aynı zamanda ısı talebinin karşılanmasında da önemli bir rol oynamaktadır. 2012 yılının sonunda geleneksel biyokütle hariç yenilenebilir enerjinin ısı talebinin karşılanmasına katkısı %8,8’e ulaşmıştır. Başta Almanya, İspanya ve İngiltere olmak üzere Avrupa Birliği’nde yenilenebilir enerji alanında önde olan ülkeler güçlü politikaları ve destekleyici eylem planları doğrultusunda yenilenebilir enerji hedeflerini hızlı bir şekilde hayata geçirmektedir. Özellikle Almanya ve İspanya güneş enerjisi teknolojilerinde yerli ekipman sanayinin de kalkınmasını hedefleyerek bu alanda çok iddialı teşvikler içeren politikalar uygulamışlardır. Söz konusu politikalar kurulu gücün kısa sürede ciddi seviyelerde artmasını sağlamıştır. Ancak teşviklerin kamu maliyesine getirdiği yük ve gelişen teknoloji ile ekipman maliyetlerinde yaşanan düşüş doğrultusunda bugün bu ülkelerin teşvik yapılarını tekrar gözden geçirmekte olduğu görülmektedir.

Kömür, özellikle son dönemde temiz kömür teknolojilerinin de etkisiyle farklı bir yere oturarak daha fazla ilgi görmeye başlamıştır. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) verilerine göre kömürün dünya elektrik üretimindeki payı 1990 yılında %37,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu pay 2012’ye gelindiğinde %40,3’e yükselerek tüm kaynaklar içinde birinci sıradaki yerini korumuştur ve 2035 yılına kadar da koruyacağı öngörülmektedir. Kömür piyasalarında gerçekleştiren ticaret hacimlerinde yaşanan gelişmeler, fiziksel ve finansal kömür ticaretinin yaygınlaşmasına ve daha serbest ve likit piyasa yapısına kavuşmasına imkan sağlamaktadır. Likiditenin ve ticaret hacminin artması ise finansal türev ürünlerin oluşumunu sağlamıştır. Özellikle 2011 yılına kadar petrol fiyatlarının etkisinde gelişim gösteren kömür fiyatlarında, son dönemde ABD’nin uluslararası kömür ticaretine sağlamış olduğu kömür arzı nedeniyle, petrol fiyatlarından bağımsız olarak düşüş yaşanmaktadır. Rusya ve Güney Afrika’nın Avrupa’ya yaptığı ihracatın azalmaya başlaması ve ayrıca bu iki ülkenin toplam ticaret hacmi artışında gösterdikleri düşük performans, kısa vadede olmasa da uzun vadede Avrupa kömür piyasası içindeki konumlarının gerilemesine neden olacaktır.

Artan elektrik enerjisi talebi, nükleer enerjiyi önemli bir kaynak olarak baz yük santrallerinin başına oturtmaktadır. 11 Mart 2011’de Japonya’nın Fukushima bölgesinde

yaşanan depremin getirdiği büyük ölçekli nükleer felaket dünya genelindeki hükümetlerin, kuruluşların ve bireylerin nükleer enerjiye duyduğu güvenin sarsılmasına, birçok ülkede nükleer karşıtı gösteriler düzenlenmesine ve ülkelerin nükleer enerji programını gözden geçirmesine yol açmıştır. Bununla birlikte birçok ülke enerji arz güvenliğini sağlayabilmek amacıyla güncel teknolojiye dayanan yeni nükleer yatırımlara güvenlik önlemlerini arttırmak suretiyle başlamaktadır.

Arz güvenliği için en ucuz ve temiz enerji kaynağı olarak gösterilen enerji verimliliği, başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere dünyada yükselen ve her geçen gün daha fazla ilgi çeken bir alandır. IEA verilerine göre 2011 yılında dünyada enerji verimliliği alanında kamu sektörü, büyük özel kuruluşlar ve çok taraflı finansal kuruluşlar tarafından yapılan yatırımların 300 milyar ABD Dolarına ulaştığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, küçük kuruluşlar tarafından yapılan yatırımlar da göz önünde bulundurulduğunda, enerji verimliliği yatırımlarının tahmini değerinden çok daha yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Enerji verimliliğine olan yatırımların orta vadede artarak devam etmesi beklenmektedir.

Enerji ve doğal kaynaklar sektörlerinde karbon yakalama ve depolama teknolojileri, yakıt pilleri, iklim değişikliği ile mücadele ve küresel karbon piyasaları, nükleer füzyon enerjisi teknolojileri ve talep yönetimi gibi uygulamalar başta olmak üzere teknolojinin önemli bir oyun değiştirici olma potansiyeli bulunmaktadır. Ülkemizin enerji ve doğal kaynaklar politikalarının, dünyadaki gelişmelerin gerisinde kalmayacak şekilde ve bu gelişmelerle uyumlu olarak değerlendirilmesi kaçınılmazdır.

Madenler doğası gereği bulundukları yerde çıkarılmak zorundadırlar. Maden çıkartma süreçleri ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan tüm tarafların içinde olduğu hassas ve bütüncül bir yapıya gereksinim duymaktadır. Diğer yandan, toplumsal refahın artırılmasında ve istihdamın sağlanmasında öncü rol oynayan sanayinin bel kemiğini hammaddeler oluşturmaktadır.

Küresel bazda bakıldığında, enerji mineral hammaddeleri çeşitli anlaşmalarla ele alınmasına karşın, metalik mineraller, yapı (inşaat) mineralleri ve endüstriyel mineraller olarak kategorize edilen enerji dışı minerallerle ilgili ciddi anlamda bir politika 2000’li yıllara kadar oluşturulmamıştır. Ancak özellikle arz güvenliği açısından giderek artan endişeler neticesinde başta AB ve ABD olmak üzere gelişmiş ülkeler enerji dışı hammadde politikalarını oluşturmaya başlamıştır. Bu çerçevede oluşturulan politikalar ise genelde ülke içinde ve dışında hammadde tedariği, ikame ürünler ve kaynak verimliliği ve dönüşüm olmak üzere üç ana grupta toplanmış, inovasyon ise tüm bu politikalarla kesişen bir husus olarak tanımlanmıştır.

Bu bağlamda çevre ile uyumlu, öncelikle iş sağlığı ve güvenliği koşullarını sağlayan sürdürülebilir bir madencilik için etkin ve uygulanabilir politikaların oluşturulması, doğal kaynaklarımızın ekonominin büyümesine ve ülke refahına katkıda bulunacak şekilde yönetilmesinin öncelikli şartıdır.

2. 2010-2014 Stratejik Plan Dönemi Uygulama Sonuçları

Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planı'nda, 5 stratejik tema altında 11 stratejik amaç ve 32 stratejik hedef belirlenmiş ve bu hedeflere ilişkin performans göstergeleri oluşturularak altı aylık periyotlarla izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Proaktif bir izleme için uygulama sürecinde kaydedilen aşamaların raporlanması ve stratejik hedeflerden olası sapmaların değerlendirilerek gerekli tedbirlerin zamanında alınması önem arz etmektedir. Bu kapsamda 2010-2014 Stratejik Planı'nda yer alan göstergelere ilişkin veriler Bakanlık birimlerinden alınarak her bir hedefe ilişkin kaydedilen gelişmeler değerlendirilmiştir.

Plan dönemine ilişkin yapılan performans değerlendirmesi neticesinde başarılı, kısmi başarılı ve başarısız olarak değerlendirildiğimiz hedefler ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda

hazırlanan ve Bakanlığımız üst yönetimine belirli periyotlarla sunulan İzleme ve Değerlendirme Raporlarında, performansları kısmi başarılı ve başarısız olarak tespit edilen hedefler ile ilgili sapma nedenlerine ve tedbir önerilerine ilişkin değerlendirmelere ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

Raporumuzda yer alan bu bulgulardan hareketle genel olarak; mevzuat kaynaklı sorunlar, izin süreçlerinde yaşanan gecikmeler, altyapı eksiklikleri, yetki kısıtlamaları ve çakışmaları, yeniden yapılanma ihtiyacı duyulan bazı piyasalarda bu sürecin yavaş ilerlemesi gibi nedenlerden dolayı bazı hedeflerin arzu edilen seviyede gerçekleşmediği ancak alınabilecek tedbirlerle önümüzdeki dönemlerde iyileşme sağlanabileceği kanaatine varılmıştır. Bu nedenle başarısız ya da kısmi başarılı olarak değerlendirilen ve Bakanlığımız öncelikli politika ve stratejileri arasında yer alan hedeflerin çoğu bu planda kendine yeniden yer bulmuştur.

3. Misyon, Vizyon, Temel Değer ve İlkelerimiz

Misyonumuz

Enerji kaynaklarını ve doğal kaynakları verimli ve çevreye duyarlı şekilde değerlendirerek ülke refahına en yüksek katkıyı sağlamak

Vizyonumuz

Enerjide ve doğal kaynaklarda güvenli bir gelecek

Temel Değer ve İlkelerimiz

4. 2015-2019 Stratejik Planı

• **Şeffaflık**

Faaliyetlerimizin, ilgili tarafların erişimine açık olarak gerçekleştirilmesi ve mevzuat çerçevesinde kamuoyunun bilgisine sunulması

• **Güvenilirlik**

Faaliyetlerimizin, ulusal ve uluslararası alanda güvenilir ve itibarlı bir kurum olma hedefi doğrultusunda yürütülmesi

• **Çevreye Duyarlılık ve Yaşama Saygı**

Faaliyetlerimizin çevresel sürdürülebilirlik ve yaşama saygı ilkeleri çerçevesinde yürütülmesi

• **Katılımcılık**

Politika üretme süreçlerimizde paydaşlarımızın

görüşlerinin, önerilerinin ve beklentilerinin azami olarak dikkate alınması

• **Yenilikçilik ve Öncülük**

Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi ile birlikte yerli ve yeni teknoloji kullanımına öncülük edilmesi

• **Verimlilik**

Bakanlığımıza tahsis edilen kamu kaynaklarının, verimliliği ve etkinliği sağlama amacı doğrultusunda kullanılması

• **Tutarlılık ve Öngörülebilirlik**

Faaliyetlerimizin, orta ve uzun vadeli güvenilir öngörüler ışığında ve küresel gelişmeler doğrultusunda Ülkemiz menfaatleri gözetilerek kararlı bir şekilde yürütülmesi

2015-2019 Stratejik Planı, öncelikle Bakanlığımızın kurumsal ve yönetsel kapasitesinin geliştirilmesi olmak üzere, enerji ve doğal kaynaklar alanında sektörün güncel ihtiyaçları ile geleceğe yönelik beklentilerini karşılayan ve hakkında politika geliştirilmesi gerekli görülen temalar üzerinde yapılandırılmıştır. Temaların seçimi, iç ve dış paydaşlarla gerçekleştirilen anket, çalıştay, odak grup toplantısı gibi katılımcı çalışmalar ile yerel, bölgesel ve küresel ölçekteki mevcut durum ve trend analizlerine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Toplamda 8 adet tema, 16 adet amaç ve 62 adet hedeften oluşan Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planı'nda:

Enerji ve Doğal Kaynaklar alanında;

- İyi yönetim ve paydaş etkileşimi,
- Bölgesel ve uluslararası etkinlik,
- Teknoloji, Ar-Ge ve inovasyon,
- Yatırım ortamının iyileştirilmesi,

gibi ortak gelişim ihtiyaçlarına vurgu yapılırken, **Enerji** tarafında;

- Arz güvenliği,
- Enerji verimliliği ve tasarrufu,

Doğal Kaynaklar tarafında ise;

- Verimli ve etkin hammadde kullanımı,
 - Hammadde tedarik güvenliği,
- konuları ön plana çıkmaktadır.

Enerji ve doğal kaynakların ekonomiye kazandırılması ve tüketilmesi sürecinde vazgeçilmez bir yaklaşım olarak görülen sürdürülebilirlik ayrı bir tema olarak değil, tüm temaları kapsayan bir çatı olacak şekilde tasarlanmıştır. Stratejik Planımızın tüm amaç, hedef ve stratejilerinin çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik ilkeleri ön planda tutularak uygulanması esas alınmıştır.

SÜRDÜRÜL EBİLİRLİK

ENERJİ

Enerji Arz
Güvenliği

Enerji Verimliliği ve
Enerji Tasarrufu

İyi Yönetişim ve
Paydaş Etkileşimi

Bölgesel ve
Uluslararası
Etkinlik

Teknoloji, Ar-Ge
ve İnovasyon

Yatırım Ortamının
İyileştirilmesi

Hammadde
Tedarik Güvenliği

Verimli ve Etkin
Hammadde
Kullanımı

Amaç 1: Güçlü ve
Güvenilir Enerji Altyapısı

Amaç 2: Optimum
Kaynak Çeşitliliği

Amaç 3 : Etkin Talep
Yöntemi

Amaç 4: Enerjisini
Verimli Kullanan Bir
Türkiye

Amaç 5: Enerji
Verimliliğine ve
Tasarrufuna Yönelik
Gelişmiş Kapasite

Amaç 6: Kurumsal
Kapasitesi Güçlü Bir
Bakanlık

Amaç 7: Bilgi
Teknolojilerini Etkin
Kullanan Bir Bakanlık

Amaç 8: Koordinasyon
Gücü Yüksek Bir Bakanlık

Amaç 9: Bölgesel Enerji
Piyasalarına Entegre bir
Türkiye

Amaç 10: Uluslararası
Arenada Güçlü Bir Aktör

Amaç 11: Enerji ve
Doğal Kaynaklarda
Yerli Teknoloji

Amaç 12: Sonuç
Odaklı bir Ar-Ge
Yaklaşımı

Amaç 13: Rekabetçi
ve Şeffaf Piyasalar

Amaç 14: İyileştirilmiş
Yatırım Süreçleri

Amaç 15: Enerji
Dışı Hammadde
Tedarik Güvenliği

Amaç 16: Enerji
Dışı Doğal
Hammaddeleri
Verimli ve Etkin
Kullanmak

DOĞAL KAYNAKLAR

Üretim, ithalat, iletim, depolama
ve dağıtım altyapısıyla

YENİ TÜRKİYE'DE GÜVEN VAR.

TEMA

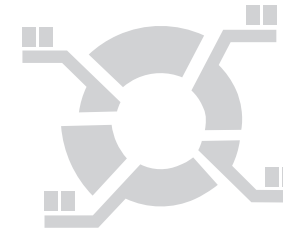
1

Enerji Arz Güvenliği

Neden Enerji Arz Güvenliği ?

Arz güvenliğinin ana bileşenleri üretim ve ithalat, iletim, depolama ve dağıtım altyapısının sağlanması ve talebin yönetilmesi olarak görülmektedir. Arz güvenliği her ne kadar tipik olarak arzın sağlanmasına odaklanılmasını çağırırsa da, talep tarafının ve arz ile talebi fiziki olarak buluşturan altyapının dikkate alınmadığı yapılarda arzı güvenceye

almak mümkün olmamaktadır. Burada arz, talep ve aralarındaki iletim fonksiyonu olarak tüm bileşenler, birbirini bütünleyen konular olarak görülmekte ve proaktif bir arz güvenliği yönetimi için tamamının birlikte ele alınması gerekmektedir.

GZFT Analizi Sonuçları

- Doğal gazla bağımlı elektrik enerjisi üretim yapısı önemli bir risk taşıdığından, doğal gazın elektrik üretimindeki payının azaltılmasına ve ithalatta kaynak ülkelerin çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Elektrik enerjisi ve doğal gazda sektörel büyümeyi desteklemek üzere iletim ve dağıtım altyapısı yatırımlarının devam etmesine ve zamanında tamamlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Mevcut durumda doğal gaz depolama kapasitesi yeterli değildir, artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Güneş, rüzgar, hidroelektrik, jeotermal, biyokütle, dalga ve akıntı gibi yenilenebilir enerji kaynaklarında hem elektrik enerjisi üretimi hem de ısı üretimi açısından önemli bir potansiyelimiz bulunmaktadır. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla hayata geçmesi için finansman imkanlarının geliştirilmesi, mevzuatın güncellenmesi, iletim altyapısının

güçlendirilmesi ve yatırımcı farkındalığının artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

- Ülkemiz konumu gereği bir enerji geçiş merkezi (hub) olmaya elverişlidir ancak ilgili altyapı, piyasa oluşumu ve bölgesel etkinlik gereksinimlerine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Petrol ve doğal gazda önemli bir dışa bağımlılık söz konusudur. Petrol ve doğal gaz araması yapan aktif kurumlarımız bulunmakla birlikte bu faaliyetlerin artırılmasına, kaya gazı arama ve üretimine yönelik inisiyatiflerin alınmasına, güçlü yerli şirketlerin yurt dışı etkinliklerini artırarak yurt dışı kaynakların da Ülkemizin kullanımına sunulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Elektrik enerjisinde puant talebi azaltmak üzere sanayi sektöründe önemli bir talep yönetimi potansiyeli bulunmaktadır, ancak aktif talep yönetimi uygulama yönünde mevzuat ve piyasa yapısının geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

AMAÇ

1

Güçlü ve Güvenilir Enerji Altyapısı

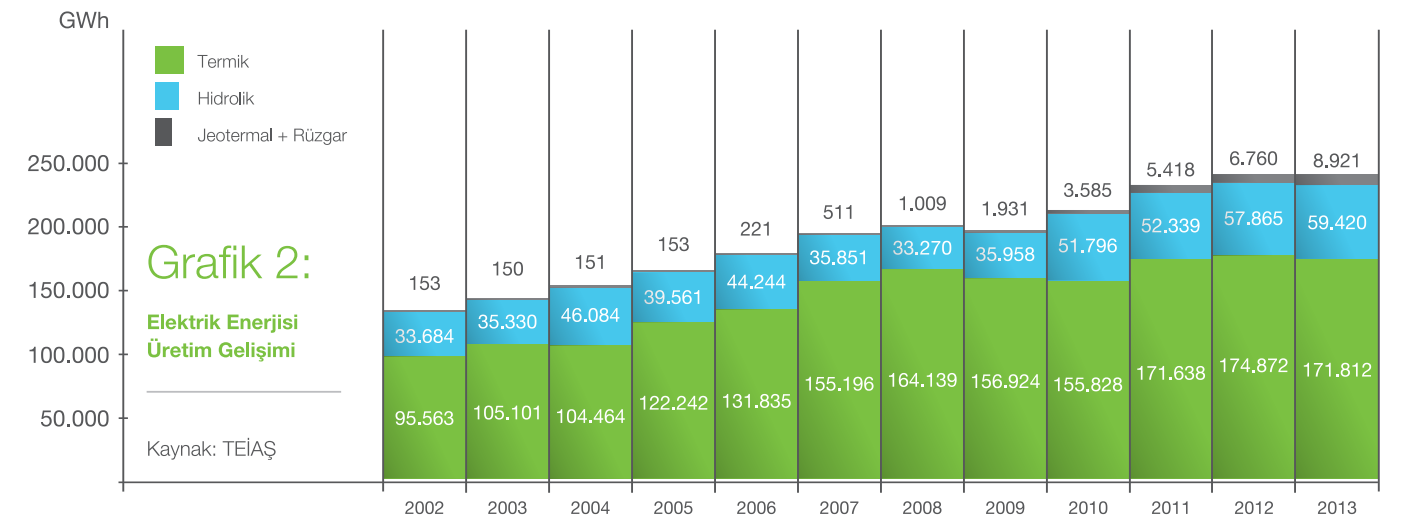
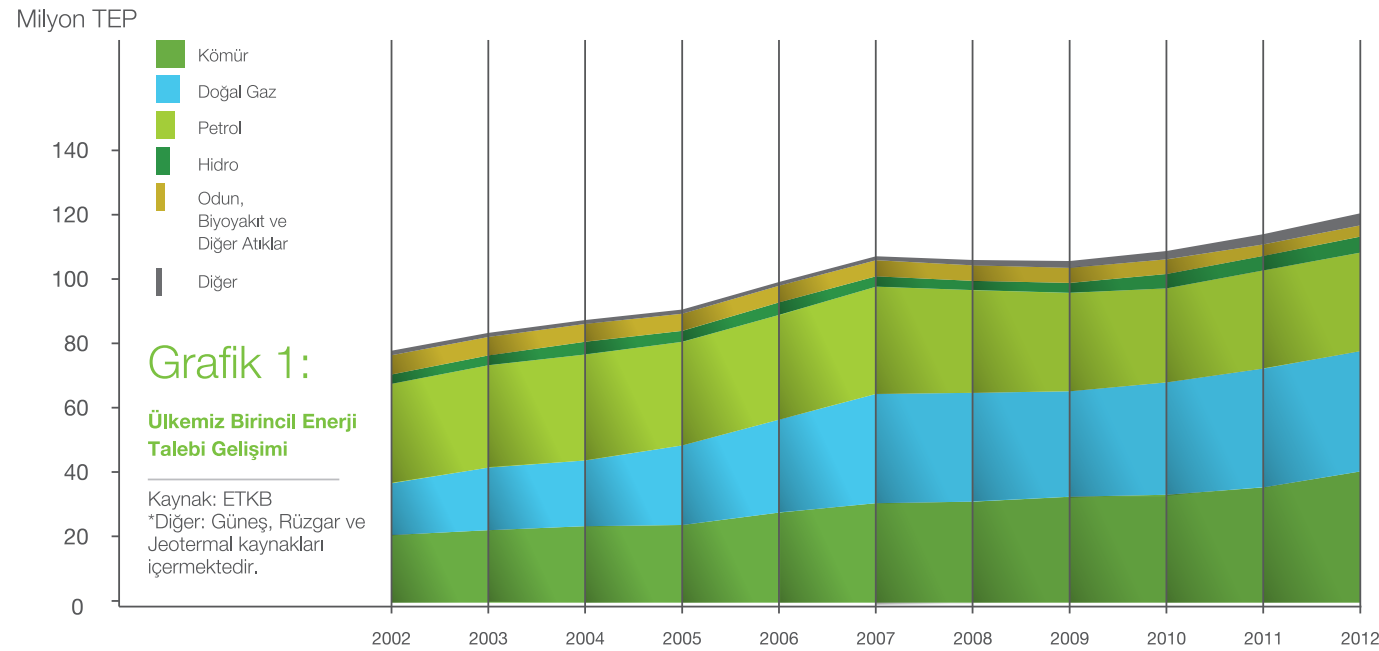
Arz güvenliği; arz, talep ve arz ile talebin fiziki olarak buluşmasına imkan veren altyapı olarak birbirini bütünleyen üç bileşen şeklinde ele alınmakta ve bunlardan birinin eksikliği arz güvenliğinin etkin yönetilememesi anlamına gelmektedir. Buradan hareketle elektrik enerjisi iletim ve dağıtım, doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama alt kolları-

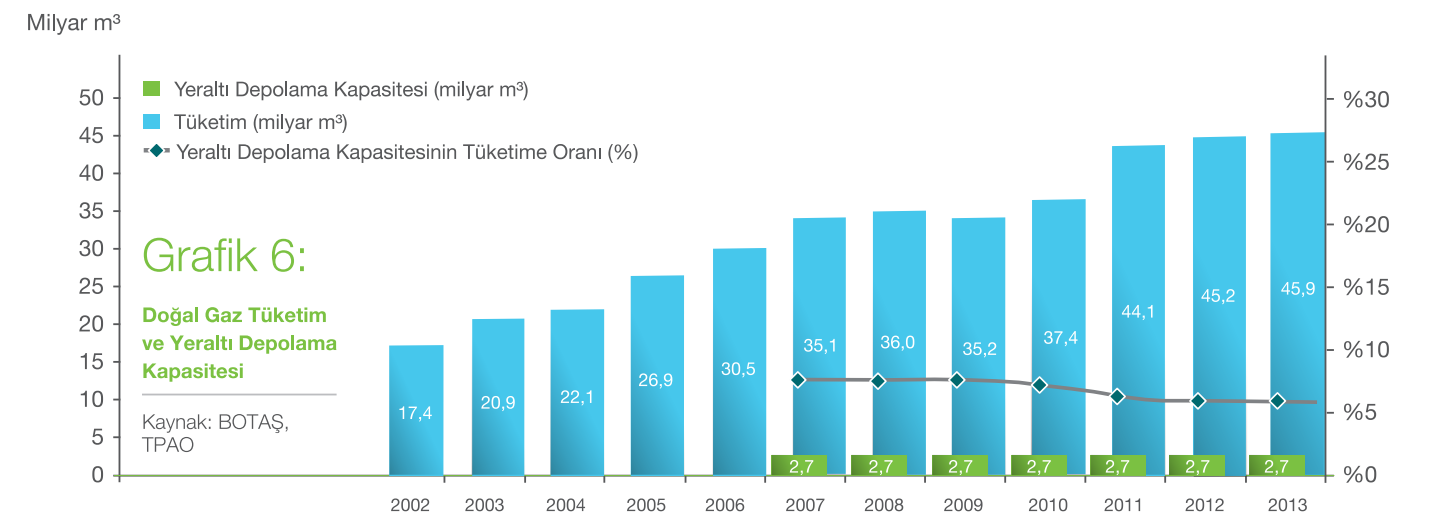
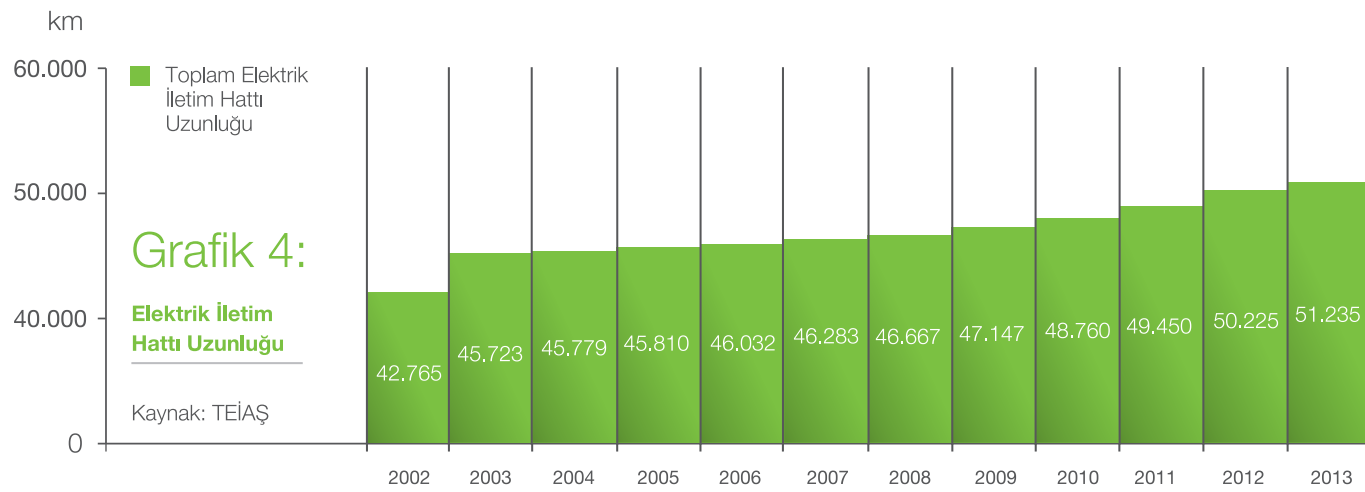
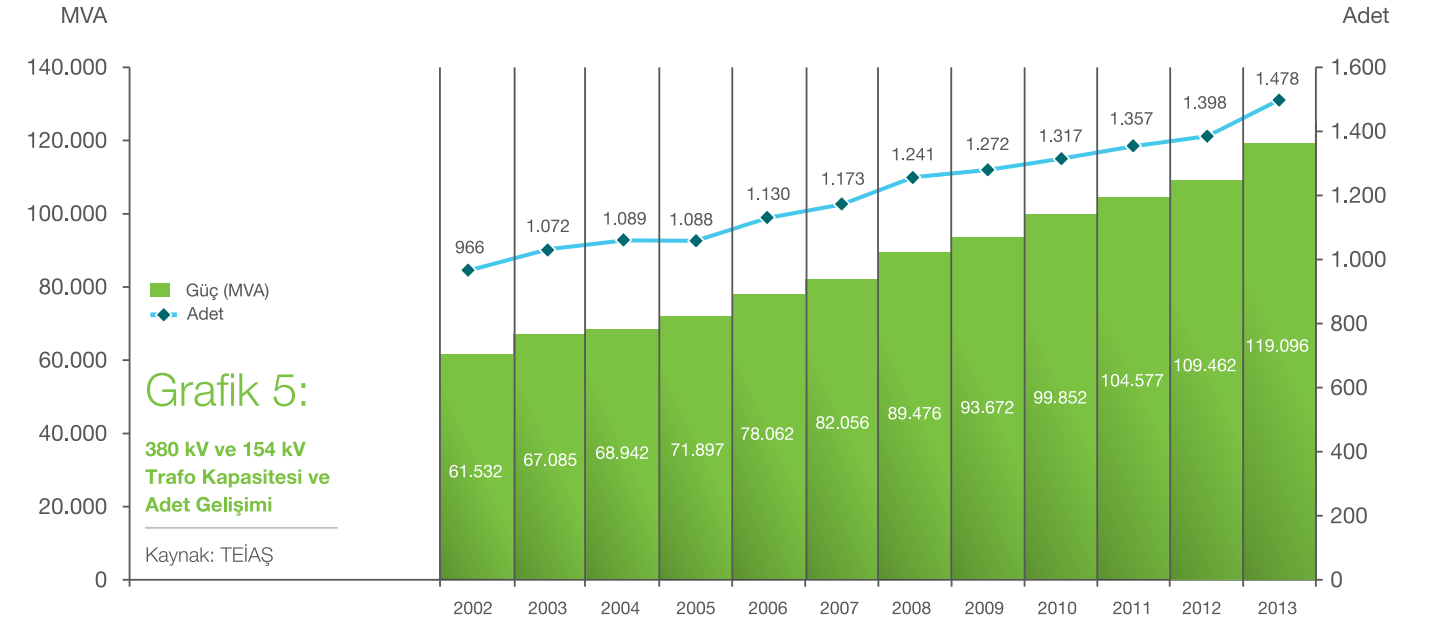
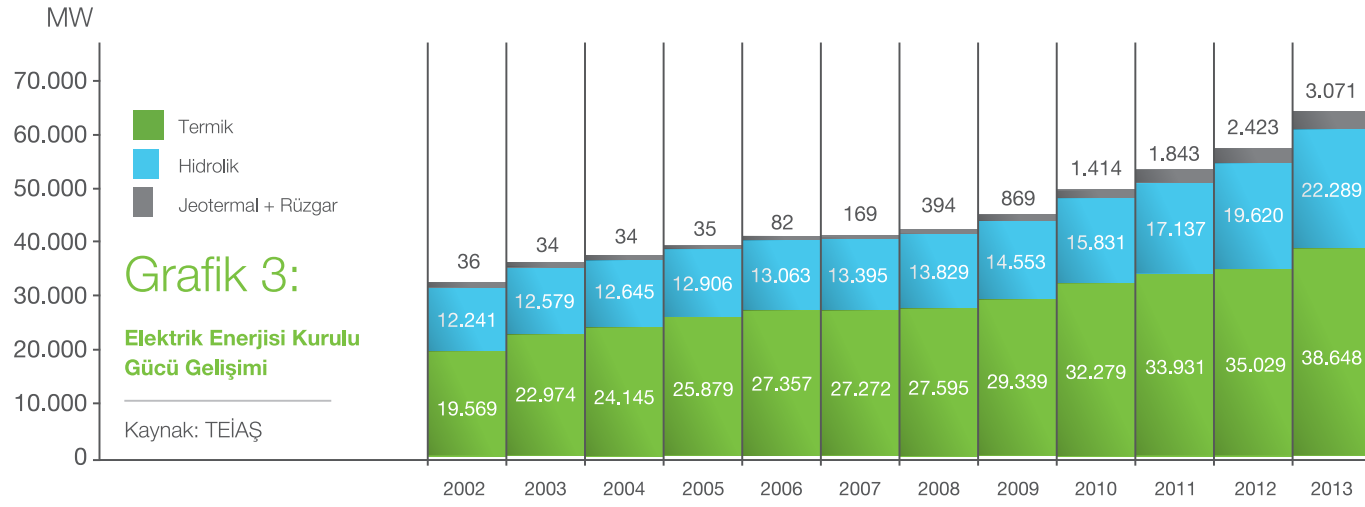
nı kapsayacak şekilde enerji altyapısının güçlü ve güvenilir hale getirilmesi, istenilen yerde istenilen zamanda enerjiye ulaşımı mümkün kılacak olup arz güvenliğine ve enerji piyasalarında istenilen rekabet düzeyine ulaşılmasına fayda sağlayacaktır.

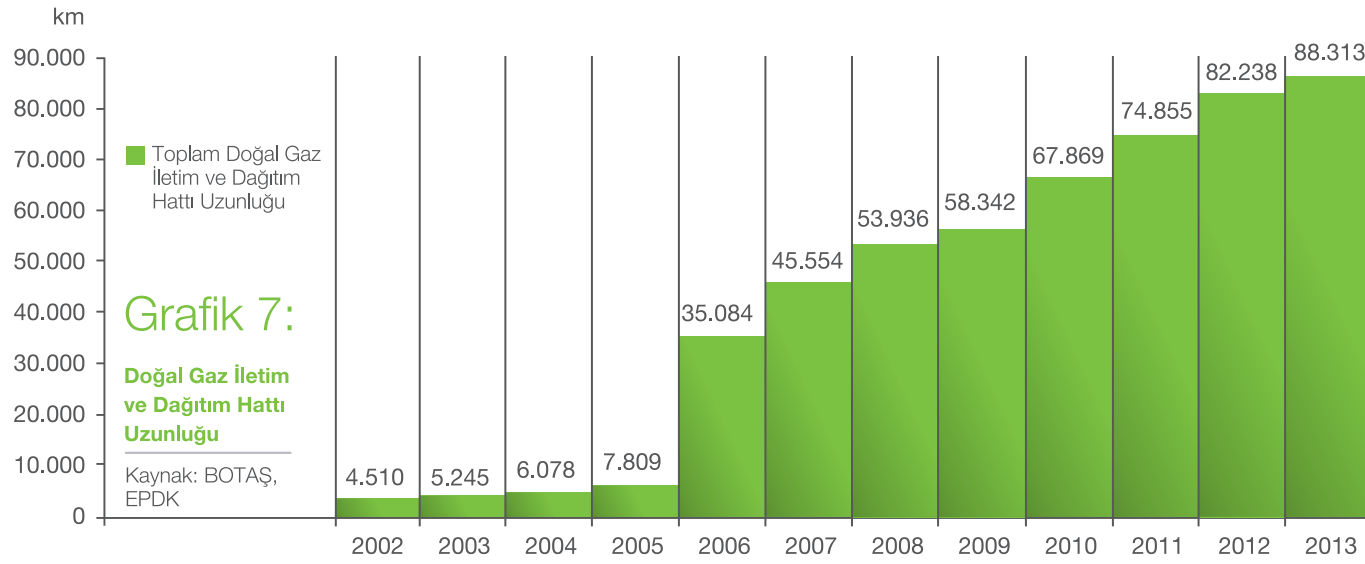
Doğal gaz açısından durum incelendiğinde, ucuz doğal gaz kaynaklarının daha etkin değerlendirilebilmesi, kışın düşen sıcaklıklara bağlı olarak tüketimin artması gibi mevsimsel talep dalgalanmaları ve kaynak ülkeye bağlı arıza durumları göz önünde bulundurularak doğal gaz talebinin kesintisiz karşılanmasını teminen doğal gaz depolama kapasitesinin yıllık tüketim miktarının %10'unu karşılayabilecek düzeye getirilmesi ve iletim hattı kısıtlarının giderilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca uzun vadede depolama kapasitesinin yıllık tüketimin %20'sini karşılayacak düzeye getirilmesini sağlayacak yatırımların başlatılması ve izlen-

mesi çok önemlidir. Bu amaçla gerekli yatırımların desteklenmesi ve ilgili raporların ve programların hazırlanması planlanmaktadır.

Elektrik piyasası bakımından incelendiğinde ise, iletim hattı yatırımlarının uzun vadede üretim gelişim planları doğrultusunda, kısa ve orta vadede ise arz talep dengesi gözetilerek planlanması hem elektrik enerjisinin istenilen yerde istenilen zamanda emre amade olmasını sağlayacak hem de piyasalarda kısıtlardan dolayı oluşabilecek sorunların önüne geçmek konusunda büyük katkı sağlayacaktır.

Doğal gaz depolama tesisi yatırımları, sadece kamu tekelinde olmayıp, özel sektörün de yapması gereken yatırımlardır. Depolama yatırımları yüksek finansman gereksinimi ve teknik güçlükleri ile hayata geçmesi zaman alan yatırımlardır. Finansman sorunları ve teknik gereksinimler, bu yatırımların zamanında devreye alınmasının önündeki en

önemli risklerdir. Özel sektör açısından yatırım ortamının tarife, mevzuat, teşvikler vb. düzenlemelerle uygun hale getirilmesi, kamu yatırımları için ise yatırımların plana uygun şekilde ilerletilmesi ile bu risklerin yönetilmesi gerekmektedir.

A1. HEDEF 1

Doğal gaz depolama kapasitesinin uzun vadede yıllık tüketimin %20'sini karşılayabilmesini teminen gerekli yatırımların başlatılması ve plan dönemi sonuna kadar ise yıllık tüketimin en az %10'unu karşılayacak düzeye çıkarılması sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: PİGM, BOTAŞ, TPAO, EPDK

Performans Göstergeleri:

Doğal gaz depolama ve geri üretim kapasitesi		Baz Yıl 2013	2019
A1. PG.1.1	Toplam Depolama Kapasitesi (milyar Sm ³)	2,6	5,3
	Toplam Geri Üretim Kapasitesi (milyon Sm ³ /gün)	20	115

Tuz Gölü doğal gaz depolama ve geri üretim kapasitesi		Baz Yıl 2013	2017	2019
A1. PG.1.2	Tuz Gölü Depolama Kapasitesi (milyar Sm ³)	-	0,5	1
	Tuz Gölü Geri Üretim Kapasitesi (milyon Sm ³ /gün)	-	20	40

A1. HEDEF 2

Elektrik enerjisi ve doğal gaz iletim sisteminin, kısa ve orta dönem arz-talep dengesi ve uzun dönem üretim-gelişim planı doğrultusunda, sistemin kritik bir parçasının devre dışı kalmasını ifade eden (n-1) kriterlerine göre tesis edilmesi ve işletilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: TPAO, BOTAŞ, TEİAŞ, EPDK

Performans Göstergeleri:

A1. PG.2.1	Elektrik enerjisi ve doğal gaz iletim sistemleri için (n-1) acil durum planlarının tamamlanması	31.12.2016
------------	---	------------

A1. PG.2.2	Elektrik ve doğal gaz iletim sisteminde, iletim sistemi kaynaklı kesinti olmaması durumunun korunması	
------------	---	--

Şekil 1:

Doğal Gaz Arzı Sağlanan İller

Kaynak: BOTAŞ

- 2002 Yılı ve Öncesi Doğal Gaz Arzı Sağlanan İller (9 il)
- 2002-2014 Yılları Arasında Doğal Gaz Arzı Sağlanan İller (64 il)
- Yapım Aşamada Devam Eden İller (5 il)
- Mühendislik Çalışması Devam Eden İller (3 il)

Özellikle doğal gaz ve elektrik piyasaları arasındaki doğrudan ilişki dikkate alındığında, doğal gaz ve elektrik enerjisi

altyapılarının planlar dahilinde ve koordinasyon içinde güçlendirilmesi arz güvenliğine katkı sağlayacaktır.

Stratejiler

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu gereği tüketimin %10'u düzeyinde olması gereken doğal gaz depolama hacmini yakalayabilmek ve sürdürülebilirliğini sağlamak için mevcut projelerin tamamlanması ve yeni projelerin planlanması sağlanacaktır.
- Mevcut doğal gaz depolama tesislerinin geri üretim kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.
- Özel sektörün depolama ve LNG terminali yatırımları yapabilmesinin önünü açacak düzenlemeler katılımcı bir yöntemle belirlenerek hayata geçirilecektir.
- Doğal gaz ve petrol üretimi yapılan sahaların, rezervlerin tükenmesinden sonra doğal gaz depolamak için uygunluğu işletme ruhsatı sahibi şirketlerle birlikte değerlendirilecektir.
- İletim kısıtı yaşanabilecek bölgeler için bölgesel arz ve talep gelişimine yönelik altyapı planlarının TEİAŞ ve BOTAŞ tarafından yapılması sağlanacaktır.
- Elektrik enerjisi ve doğal gazda yıllık talep projeksiyonları gözetilerek, elektrik enerjisinde depolama, akıllı şebekeler gibi teknolojik gelişmeler, doğal gazda depolama ve LNG terminali gibi yatırımlar gözetilerek mevcut elektrik enerjisi ve doğal gaz iletim yatırımlarının hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- İletim kısıtı yaşanan bölgeler için bölgesel arz ve talep gelişimine koşut altyapı planının TEİAŞ ve BOTAŞ tarafından yapılması, elektrik enerjisi iletim sisteminde (n-1) kriterine göre planlanmış yatırımların kısıt arz eden bölgelerde öncelikli olarak tamamlanması sağlanacaktır.
- Uluslararası enterkonneksiyon tesislerinin ENTSO-E kriterlerine uygun olarak tamamlanması ve uluslararası elektrik enerjisi ticaretine imkan verecek şekilde gerekli altyapının oluşturulması sağlanacaktır.
- İhtiyaç olan doğalgaz depolama kapasitesinin, puant talebin, aylık ve yıllık talep projeksiyonlarının yer aldığı "Doğal Gaz İletim Kapasite Projeksiyon Raporu"nun her yıl düzenli olarak hazırlanıp yayınlanması sağlanacaktır.

AMAÇ

2

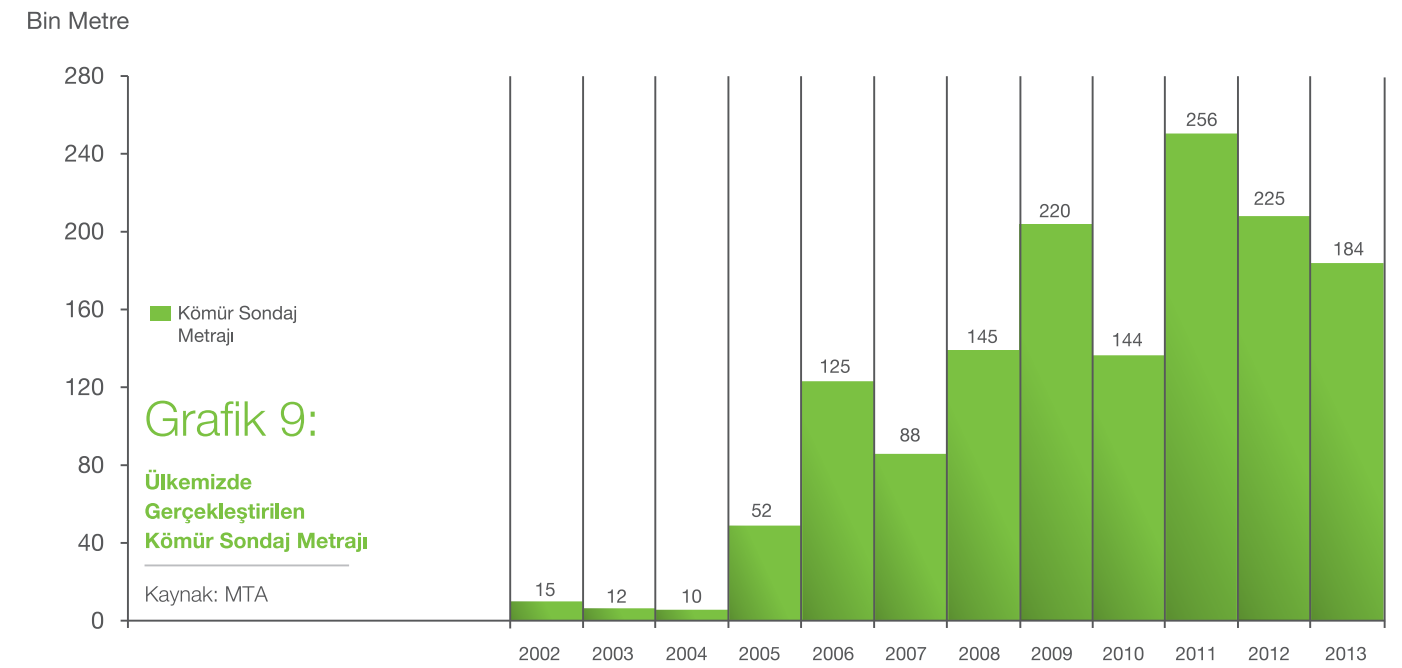
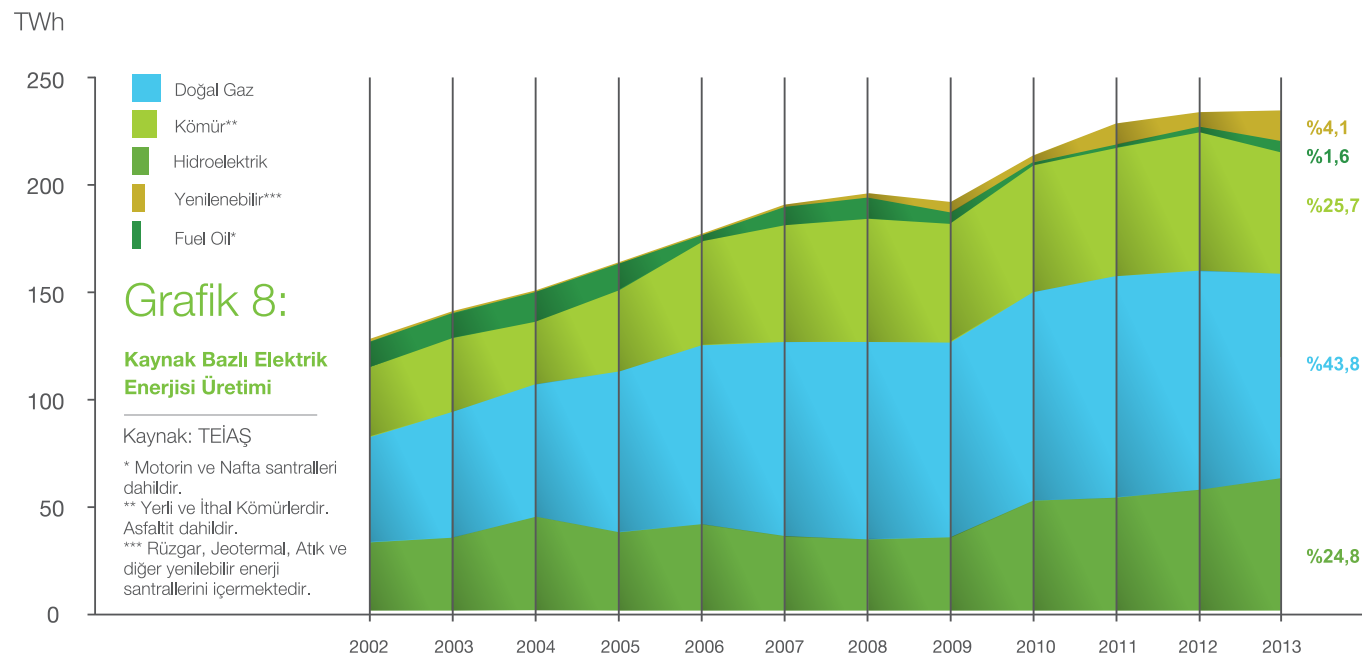
Optimum Kaynak Çeşitliliği

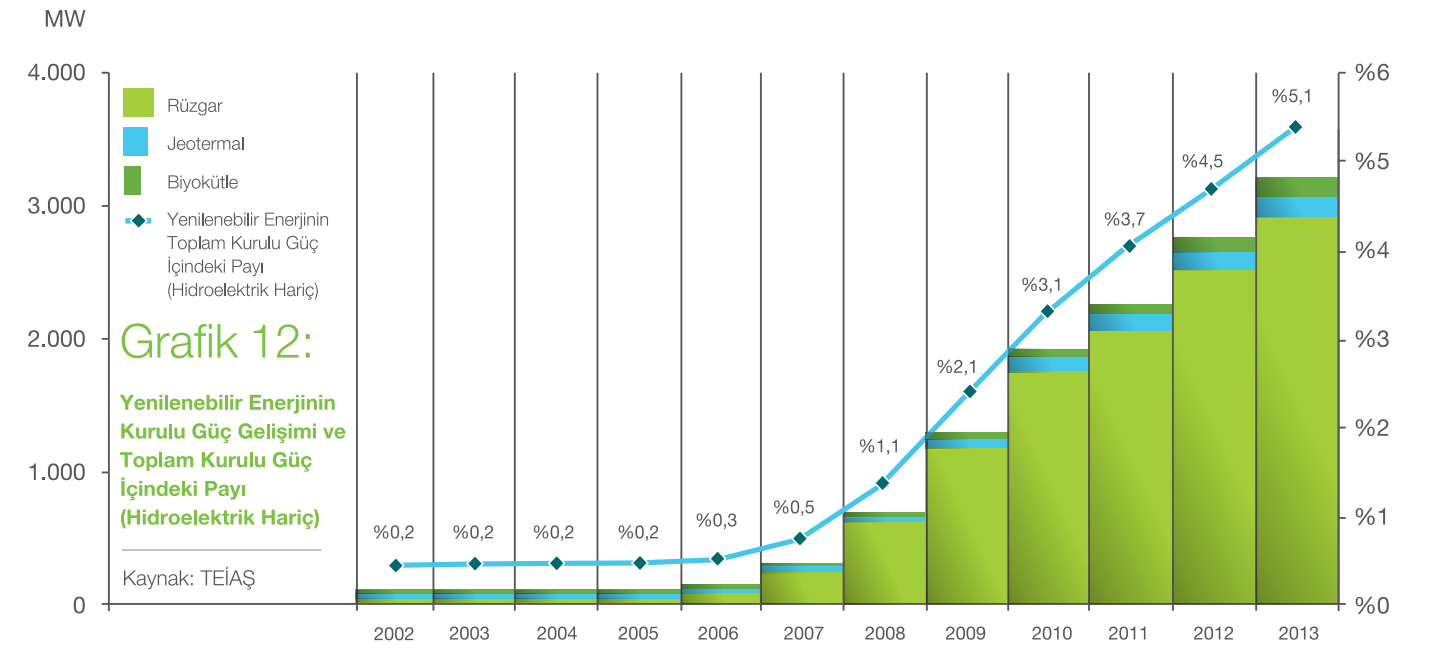
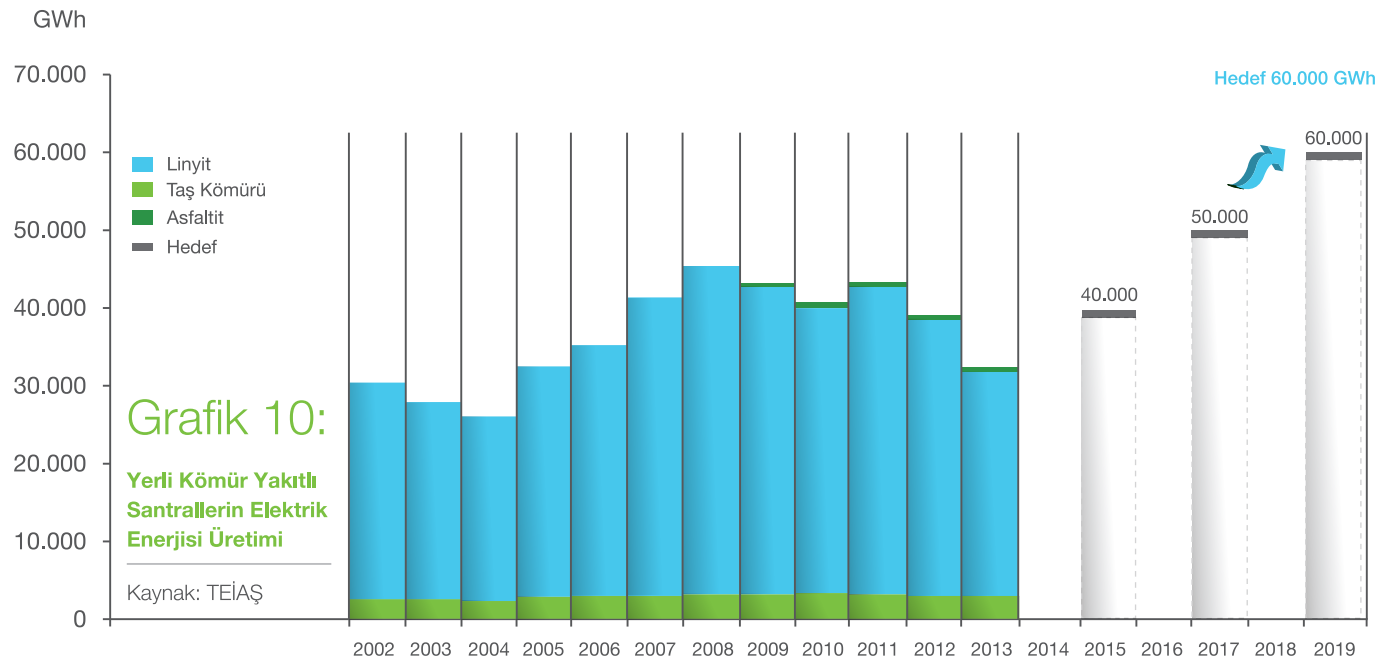
Birincil enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve Ülkemizin sahip olduğu kaynakların rasyonel bir şekilde kullanılması hem sürekliliğin hem de düşük maliyetli enerji arzının kilit bileşenleridir. Kaynak çeşitliliği, hem kaynak tipinde hem de ithal edilen kaynağın sağlandığı ülkede çeşitliliği kapsamaktadır. Bu bağlamda, dışa bağımlılıktan kaynaklanan risklerin azaltılması ve enerji kaynaklarımızın öne çıkarılması ülke ekonomisi açısından büyük önem taşımaktadır.

Elektrik enerjisi üretiminde kaynak çeşitliliğinin sağlanabilmesi, kaynakların etkin kullanılabilmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması açısından öne çıkan bir belirleyicidir. Örneğin doğal gazın ithal edilen bir kaynak olması nedeniyle dış ticaret açığındaki payının yüksek olmasının yanı sıra tedarik riskinin de bulunmasından dolayı, doğal gazın elektrik enerjisi üretimindeki payının dönem sonuna kadar %38 seviyelerine indirilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca Ülkemizin sahip olduğu yerli kömür kaynaklarının en etkin şekilde değerlendirilmesi temel hedeflerden biri olarak belirlenmiş ve yapılacak yatırımlarla plan dönemi sonuna kadar yerli kömür kaynaklı elektrik enerjisi üreti-

minde yıllık 60 milyar kWh'lik üretim düzeyine ulaşılması hedeflenmiştir. Bu amaca ulaşabilmek adına bu yatırımların hızlandırılması ve yeni kaynakların araştırılması da hedefler arasında yer almaktadır.

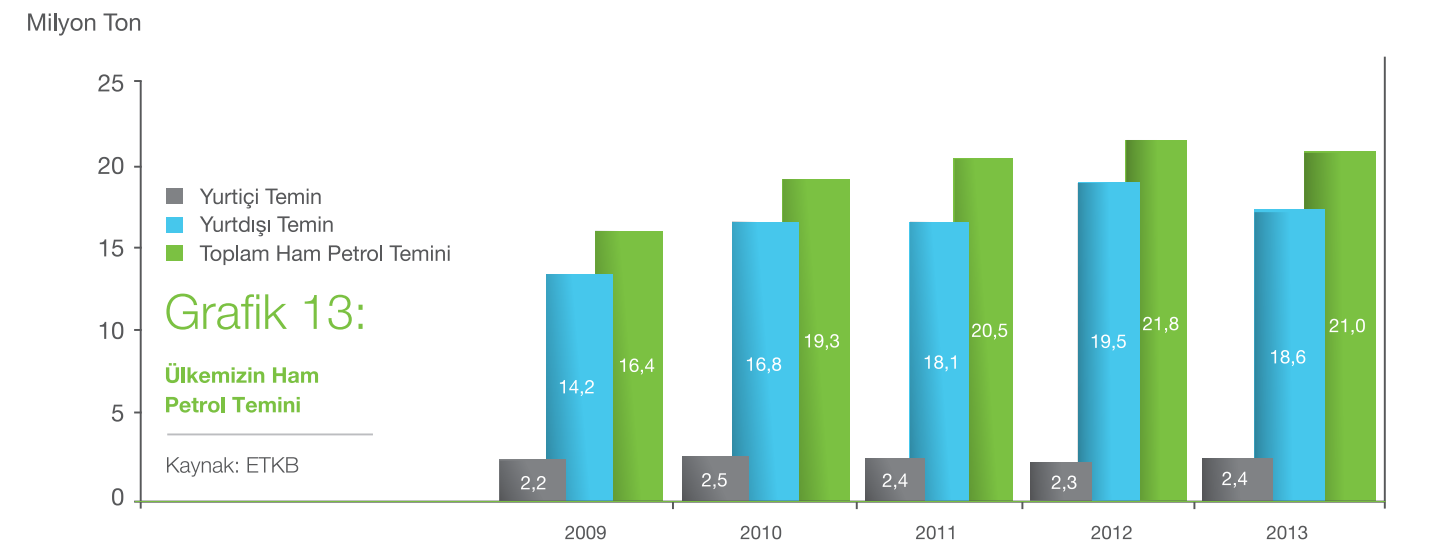

Ülkemizin sahip olduğu hidrolik, rüzgar, güneş, jeotermal, biyokütle, dalga ve akıntı gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması kaynak çeşitliliğinin sağlanabilmesi açısından stratejik öneme sahiptir. Bu

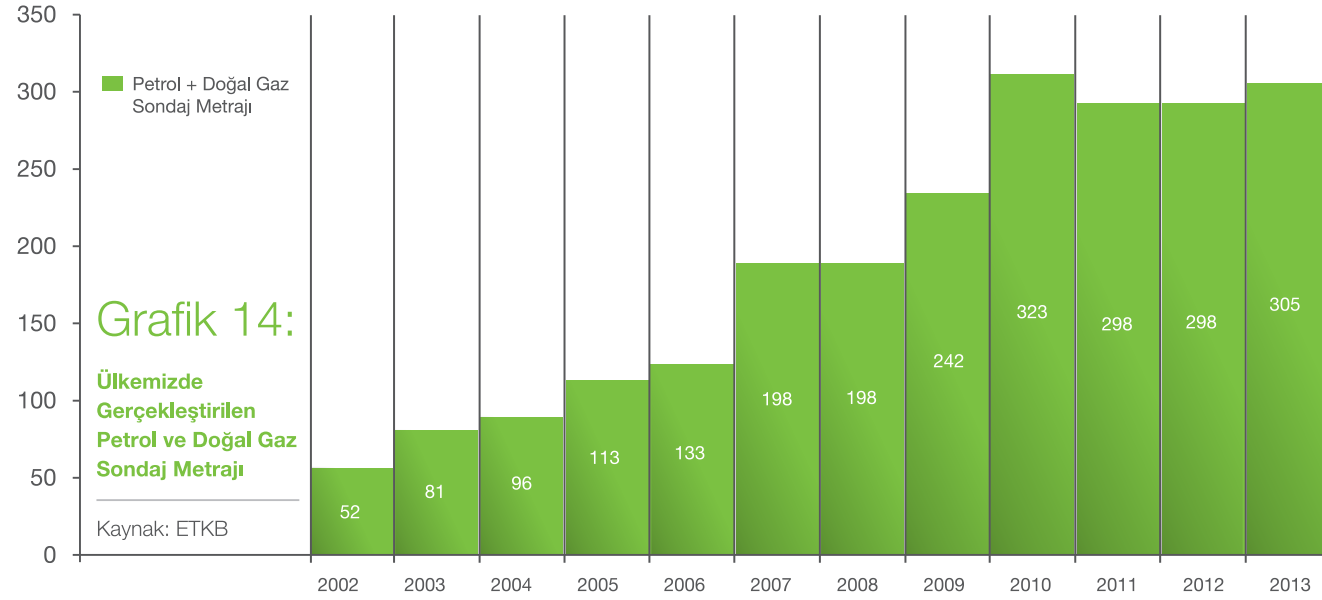
nedenle Stratejik Plan kapsamında yenilenebilir enerjinin elektrik enerjisi üretimindeki payının artırılması ve ayrıca ısı enerjisi kaynağı olarak da kullanımının sağlanabilmesi hedeflenmiştir.

Yeni yerli petrol ve doğal gaz kaynaklarının keşfedilmesi, Ülkemizin kendi kaynaklarını kullanma olanağını arttıracak olması sebebiyle kaynak çeşitliliğine katkı sağlayıp dışa bağımlılığı azaltıcı etki gösterecektir. Bu çerçevede, yerli

petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerinin artırılması ve çevresel etkileri de göz önüne alınarak konvansiyonel olmayan yöntemler ile arama ve üretim yapılması da bu amaç doğrultusunda konulmuş hedeflerdendir.

Bin Metre

Ülkemizde kullanılan doğal gaz miktarının %98,5'inin yurt dışı kaynaklardan temin ediliyor olması sebebiyle çeşitlilik ihtiyacının en çok hissedildiği kaynak doğal gazdır. Doğal gaz ithalatında yeni kontratlar ile kaynak ülke çeşitliliğinin

oluşturularak bir denge sağlanması, risklerin yönetilebilmesi ve meydana gelebilecek geçici sorunların hissedilmeden aşılabilmesi açısından stratejik önem taşımaktadır.

Başta kömür olmak üzere yerli kaynakların kullanımının önündeki engellerin aşılması özel sektör ve kamunun ortak çabaları ile mümkün olacaktır. Yenilenebilir enerjinin üretime daha fazla katılması ve yerli doğal gaz ve petrol aramalarının artması için yatırımları kolaylaştıracak düzen-

lemelerin hayata geçirilmesi ve yatırımcının bilinçli hareket etmesi önemlidir. Doğal gaz ve petrol ithalatında kaynak ülke çeşitlendirmesi ise hem ciddi bir altyapı gereksinimini hem de aktif bir enerji diplomasisini gerektirmektedir.

A2. HEDEF 1

Yerli kömürden üretilen elektrik enerjisi miktarının dönem sonunda yıllık 60 milyar kWh düzeyine çıkarılması sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: MTA, EÜAŞ, TEİAŞ, TKİ, TTK, EPDK

Performans Göstergesi:

A2. PG.1.1	Yerli kömürden üretilen elektrik enerjisi miktarı (milyar kWh)	Baz Yıl 2013	2015	2017	2019
		32,9	40	50	60

A2. HEDEF 2

Var olan yerli kömür kaynaklarının elektrik enerjisi üretim yatırımlarına dönüştürülmesi ve yeni kaynakların araştırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, MTA, EÜAŞ, TKİ, TTK

Performans Göstergeleri:

		2015	2016	2017	2018	2019
A2. PG.2.1	Afyonkarahisar-Dinard ve Eskişehir-Alpu rezervlerinin ekonomiye kazandırılmasına ilişkin yatırım öncesi süreçlerin planlama dönemi içerisinde %50 oranında tamamlanması durumu	Sahanın buluculuk hakkı ve masrafları karşılığı ilgili ihtisaslaşmış kamu kurumuna devri	Ön etüt ve incelemelerin yapılması			Sahaların yatırımcılara açılmaya başlanması
			İlave rezerv sondajlarının yapılması			
			Hidrojeolojik etüt			
				Jeoteknik etüt		
				İşletilebilir rezerv belirleme çalışması		

		2015	2016	2017	2018	2019
A2. PG.2.2	Karapınar-Ayrancı Kömür Sahasının yatırıma açılması durumu		İlave rezerv sondajlarının yapılması			Sahaların yatırımcılara açılmaya başlanması
			Jeolojik-jeofizik etüt			
			Hidrojeolojik detay etüt			
				Jeoteknik etüt		
				Kavramsal ocak tasarımı+ön işletme projesi hazırlama+ihale		
				Höyük ve nekropol alanlarında bilimsel kazı çalışmaları		

A2. PG.2.3	Tekirdağ-Çerkezköy/İstanbul-Çatalca Kömür Sahasının yatırıma açılması	31.12.2019
------------	---	------------

A2. HEDEF 3

Yenilenebilir enerji kaynaklarının birincil enerji ve elektrik enerjisi arzı içindeki payının artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: YEGM, MTA, TEİAŞ, EPDK

Performans Göstergeleri:

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı planlanan kurulu güç değerleri (MW):		Baz Yıl 2013	2015	2017	2019
A2. PG.3.1	Hidrolik	22.289	25.000	27.700	32.000
A2. PG.3.2	Rüzgar	2.759	5.600	9.500	10.000
A2. PG.3.3	Jeotermal	311	360	420	700
A2. PG.3.4	Güneş	-	300	1.800	3.000
A2. PG.3.5	Biyokütle	237	380	540	700

A2. PG.3.6	Dönem sonu itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının ticari ısı üretimindeki payı (%)	Baz Yıl 2013	2019
		2	3

A2. HEDEF 4

Nükleer enerjinin elektrik enerjisi üretim portföyüne dahil edilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: NEPUD

Gerçekleştirme Sorumluları: NEPUD, EİGM, TAEK, EÜAŞ, TEİAŞ, EPDK

Performans Göstergeleri:

A2. PG.4.1	Akkuyu NGS için elektrik enerjisi iletim hatlarının tamamlanması	31.12.2018
A2. PG.4.2	Akkuyu NGS'nin elektrik enerjisi üretimine (test üretimi) başlaması	31.12.2018
A2. PG.4.3	Sinop NGS için inşaatın başlaması	31.12.2019
A2. PG.4.4	Üçüncü NGS için sahanın teknik, ekonomik ve çevresel kriterler doğrultusunda belirlenmesi, ön fizibilite ve yatırım hazırlıklarına başlanması, yatırımcının belirlenmesi çalışmalarının tamamlanması	31.12.2019
A2. PG.4.5	Ülkemiz uranyum ve toryum kaynaklarının ve bu kaynaklara dayalı yerli nükleer sanayi politikasının belirlenerek yol haritasının hazırlanması	31.12.2019

A2. HEDEF 5

Yurt içi ve yurt dışı ham petrol üretimimizin tüketimi karşılama oranının %13,6'ya çıkarılması sağlanacaktır.

Koordinatör: PİGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: TPAO

Performans Göstergesi:

A2. PG.5.1	Yurt içi ve yurt dışı ham petrol üretiminin tüketimi karşılama oranı	Baz Yıl 2013	2015	2016	2017	2018	2019
		%12,8	%13,2	%13,6	%13,4	%13,1	%13,6

A2. HEDEF 6

Konvansiyonel olmayan yöntemlerle elde edilebilecek hidrokarbon potansiyelinin (kaya gazı, ikincil üretim vb.) ortaya çıkarılması sağlanacaktır.

Koordinatör: PİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: TPAO, TKİ, TTK

Performans Göstergesi:

A2. PG.6.1	Kaya gazı, metan hidrat vb. geleneksel olmayan kaynakların ve kaya petrolünün üretilebilir olduğunun ve potansiyelinin ortaya konulmasına ilişkin çalışmaların tamamlanması	31.12.2015
------------	---	------------

A2. HEDEF 7

Doğal gaz ithalatında yeni kaynak ülkeler ve güzergahlar ilave edilerek kaynak ülke ve güzergah dağılımının dengelemesi sağlanacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: TPBH, EİGM, BOTAŞ

Performans Göstergeleri:

A2. PG.7.1	Plan dönemi boyunca Irak, Katar, Cezayir, Türkmenistan, Doğu Akdeniz, Afrika ve diğer potansiyel ülkelerden doğal gazın özel sektör tarafından temin edilmesi için çalışmalar yapılması	A2. PG.7.3	Plan dönemi sonuna kadar doğal gaz ithalatında tek bir ülkeye bağımlılığın en fazla %50 seviyesinde olması
A2. PG.7.2	Plan dönemi sonuna kadar gerek spot gerek uzun dönemli boru gazı veya LNG formunda doğal gaz temini sağlanan ülkelere en az iki ülke eklenmesi	A2. PG.7.4	Spot boru hattı gazı, TAP boru hattının ters akış çalıştırılması, başka ülkelerin LNG tesislerinin gerektiğinde kullanılabilmesi gibi alternatiflerin geliştirilmesi

A2. HEDEF 8

Plan dönemi sonuna kadar yerli petrol, doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerinin artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: PİGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: TPAO

Performans Göstergeleri:

Plan dönemi sonuna kadar yerli petrol, doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerinin artırılması		Baz Yıl 2009-2013	2015-2019
A2. PG.8.1	Plan dönemi sonuna kadar açılacak arama ve üretim kuyusu sayısı (Açılan kuyu sayısında bir önceki plan dönemine göre artış)	905	1086 adet kuyu (%20 artış)
A2. PG.8.2	Plan dönemi sonuna kadar açılacak jeolojik amaçlı kuyu sayısı	1 adet jeolojik amaçlı kuyu	5 adet jeolojik amaçlı kuyu
A2. PG.8.3	Plan dönemi sonuna kadar açılacak derin deniz kuyu sayısı	-	Keşif yapılması halinde 12; Keşif yapılmaması halinde 3 adet derin deniz kuyusu

A2. HEDEF 9

Plan dönemi sonuna kadar doğal gaz kaynaklı elektrik enerjisi üretiminin toplam üretim içindeki payının %38'e indirilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: EİGM, EPDK

Performans Göstergesi:

A2. PG.9.1	Elektrik enerjisi üretiminde doğal gazın payı (%)	Baz Yıl 2013	2015	2017	2019
		43,8	45	42	38

A2. HEDEF 10

Doğal gazın ulaştırılmadığı yerlerde LPG ve dökme LNG kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin gerekli fizibilite çalışmaları tamamlanacak ve fizibl görülüyor ise strateji ve yol haritası çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Koordinatör: PİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: PİGM, EPDK

Performans Göstergeleri:

A2. PG.10.1	Fizibilite çalışmalarının tamamlanması	31.12.2015
-------------	--	------------

A2. PG.10.2	Strateji çalışmalarının tamamlanması	30.06.2016
-------------	--------------------------------------	------------

A2. PG.10.3	Yol haritasının tamamlanması	31.12.2016
-------------	------------------------------	------------

A2. HEDEF 11

Nükleer santrallerde yerli yakıt olarak kullanılmak üzere uranyum ve toryum kaynaklarımızın aranması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.

Koordinator: NEPUD

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, MTA, ETİ MADEN

Performans Göstergesi:

A2. PG.11.1	Plan dönemi sonuna kadar, uranyum ve toryum kaynaklarının rezerv tespit çalışmaları tamamlanarak üretim fizibilite çalışmalarının hazırlanması	31.12.2019
-------------	--	------------

Stratejiler

- Elektrik enerjisi üretim amaçlı redevans yöntemi ile özel sektöre ihale edilerek sözleşmesi yapılan kömür sahalarındaki yatırımların tamamlanarak işletmeye geçilmesi sağlanacaktır.
- Kamu ve özel sektör sorumluluğundaki mevcut kömür yakıtlı elektrik enerjisi üretim santrallerindeki üretimi arttıracak rehabilitasyon ve modernizasyon projelerinin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
- Özel sektör tarafından yürütülen yerli kömürlerden elektrik enerjisi üretimine yönelik projelerin gerçekleştirilmesi takip edilecektir.
- Yerli taş kömürü üretiminin artırılması sağlanacaktır.
- Kamunun ruhsat sahibi olduğu tüm kömür sahalarının uygun modellerle (büyük ölçekli rezerve sahip linyit sahalarının hükümetlerarası anlaşma/kamu özel ortaklığı vb.) yatırıma açılması sağlanacaktır.
- Yeni kömür sahalarının araştırılması ve mevcut sahaların yatırıma hazır hale getirilmesi için MTA'nın ilgili birimlerinin teknik eleman sayısının artırılması ve mevcut altyapı durumlarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.
- Yerli taşkömürü için Linyit Arama Projesi benzeri bir Taşkömürü Arama Projesi için gerekli çalışmaların yapılması ve arama faaliyetlerine başlanması sağlanacaktır.
- Elektrik enerjisi üretimi, ısıtma ve diğer amaçlara uygun jeotermal sahaların arama çalışmalarına ağırlık verilecektir.
- Yenilenebilir enerjinin teşvikinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması'na (YEKDEM) devam edilecektir.
- Jeotermalde arama aşaması için uygun teşvik yapısının tasarlanması ve diğer tedbirlerle birlikte hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Yerinde üretimin yaygınlaştırılması için izin ve onay süreçleri iyileştirilecek ve kolaylaştırılacaktır.
- Kesintili üretim yapan yenilenebilir enerji kaynaklarının (rüzgar ve güneş) şebekeye entegrasyonunu teminen

gereken altyapı güçlendirmelerinin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

- Uygun olan bölgelerdeki termik santrallerde besleme suyunun güneş enerjisiyle ön ısıtmaya tabi tutulduğu hibrit sistemlerin kullanımının artması sağlanacaktır.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projelere ait izleme ve takip sistemi kurulacaktır.
- Ülkemizin dalga enerjisi potansiyelinin tespit edilmesine ilişkin çalışmalar yürütülecektir.
- Kamu ve hazine arazilerinde elektrik enerjisi üretimine uygun Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanlarının (YEKA) belirlenmesi, derecelendirilmesi, korunması ve kullanımının sağlanmasına ilişkin çalışmalar desteklenecektir.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin kullanımına yönelik pilot projeler ile hibrit sistemlere dayalı pilot projelerin geliştirilmesine destek sağlanacaktır.
- Yenilenebilir enerji yatırımlarının (lisanslı olanlar ve planlananlar) hayata geçebilmesini teminen finansman imkanlarının ve teşviklerin geliştirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır.
- Pompaj depolamalı HES uygulaması başlatılacak ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
- Yenilenebilir enerjinin ısı enerjisi elde etmede ve soğutmada kullanımının artırılmasına yönelik tedbirler tasarlanacaktır.
- Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nin güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin MW bazında tahsis edilmesi sağlanacaktır.
- NGS projeleri için belirlenen takvimlere uyulması için gerekli takip yapılacak ve önlemler alınacaktır.
- NGS projeleri için nükleer güvenlik ve emniyet ile ilgili yapılacak lisanslama başvuruları öncelikle ele alınacaktır.
- Akkuyu NGS'nin ilgili iletim hatlarının planlara uygun ve santralin devreye girmesi ile senkronize bir şekilde ilerlemesi sağlanacaktır.
- NGS'lerin lisanslanması, denetimi ve yaptırımlar gibi konularda ihtiyaç duyulacak yasal ve düzenleyici altyapının, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından belirlenen norm ve standartlara uygun şekilde oluşturularak uygulanması sağlanacaktır.
- Petrol bulgusu tespit edilememiş veya geleneksel ol-

mayan yöntemlerin uygulanacağı alanlarda verilecek iş ve yatırım programı için alınacak teminat oranlarına indirim uygulanacaktır.

- Petrol ve doğal gazda ikincil üretim yöntemleri uygulanması, ilave üretim kuyularının açılması ve yeni sahaların keşfedilmesi gibi yollarla üretimin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.
- Kaya gazı ve kaya petrolü potansiyelini tespit etmek amacıyla çalışmaların yapılması sağlanacaktır.
- Konvansiyonel olmayan yöntemlerle gaz elde edilmesi ile ilgili çalışmalara devam edilmesi sağlanacak, üretilen gaz için petrol ve doğal gaz üretimine sağlanan teşviklerin verilmesine ve konvansiyonel olmayan yöntemlerle üretilen ve doğal gazla aynı özelliklere sahip her türlü gazın iletim operatörünün onayı ile doğal gaz şebekesini beslemesine yönelik yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Alternatif kaynak ülkeler için araştırmalar yapılacak, potansiyel ülkeler belirlenecek ve müzakerelere başlanacaktır.
- Petrol ve doğal gaz aramaları teşvik edilecektir.
- Ülkemizde hiç arama faaliyetleri yürütülmemiş olan kırsal alanlar için, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik de gözönüne alınarak arama çalışmalarına yönelik yaklaşımlar geliştirilecektir.
- Ülkemiz sahalarında derin deniz aramalarının artırılması sağlanacaktır.
- Enerji politika ve stratejileriyle uyumlu şekilde doğal gaz kaynaklı elektrik enerjisi üretiminde lisanslama sürecine ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.
- Doğal gazın ulaşamadığı mahallerde LPG'nin evsel ve endüstriyel kullanımına ve elektrik enerjisi üretiminde birincil ve/veya yedek yakıt olarak kullanımına yönelik gerekli fizibilite, strateji ve yol haritası çalışmaları, gerektiği noktada diğer bakanlıklarla koordineli olarak yapılacaktır.
- Boru hatlarının ulaşamadığı yerlerde, çevresel faktörler ve sanayinin geliştirilmesi politikaları çerçevesinde dökme LNG kullanımının teşvik edilmesi ve bu çerçevede fiyat politikaları belirlenmesinde etkin rol alınacaktır.
- Uranyum ve toryum kaynaklarının rezerv tespit çalışmaları tamamlanarak üretim fizibilite çalışmalarının tamamlanması sağlanacaktır.

AMAÇ

3

Etkin Talep Yönetimi

Arz güvenliğinin önemli bir bileşenini talep yönetimi oluşturmaktadır. Enerji piyasalarında yalnızca arz tarafında yapılan düzenlemeler piyasaların etkinliği ve sürdürülebilirliği için yeterli olmamaktadır. Talep tarafının aktif olarak piyasaya katılması, arz ve/veya talebin ortaya çıkarabileceği dengesizlikleri en aza indirecek, arz ve talebin optimal bir seviyede buluşabilmesine imkan tanıyacaktır. Talep yönetim

mekanizmalarının ticari olarak kullanılabilir hale gelmesi, puant talebin yönetilmesinde önemli bir araç olacaktır. Böylece arzın, yönetilmeyen talebi karşılamakta yetersiz kalabileceği durumlarda sistemde esneklik yaratılması ile fiyat dalgalanmalarının daha kolay yönetilebilmesi sağlanacaktır.

Milyar Sm³

Bu amaca ulaşabilmek için, hedef olarak doğal gaz piyasasında 2018 yılı sonu itibarıyla talep yönetimine başlanması, elektrik piyasasında ise talep tarafının katılımının 2015 yılı sonuna kadar hayata geçirilmesi öngörülmüştür. Böylece 2016 yılı itibarıyla her yıl, elektrik piyasasında puant talebin ortalama talebe oranının düşürülmesi hedeflenmiştir.

Talep tarafının katılımı, ilgili düzenleyici çerçevenin hazır olmasının yanı sıra, talep tarafının önemli ölçüde farkındalık geliştirmesi ile mümkün olacaktır. Talep tarafının bu konuda bilgilendirilmesi ve katılımının getireceği avantajları öğrenmesi ile bu amaca ulaşmanın kolaylaşacağı öngörülmektedir.

A3. HEDEF 1

2016 yılından itibaren elektrik enerjisinde puant talebin ortalama talebe oranının düşürülmesini teminen serbest piyasa bazlı talep tarafı katılımı mekanizması hayata geçirilecektir.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: TEİAŞ, EPDK

Performans Göstergesi:

A3. PG.1.1	Elektrik enerjisi sektöründe serbest piyasa bazlı talep tarafı katılımı mekanizmasının hayata geçirilmesi	31.12.2015
------------	---	------------

A3. HEDEF 2

Doğal gazda talep yönetimi mekanizmalarının hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: BOTAŞ, EPDK

Performans Göstergesi:

A3. PG.2.1	Doğal gazda talep yönetimine başlanması	31.12.2018
------------	---	------------

*YBBO: Yıllık Bileşik Büyüme Oranı, belirli bir dönem içerisinde gerçekleşen yıllık verilerin yıllık ortalama büyüme oranını belirlemeye yarayan bir hesaplama.
$$YBBO = \left[\frac{\text{Dönem Sonu Verisi}}{\text{Dönem Başı Verisi}} \right]^{1/(\text{Dönem Kapsamındaki Yıl Sayısı})} - 1 \times 100$$

Stratejiler

- Sanayi tüketicileri ve meskenler için talep tarafı katılımı odaklı pilot projeler hayata geçirilecek, sonuçları değerlendirilecek, fayda-maliyet analizleri ve etki analizleri yapılarak uygulama yol haritası oluşturulacaktır.
- Elektrik enerjisinde tarımsal sulamadan kaynaklı puant talep ve kayıp kaçak sorunlarını gidermek üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanacaktır.
- Konutlarda talep yönetimi yapılması sağlanacak, pilot projeler ile “akıllı sayaç-ev tüketimi kontrol yapısı” kurularak evlerdeki tüketimin izlenebilmesi, verimlilik ve tasarrufun yanı sıra puant saatlerdeki tüketimin azaltılması sağlanacaktır.
- Doğal gazda serbest piyasaya geçişe ilişkin adımların atılması ve fiyatın arz-talep dengesi içinde oluşması sağlanacaktır.
- Doğal gazda talebin yönetimine yönelik kesintili ve/veya kademeli tarife vb. araçların geliştirilmesi sağlanacaktır.

Ulaşım, konut ve
sanayideki verimliliğiyle

YENİ TÜRKİYE'DE TASARRUF VAR.

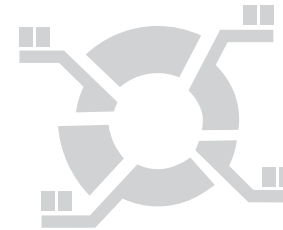
TEMA 2

Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarrufu

Neden Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarrufu?

Başlı başına bir arz kaynağı olarak görülmekte olan verimlilik ve tasarruf, bu haliyle arz güvenliğinin önemli bir bileşeni olarak değerlendirilmiş ancak konunun kapsamından ve öneminden dolayı ayrı bir tema olarak ele alınması uygun bulunmuştur. Bu tema, ana hatlarıyla sanayi, ulaşım, konut ve genel aydınlatma gibi alanlarda enerji verimliliği

potansiyelinin değerlendirilebilmesi için mevzuat, teşvikler, bilgilendirme, farkındalık kampanyaları, yeni teknolojilerin hayata geçirilmesi ve benzeri konularda adımlar atılmasını ifade etmektedir. İlgili diğer kurumlarla işbirlikleri ile etkin yönetim yapısının ve enerji verimliliği sektörünün tasarımı da temanın kapsamındadır.

GZFT Analizi Sonuçları

- Ülkemizin henüz yeterince değerlendirilememiş, oldukça yüksek bir enerji verimliliği potansiyeli bulunmakta olup bu potansiyelin değerlendirilebilmesi için finansal ve teknik desteğin artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Enerji verimliliği ve enerji tasarrufuna yönelik olarak bilinçlendirme kampanyaları yürütülmektedir. Ancak Bakanlığımızın bu kampanyaları ve örnek uygulamaları artırarak daha aktif rol almasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Enerji yoğunluğunu düşürecek tedbirler bir bütün olarak hayata geçirilmeli, ilgili Bakanlıklar ve sivil toplum kuruluşlarının koordinasyonu ile uygulamaya alınmalıdır. Verimlilik konusunda bilinç arttırmaya yönelik önemli çalışmalar mevcuttur ancak

bu çalışmaların geniş kitlelere yaygınlaştırılması gerekmektedir.

- Verimlilik alanında mevzuat ve teşvikler bulunmakla birlikte henüz hedeflenen etki tam olarak sağlanamamıştır. Etki analizine dayalı teşvik tasarımını ve Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketleri'ni (EVD) içine alacak şekilde verimlilik sektörünün etkinliğinin artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Kamu uhdesindeki elektrik enerjisi üretim santrallerinin ortalama emre amadeliliğinin düşük olması üretim portföyü açısından bir sorun olarak öne çıkmakta olup bu santrallerde rehabilitasyon ve modernizasyon çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir.

AMAÇ

4

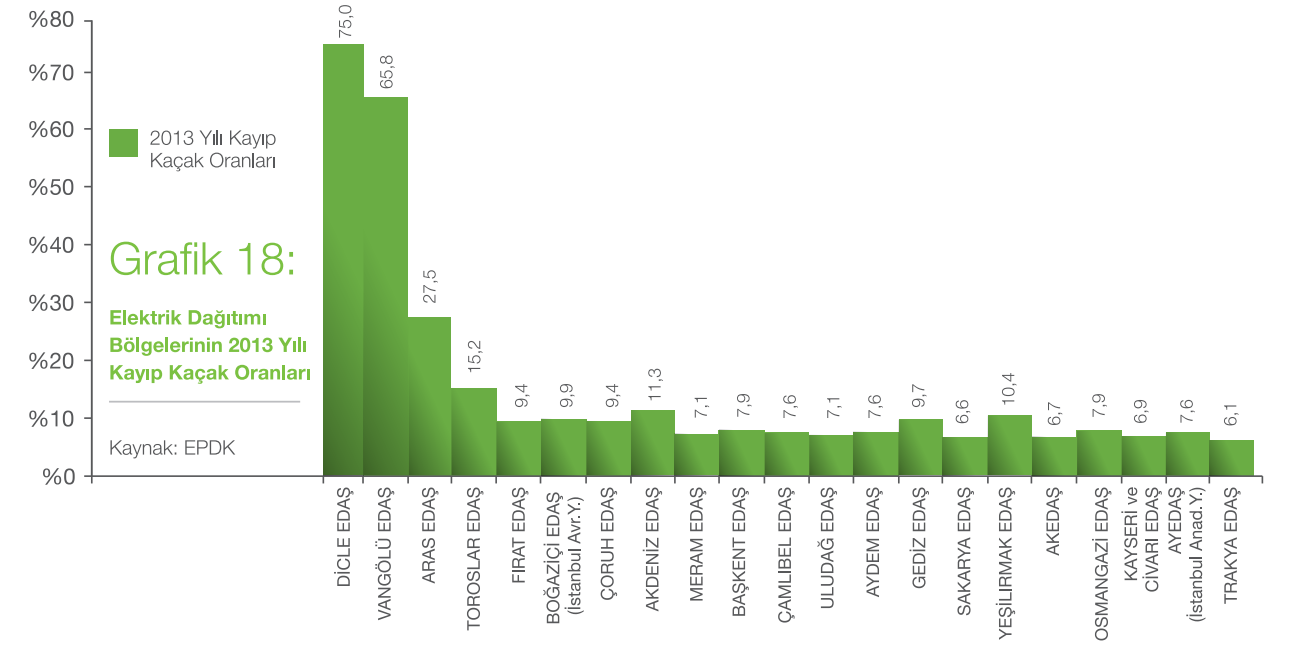
Enerjisini Verimli Kullanan Bir Türkiye

Arz güvenliğinin arz, talep ve altyapı boyutlarının tamamının optimum seviyede yönetilebilmesi enerji tasarrufu ve verimliliği uygulamalarının hayata geçmesi ile mümkündür. Örneğin; arz tarafı ne kadar güçlense de, iletim ve dağıtım sisteminde kayıplar ve verimsizlikler var ise arzın bir kısmı israf ediliyor demektir. Bu nedenle enerji verimliliği ve tasarrufu da başlı başına bir arz kaynağı olmaktadır.

2015-2019 Stratejik Planı kapsamında, Bakanlığımız ile Bağlı, ilgili, ilişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarındaki enerji verimliliğinde 2013 yılı sonu verilerine göre en az %20 artış yapılması hedeflenmiştir. Öte

yandan, kamu uhdesindeki santrallerde ihtiyaç duyulan bakım, onarım, modernizasyon ve rehabilitasyon çalışmalarının tamamlanması ile enerji verimliliği ve tasarrufuna katkıda bulunulması da hedeflenmiştir.

İletim kayıplarının, yerinde üretim desteklenerek azaltılması, dağıtım bölgelerindeki kayıp kaçak oranlarının hedeflenen seviyeye düşürülmesi, genel aydınlatmada yapılacak tasarruflar ile kaynakların verimli kullanımı sonucunda; ekonomik açıdan maliyetlerin düşeceği ve etkinliğin artacağı, stratejik açıdan ise dışa bağımlılığın azalacağı öngörülmektedir.

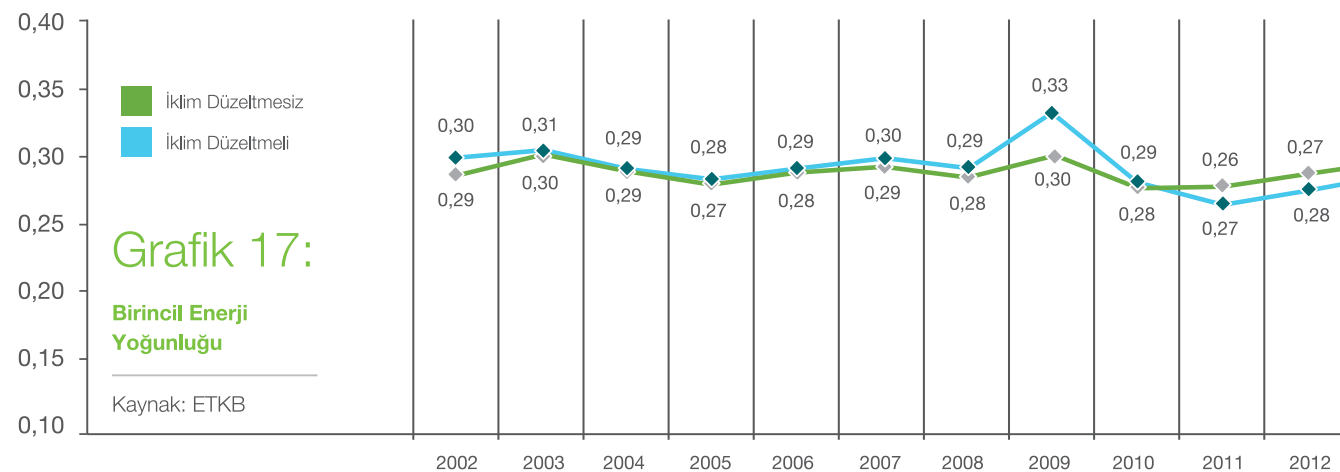

Enerji verimliliğinin önemli bir göstergesi olan enerji yoğunluğu, ülkenin sanayi yapısını oluşturan sektörler ile doğru- dan alakalıdır. Demir-çelik, çimento gibi bazı sektörler birim GSYH üretimi için daha fazla enerjiye ihtiyaç duymaktadır. Ancak; Ülkemiz sanayisinde bu sektörlerin büyüklüğü dikkate alındığında, toplamda sağlanabilecek verimlilik artışı

ve tasarrufların yetersiz kalabileceği görülecektir. Ayrıca, verimlilik ve tasarrufa yönelik çabaların sonuç vermesi ancak farklı sektörlerin, farklı kurumların iş birliği içinde ve birbirini bütünleyici şekilde çalışmalarını gerektirmektedir. Koordinasyon ve iş birliği eksikliği amaçlanan sonuçlara ulaşılmasına engel teşkil edebilir.

TEP/1000\$ GSYH

A4. HEDEF 1

Özelleştirme planı ile uyumlu bir şekilde, 2019 yılı sonuna kadar kamu sorumluluğundaki elektrik enerjisi üretim santrallerinde ihtiyaç duyulan bakım, onarım, rehabilitasyon ve modernizasyon çalışmalarının tamamlanması sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: EÜAŞ

Performans Göstergesi:

A4. PG.1.1	Tamamlanan bakım, onarım, rehabilitasyon ve modernizasyon projesi sayısı	2016	2017	2018	2019
		9	7	2	7

A4. HEDEF 2

Ülkemizin genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi tüketiminde, 2013 yılı sonu itibariyle mevcut aydınlatma armatürlerinin verimli armatürlerle değiştirilmesi suretiyle plan dönemi sonuna kadar mevcut aydınlatma direklerinde en az %40 tasarruf sağlanacaktır.

Performans Göstergesi:

A4. PG.2.1	Plan dönemi sonunda mevcut aydınlatma direklerinin elektrik enerjisi tüketimi* (kWh)	Baz Yıl 2013	2019
		3.751.401.000	2.251.000.000

* Mevcut genel aydınlatma sistemlerini kapsamakta olup, yeni yapılacak olan genel aydınlatma yatırımları dahil değildir.

A4. HEDEF 3

Elektrik enerjisi dağıtımında kayıp kaçak oranının plan dönemi sonuna kadar %10'a düşürülmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: EİGM, YEGM, EPDK, TEDAŞ, Elektrik Dağıtım Şirketleri

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: EPDK, TEDAŞ

Performans Göstergesi:

A4. PG.3.1	Elektrik enerjisi dağıtımında kayıp kaçak oranı (Türkiye için aritmetik ortalama) (%)	Baz Yıl 2013	2015	2016	2017	2018	2019
		15,4	14	13	12	11	10

A4. HEDEF 4

Mevcut bölgesel ısıtma sistemlerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: MTA, EÜAŞ

Performans Göstergeleri:

A4. PG.4.1	Bölgesel ısıtmaya yönelik mevzuatın yayınlanması	31.12.2016
A4. PG.4.2	Bölgesel ısıtma uygulamalarındaki artış	2019
	Plan dönemi sonuna kadar bölgesel ısıtma uygulaması yapan toplam santral sayısındaki artış (jeotermal hariç)	2
	Jeotermal enerjiye dayalı bölgesel ısıtma sistemleri sayısındaki artış	2

A4. HEDEF 5

Yerinde üretimin yaygınlaştırılması ve 2019 yılı sonuna kadar toplamda tüketimin en az 1.000 MW'lık kısmının yerinde üretimden karşılanması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: YEGM, EPDK, TEDAŞ, Elektrik Dağıtım Şirketleri

Performans Göstergesi:

A4. PG.5.1	Yerinde üretim miktarı (kümülatif) (MW)	2015	2016	2017	2018	2019
		200	400	600	800	1.000

A4. HEDEF 6

Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarında enerji verimliliği 2013 yılı sonu verilerine göre en az %20 arttırılacaktır. Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarının Enerji Kimlik Belgeleri alınacak ve bunun için en az 2 pilot kamu kuruluşu ile koordinasyon sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A4. PG.6.1	Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarında m ² başına yıllık enerji tüketimindeki azalma (%)	2015	2016	2017	2018	2019
		6	4	4	3	3

A4. PG.6.2	Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatındaki binalarının Enerji Kimlik Belgelerinin alınması	31.12.2017	A4. PG.6.3	Enerji Kimlik Belgesi alınması için koordinasyon sağlanan kamu kurumu sayısı	En az 2
------------	--	------------	------------	--	---------

A4. HEDEF 7

Bakanlığımız sorumluluğundaki KİT'lerin işletme ve müesseselerinde 2013 yılı değerlerine göre birincil enerji yoğunluğunda iyileşme sağlanması desteklenecektir.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: TTK, TKİ, TPAO, ETİ MADEN, TEMSAN, EÜAŞ (Kömür üretimi için)

Performans Göstergesi:

A4. PG.7.1	Bakanlığa bağlı KİT'lerin işletme ve müesseselerinde birincil enerji yoğunluğu (TEP cinsinden tüketim/birim çıktı*) azalma oranı (%)	2015	2016	2017	2018	2019
		6	4	4	3	3

(*) Çıktı, KİT'in faaliyet alanına göre YEGM ile mutabakat sonucu belirlenecektir.

Stratejiler

- Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların merkez ve taşra teşkilatındaki binalarına ilişkin enerji envanteri oluşturulacak ve 2013 yılı referans değerleri belirlenecektir.
- Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımız; katı, sıvı, gaz yakıt, elektrik enerjisi ve su kullanımlarını optimum seviyeye çekerek örnek uygulama merkezleri haline gelecektir.
- Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımızın merkez ve taşra teşkilatındaki binalarının Enerji Kimlik Belgeleri alınacak, yeni satın alma ve kiralamalarda enerji kimlik belgesi sınıfının en az C olması zorunluluğu aranacaktır.
- Bakanlığımızın tasarrufu altında bulunan ve enerji yönetimi konusunda yükümlü olan tüm iş yerlerinde enerji verimliliği etütleri yapılacak ve belirlenecek minimum verim kriterine göre verimlilik artırıcı projeler hazırlanacaktır. Bu çerçevede, binaların fosil yakıt tüketimleri ve/veya karbondioksit emisyonları düşürülecek şekilde rehabilite edilmesi ve ISO 50001 Enerji Yönetimi Standardı

Belgesi alınması sağlanacaktır.

- Bakanlığımıza bağlı KİT'lerde enerji girdisinin toplam üretim maliyetlerindeki payının azaltılmasına yönelik tedbirlerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Özelleştirme planı ile uyumlu bir şekilde, kamu üretim santrallerinin rehabilitasyon (Bakım Yönetim Sistemi, Santral Performans İzleme Sistemi vb.) çalışmalarının tamamlanması sağlanacaktır.
- Kamu sorumluluğundaki santrallerde üretim kapasitesinin verimli kullanılması, emre amadeğin ve kapasite kullanım faktörlerinin artırılması sağlanacaktır.
- Genel aydınlatmada tasarruf sağlamaya yönelik olarak Bakanlığımız tarafından başlatılan uygulamalara devam edilecektir. Aydınlatma denetimleri kapsamında yapılacak düzenlemelerle uygun güçte ve tasarruf amaçlı aydınlatma yapılması sağlanacaktır.
- Uzaktan okuma sistemlerinin ve akıllı şebeke uygulamalarının kademeli olarak yaygınlaştırılması çalışmalarına başlanacaktır.

- Elektrik enerjisi dağıtım şirketlerinin kayıp kaçak oranını azaltmaya yönelik tedbirlerinin aktif olarak izlenmesi ve desteklenmesi sağlanacaktır.
- Elektrik enerjisi dağıtımında teknik kayıpları azaltmak amacıyla kaliteli ve verimli malzemelerin kullanılması sağlanacaktır.
- Tüm termik santrallerde bölgesel ısıtma yapmaya ilişkin fizibilite çalışmalarının yapılması ve uygun olan santraller için uygulamanın özendirilmesi yoluyla, termik santrallerin atık ısılarının, binaların ısıtılmasında, endüstriyel tesislerde veya tarımsal faaliyetlerde kullanılmasına ilişkin tedbirlerin alınması sağlanacaktır.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına, kojenerasyon veya mikro kojenerasyon sistemlerine dayalı üretim tesisleri ile merkezi ve bölgesel ısıtma ve soğutma sistemleri desteklenecek, ısı piyasası için mevzuat altyapısı hazırlanacaktır.
- Elektrik enerjisi üretiminde kullanılmayacak küçük ölçekli kömür kaynaklarının ısı üretimi amaçlı kullanılması sağlanacaktır.

- Jeotermal enerjiye dayalı bölgesel ısıtma geliştirilecektir.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına, kojenerasyon veya mikro kojenerasyon ve benzeri sistemlere dayalı merkezi olmayan elektrik enerjisi üretiminin yaygınlaştırılmasını teminen yerinde üretim için ilgili mevzuat altyapısı, izin ve diğer idari süreçler açısından kolaylaştırıcı olacak şekilde gözden geçirilecek, şebeke altyapısı bu yönde güçlendirilecektir.
- Elektrik enerjisinde tarımsal sulamadan kaynaklanan puant talep ve kayıp kaçak sorunlarını gidermek üzere, güneş ve rüzgar enerjisine dayalı sulama sistemlerinin hayata geçirilmesini teminen ilgili paydaşlar ile (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Elektrik Enerjisi Dağıtım Şirketleri, Sulama Kooperatifleri, vb.) koordinasyon sağlanacaktır.

AMAÇ

5

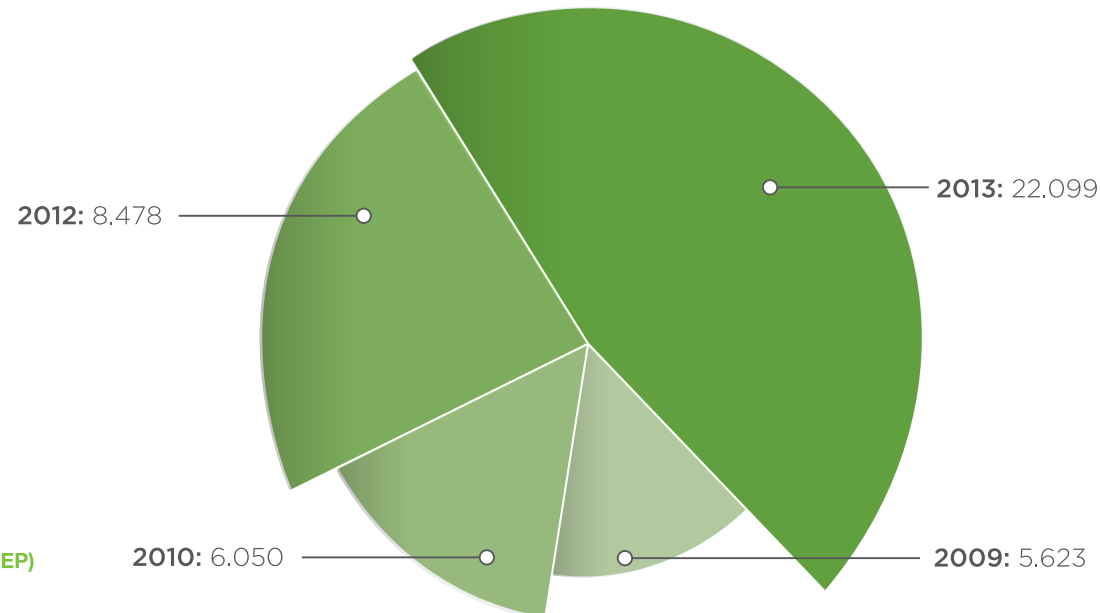
Enerji Verimliliğine ve Tasarrufuna Yönelik Gelişmiş Kapasite

Enerji verimliliğinin artırılmasına destek olacak temel unsurlardan biri bu süreci yönlendirecek ve izleyecek kapasitenin desteklenmesi ve bu yönde hizmet sunabilecek bir sektörün sağlıklı bir şekilde oluşturulmasıdır. Enerji verimliliği ve enerji tasarrufunun artırılabilmesi için bu yönde doğru politikaların oluşturulması ve uygulamadaki etkinliklerinin izlenmesinin yanısıra, sektörün verimlilik hizmetlerini sağlayıcı, denetleyici, eğitim veren şirketleri ve kurumları da

içerecek şekilde düzenlenmiş olması önem taşımaktadır. Ayrıca kamuoyunun farkındalığının artması da başarıya ulaşmanın ön koşuludur. Dolayısıyla bu amacın gerçekleşmesini sağlayacak düzenleyici altyapı ve karar destek sistemleri ile enerji verimliliği projelerinin artması, kamuoyunda farkındalık yaratılması ve kurumlar arası koordinasyonun artırılarak toplu bir enerji verimliliği hareketinin başlatılması ve sürdürülmesi gerekmektedir.

Grafik 19:

Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Destekleri ile Elde Edilen Enerji Tasarrufu (TEP)

* 2011 yılında VAP başvurusu alınmamıştır.

Uygun teşvik ve izleme mekanizmalarının olması, etki analizine dayalı olarak teşviklerin sonuçlarının izlenmesi ve teşvik mekanizmalarının bu doğrultuda revize edilmesi bu amaca ulaşmada çok önemlidir. Yeni mekanizmaların ve

araçların tanımlanması iyi işleyen bir enerji verimliliği sektörünün tasarlanması, oluşturulması ve desteklenmesi kritik görülmektedir.

A5. HEDEF 1

Bakanlığımızın enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik politika oluşturma ve izleme kapasitesi geliştirilecektir.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: YEGM

Performans Göstergeleri:

A5. PG.1.1	Politika ve mevzuat etki değerlendirme ve politika oluşturmaya yönelik karar destek sistemi ile ilgili fizibilite çalışmalarının tamamlanması	31.12.2015	A5. PG.1.2	Politika ve mevzuat etki değerlendirme ve politika oluşturmaya yönelik karar destek sisteminin hayata geçmesi	01.01.2017
------------	---	------------	------------	---	------------

A5. HEDEF 2

Enerji verimliliği ile ilgili düzenleyici çerçeve geliştirilecek ve teşviklerin etkinliği arttırılacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: YEGM

Performans Göstergesi:

A5. PG.2.1	Enerji verimliliği yol haritasının tamamlanması	31.12.2016
------------	---	------------

A5. HEDEF 3

İyi işleyen bir enerji verimliliği sektörü oluşturulacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: YEGM

Performans Göstergeleri:

A5. PG.3.1	Sektöre ilişkin mevcut mevzuatın etki analizinin ve senaryo çalışmalarının tamamlanması	31.12.2016	A5. PG.3.2	Mevzuatın etki analizi ve senaryo çalışmaları sonucunda gerçekleştirilecek iş adımlarının belirlenmesi	31.12.2017
------------	---	------------	------------	--	------------

A5. HEDEF 4

Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik kamuoyu farkındalığı geliştirilecektir.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Performans Göstergeleri:

A5. PG.4.1	Kamuoyu farkındalık anketinin tamamlanması	30.06.2015	A5. PG.4.3	Verimlilik İletişim Planı'nda yer alan iş adımlarının tamamlanması	31.12.2019
A5. PG.4.2	Verimlilik İletişim Planı'nın tamamlanması	31.12.2015	A5. PG.4.4	Kamuoyu farkındalık anketinin dönem sonunda tekrar yapılması ve sonuç raporlarının değerlendirilmesi	31.12.2019

A5. HEDEF 5

Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik olarak kurumlar ile ortak iş adımı ve etkileşim planlarının oluşturulması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: YEGM

Performans Göstergesi:

A5. PG.5.1	İş birliği yapılan kurum sayısı (kümülatif)	2015	2016	2017	2018	2019
		2	4	6	8	10

Stratejiler

- Politika ve mevzuat etki değerlendirme ve politika oluşturmaya yönelik karar destek sistemi kurulacak ve bu sistem plan dönemi boyunca iyileştirilerek işletilecek, ilgili veri tabanı, istatistik ve envanter çalışmaları tamamlanacaktır.
- Plan dönemi boyunca, sektörel tasarruf potansiyelleri ile birlikte enerji verimliliğinde uygulanabilecek önlemler ve hedefler belirlenecek ve enerji verimliliği iş adımı planı yapılacaktır.
- Talep tahminlerine enerji verimliliğinin etkisinin de dahil edileceği metodoloji tamamlanacaktır. Enerji Verimliliği Portalı ile ilgili veri tabanı, bilgi formları, yazılım ve donanım altyapısı daha kullanıcı dostu bir yapıda olacak şekilde güncellenecek ve yenilenecektir.
- Paydaşların görüşleri de alınarak, mevcut teşviklere ilişkin bir etki analizi yapılacak ve yeni teşviklere ilişkin alternatifler katılımcı bir şekilde belirlenecek, yapılan değerlendirmede uygun olanlara yönelik izleme sistemi kurulacaktır.
- Enerji verimliliği uygulamalarının etki analizleri yapılarak ve paydaş katılımı sağlanarak beyaz sertifika ve karbon borsası benzeri yapılar ile piyasa içinde teşviki sağlanacaktır.
- Etkinliği yüksek bir enerji verimliliği sektörü oluşturulmasını teminen, başta EVD'ler olmak üzere sektördeki tarafların misyonlarının, rollerinin, faaliyetlerinin ve etkinliklerinin analiz edilmesi, sektör tasarımının gözden geçirilmesi ve sektörün etkinlik sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması sağlanacaktır.
- Mevcut finansman modellerinin etkinliği finans kurumları ile birlikte değerlendirilecek, verimlilik projelerinin finansman modelleri güncel ihtiyaçlar doğrultusunda revize edilecek, yeni modeller kurgulanacak, finansman model önerisi çalışması tamamlanarak Ekonomi Koordinasyon Kurulu'na sunulacaktır.
- Hazırlanacak olan "Verimlilik İletişim Planı" ile; toplum verimlilik konusunda bilinçlendirilmesi ve farkındalığının artırılması için gerekli kampanya ve faaliyetler tasarlanacak ve uygulanacaktır. Bu kapsamda ilk ve orta öğretim eğitim müfredatına enerji ve enerji verimliliği konularının eklenmesi gibi çalışmalar yapılacaktır.
- Sanayi, konut ve ulaşım sektörlerinde verimlilik ile ilgili paydaşlar ve iş birliği yapılması gereken kuruluşlar belirlenerek, iş birliği alanları tanımlanacak ve yukarıda belirtilen iletişim planı çerçevesinde ilgili taraflar ile ortak iş adımı ve etkileşim planları oluşturulacaktır.
- Yerinde denetlenecek üniversite ve/veya meslek odası sayısı ve enerji verimliliği danışmanlık şirketi sayısı belirlenecektir.
- Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik olarak portal üzerinden 100 MW ve üzeri kurulu gücü olan izlenecek elektrik üretim lisansına sahip tesis sayısı belirlenecektir.
- Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik olarak 100 MW ve üzeri kurulu gücü olan yerinde denetlenecek elektrik üretim lisansına sahip 26 adet tesis belirlenecektir.

Rasyonel yönetimi,
yetkinliği ve kapasitesiyle

YENİ TÜRKİYE'DE KATILIMCILIK VAR.

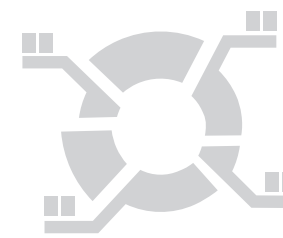
TEMA 3

İyi Yönetişim ve Paydaş Etkileşimi

Neden İyi Yönetişim ve Paydaş Etkileşimi?

İyi yönetim, Bakanlığımız ve Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarını içine alan kurumsal bir yapı ile birlikte, sektör yatırımcıları ve çalışanları, sivil toplum kuruluşları, diğer kamu kurumları ve benzeri dış paydaşların tamamını içine alan bir ortamda; katılımcı, proaktif, rasyonel bir yönetim ve bu yönetimi destekleyecek yetkinlik ve kapasiteye azami düzeyde sahip olunmasını ifade etmektedir. Bakanlığımız birimleri açısından iyi yönetim; birimlerin kurumsal kapasitelerinin ve iç işleyişinin etkinliğinin artırılmasını, Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımızda dahil olmak üzere faaliyetlerin etkinliğini azami seviyede sağlayacak yapının kurulmasını içermektedir. Merkez birimlerimizin kurumsal kapasitesinin artırılması;

yönetimsel yetkinlik ve liderlik, birimler arası eşgüdüm, insan kaynağı yetkinliği ve kullanılan bilgi teknolojisi (veri tabanları, karar destek ve yönetim bilgi sistemleri, analiz araçları ve modeller vb.) araçlarının yeterliliği ve yetkinliği konularını kapsamaktadır. Politika ve mevzuat hazırlanması süreçlerinde, paydaşların daha fazla katkısının sağlanması ve daha katılımcı bir yönetim anlayışının benimsenmesinin Bakanlığımızın sektörel politikaları geliştirme etkinliğini arttıracak bir yaklaşım olduğu düşünülmekte ve Stratejik Planımızda vurgu yapılan konuların başında gelmektedir.

GZFT Analizi Sonuçları

- Bakanlığımız, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığı kariyer sistemine geçiş yaparak insan kaynakları alanında önemli bir adım atmıştır. Bakanlığımız bünyesinde Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımızda deneyimleri olan çok sayıda yetkin personel bulunmaktadır. Aynı zamanda, yetkin personelin motivasyonunun artırılması ve elde tutulmasına yönelik tedbirlerin alınmasına, genel olarak amaca uygun eğitim programları ile mevcut personelin güncel bilgi düzeyinin artırılmasına ve gerek enerji gerekse doğal kaynaklar sektörlerinin hızla değişen gereksinimlerine yanıt verebilmek üzere farklı yetkinlikte personelin Bakanlığımız bünyesine dahil edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bakanlığımız "Stratejik Yönetim ve İstatistik Sistemi'ne" (ESİS) geçiş ile güçlü bir yönetim bilgi sistemi

ve karar destek sistemi altyapısına kavuşmuştur. Bakanlığımızın ESİS'den azami ölçüde istifade eder hale gelmesi için tüm Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarımızın entegrasyonuna ihtiyaç duyulmaktadır.

- Sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve benzeri dış paydaşların politika geliştirme ve mevzuat hazırlama süreçlerine katkıları alınmakta ancak bu katkının daha yaygın ve etkili olmasına, paydaş katılımının her aşamada daha da artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bakanlığımız faaliyetleri hakkında kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bakanlığımız merkez birimlerinin fiziki olarak farklı yerlerde bulunması zaman zaman birimler arası iletişim ve koordinasyonu zayıflatmaktadır.

AMAÇ

6

Kurumsal Kapasitesi Güçlü Bir Bakanlık

Stratejik Plan kapsamında belirlenen hedeflere ve amaçlara ulaşılabilmesi, bu doğrultuda ihtiyaçların belirlenebilmesi, stratejilerin geliştirilebilmesi, yapılması gereken iş adımlarına karar verilebilmesi için Bakanlığımızın kurumsal kapasitesinin en üst düzeyde olması gerekmektedir. Bu nedenle kurumsal analiz ve kurum kültürü merkezli yapılanma ve bu yönde iyileştirme projelerinin geliştirilmesi önemlidir.

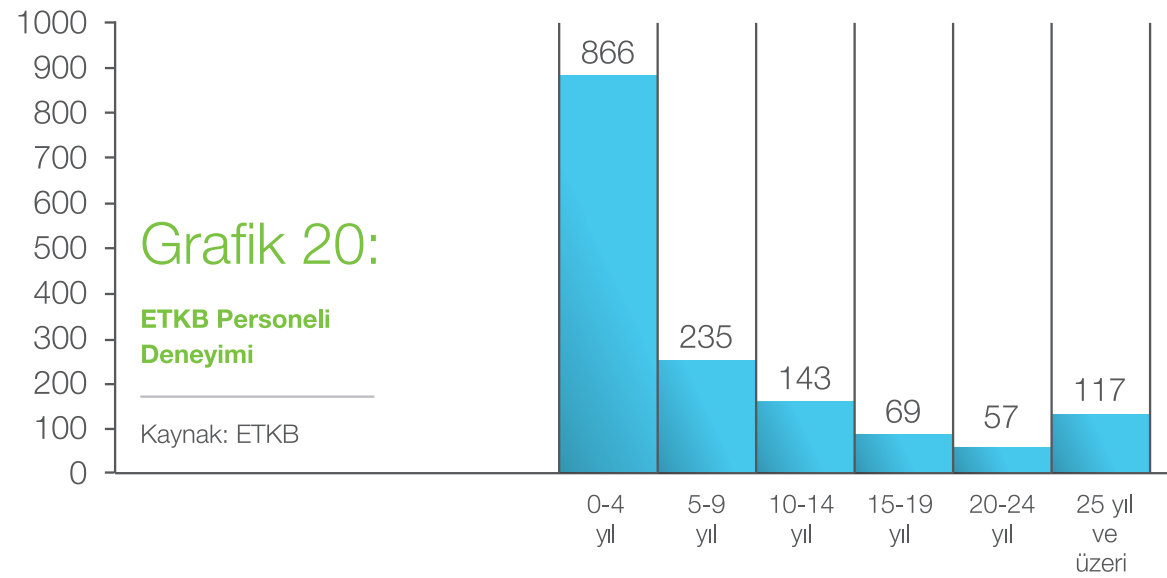
İnsan kaynaklarının en üst seviyede değerlendirilebilmesi için "İnsan Kaynakları Dönüşüm Programı"nın içeren bir kurumsal yapılanmanın 2016 yılı sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda, Bakanlık personelinin kapasitesinin en üst düzeye çıkarılması hedeflenmektedir. Bu hedefler yalnız Bakanlığımız merkez teşkilatı ile sınırlı değildir. Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlardan ihtiyaç duyulanlarda da kurumsal yeniden yapılandırma projeleri desteklenecektir.

Kişi Sayısı

Grafik 20:

ETKB Personeli
Deneyimi

Kaynak: ETKB

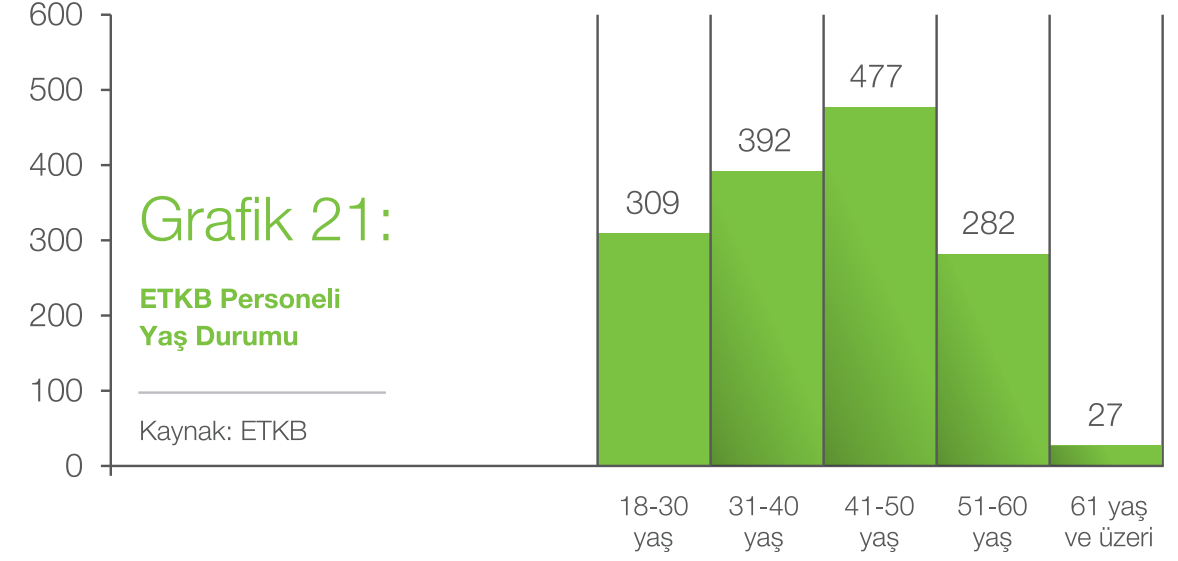

Kişi Sayısı

Grafik 21:

ETKB Personeli
Yaş Durumu

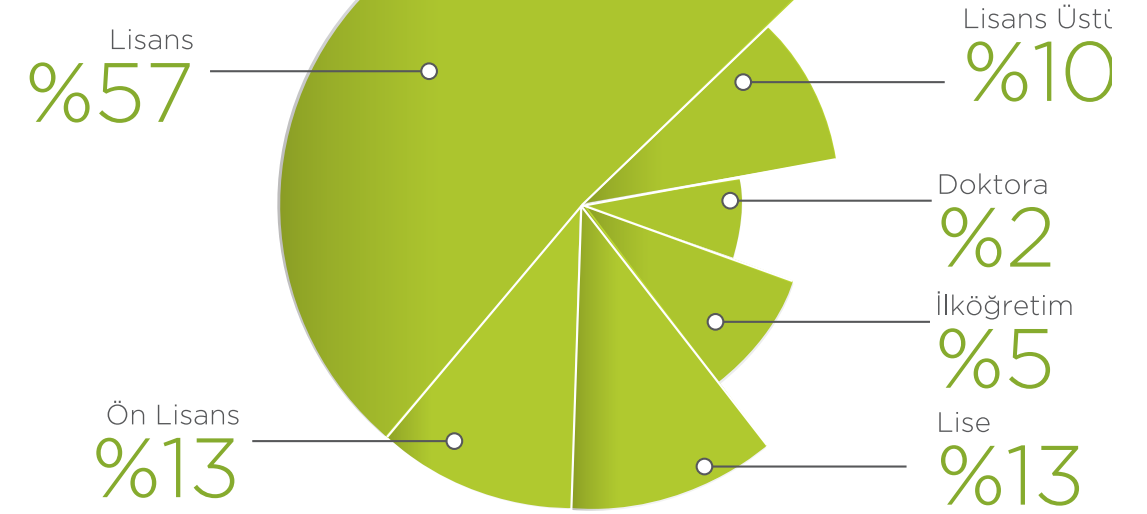
Kaynak: ETKB

Grafik 22:

ETKB Personeli
Eğitim Durumu

Kaynak: ETKB

Enerji ve doğal kaynaklar alanlarında bilginin önemi göz önüne alındığında, Bakanlık tarafından 2015 yılı sonuna kadar oluşturulması hedeflenen İletişim Stratejisi sayesinde, Bakanlığın politikalarına ve faaliyetlerine ilişkin paydaşlarla şeffaf ve kurumsal bir strateji takip edilecek ve kamu istişare mekanizmaları hayata geçirilecektir.

Ülkemizin büyük stratejik projelerinden olan nükleer enerji ile ilgili ise başta nükleer güvenlik olmak üzere ilgili kanun ve yönetmeliklerin, kurumsal altyapının ve konu ile ilgili plan ve programların tamamlanması da kurumsal kapasite gelişimi başlığı altında değerlendirilmektedir.

Kamu yapılanmasının özel sektöre eşdeğer bir kurumsal yönetim yapılanmasına kavuşması bazı bürokratik ve mevzuatsal engeller ve zorluklar içermektedir. Kamu kurumlarına yönelik kanuni sınırlamalar ile uyumlu bir dönüşüm programının tasarlanması bu açıdan önemlidir. Kurumsal dönüşümlerin başarısı, öncelikle kurum içinde

çalışanların dönüşümü sahiplenmesine bağlıdır. Bakanlığımız içinde de bu amaca ulaşılması dönüşüme ilişkin aktif bir değişim yönetimi yaklaşımının benimsenmesi, değişim ve dönüşümün gerekliliğinin her seviyedeki personele iyi anlatılması ve personelin her aşamada eğitilmesi ile mümkün olacaktır.

A6. HEDEF 1

2016 yılı sonuna kadar İnsan Kaynakları Dönüşüm Programı'nı içeren bir kurumsal yeniden yapılanma gerçekleştirilecektir.

Koordinatör: Personel Daire Başkanlığı

Gerçekleştirme Sorumlusu: Personel Daire Başkanlığı

Performans Göstergesi:

A6. PG.1.1	İnsan Kaynakları Dönüşüm Programı'nın hayata geçirilmesi	31.12.2016
------------	--	------------

A6. HEDEF 2

Personelin kapasitesi geliştirilecektir.

Koordinatör: Personel Daire Başkanlığı

Gerçekleştirme Sorumlusu: Personel Daire Başkanlığı

Performans Göstergeleri:

A6. PG.2.1	Dönem sonuna kadar hizmet içi eğitimlere personelin katılım oranı (%)	100
A6. PG.2.2	Verilen hizmet içi eğitimlerden memnuniyet oranı (%)	80
A6. PG.2.3	Dönem sonuna kadar eğitim amacıyla yurt dışına gönderilen personel sayısı	30

A6. HEDEF 3

Bağlı, ilgili, ilişkili Kuruluşlardan, ihtiyaç duyulanların, yeniden yapılandırılmalarna yönelik fizibilite çalışmaları yapılacaktır.

Koordinatör: BİK Daire Başkanlığı

Gerçekleştirme Sorumluları: SGB, EİGM, MİGEM, BİK Daire Başkanlığı, Yapılandırılacak Kuruluş

Performans Göstergeleri:

A6. PG.3.1	Yapılandırılacak Kurum ve Kuruluşların tespiti çalışmasının tamamlanması	31.12.2015
A6. PG.3.2	Yapılandırılacak olan Kurum ve Kuruluşlara ilişkin mevcut durum analizi, fizibilite ve yol haritası çalışmalarının tamamlanması	31.12.2017

A6. HEDEF 4

Nükleer enerjiye ilişkin gerekli mevzuat ve kurumsal altyapı çalışmaları tamamlanarak gerekli plan ve programlar oluşturulacaktır.

Koordinatör: NEPUD

Gerçekleştirme Sorumluları: NEPUD, EİGM, Hukuk Müşavirliği, TAEK, EÜAŞ, EPDK

Performans Göstergeleri:

A6. PG.4.1	Nükleer enerji mevzuat altyapısı ve diğer düzenlemelerin tamamlanması	31.12.2015
A6. PG.4.2	Planların tamamlanması	31.12.2016

A6. HEDEF 5

2015 yılı sonuna kadar Bakanlık politikaları ve faaliyetlerine ilişkin İletişim ve Tanıtım Stratejileri oluşturulacaktır.

Koordinatör: Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A6. PG.5.1	İletişim Stratejisi Dokümanı'nın tamamlanması	31.12.2015
A6. PG.5.2	Tanıtım Stratejisi Dokümanı'nın tamamlanması	31.12.2015

Stratejiler

- İnsan Kaynakları Dönüşüm Programı hayata geçirilecek ve iş gücü / norm kadro planlaması yapılacaktır.
- Kurumsal analiz ve kurum kültürü çalışmasının yapılması ile mevcut kurumsal yapılanma incelenecek ve gerekli alanlarda iyileştirme projeleri geliştirilecektir.
- Kariyer sistemi genişletilerek mevcut personelden durumu uygun olanlar uzman kadrosuna atanacak, bilgi ve deneyimlerinden faydalanılması sağlanarak kurumsal hafıza muhafaza edilecektir.
- Kurum içi ve uluslararası eğitim müfredatları ve araçları tasarlanacak ve personel bazlı eğitim planları hayata geçirilecektir.
- Personel, yurt dışında yüksek lisans eğitimine gönderilecektir.
- Basılı ve elektronik referanslara erişim sürekli hale getirilecek ve yaygınlaştırılacaktır.
- Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili Kuruluşlarında hizmetinden yeterince faydalanılmayan personelin daha verimli ve aktif çalışması sağlanacaktır.
- Yeniden yapılandırma ihtiyacı olan kurumların yapılandırılmasına yönelik fizibilite çalışmaları yapılacak ve yol haritası belirlenecektir.
- Nükleer tesislerin güvenli ve emniyetli bir şekilde kurulması, işletilmesi ve işletmeden çıkarılmasını içerecek şekilde nükleer enerjiye dair mevzuat, kurumsal altyapı, plan ve programlar tamamlanacaktır.
- Bakanlık içi ve dışı için algı analizi çalışmaları yapılacaktır.
- Bakanlık içi ve dışı iletişim stratejisi ve detaylı planı hazırlanacaktır.
- Bakanlık Tanıtım Stratejisi Belgesi oluşturulacaktır.

AMAÇ

7

Bilgi Teknolojilerini Etkin Kullanan Bir Bakanlık

Bilgi teknolojilerinin her an her yerde hayatı kolaylaştırdığı çağımızda, Bakanlığımızın bu teknolojilerden azami düzeyde yararlanması hem verimliliği arttırmak hem de etkin yönetim açısından fayda sağlayacaktır.

Bilgi teknolojileri alanında fiziki altyapının ve güvenlik altyapısının geliştirilmesinin yanısıra gerekli insan kaynağı desteğinin

sağlanması öncelikli hedef olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, etkin veri kullanımını sağlayabilmek, enerji ve doğal kaynaklar sektörlerindeki gelişmeleri kesintisiz izleyebilmek adına tüm verilerin entegrasyonunun sağlanabilmesi de amaca yönelik olarak oluşturulan hedeflerden biridir. Bu kapsamda, 2016 yılına kadar tüm verilerin ESİS’de bir araya getirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi teknolojileri projeleri zaman alan ve maliyetli projelerdir. Günümüzün hızla değişen teknoloji ortamı içerisinde Bakanlığımız ihtiyaçlarına en uygun bilişim teknolojilerinin tespiti ve uygulanması için hızlı uyum sağlayan, dinamik

bir çerçevede bilişim yönetimi anlayışı gerekmektedir. Bu amacın bütün bileşenleri ile gerçekleştirilmesi bu anlayışın sürekliliğine bağlıdır.

A7. HEDEF 1

Bakanlığımızın bilgi teknolojileri alanında fiziki altyapısı ile güvenlik ve insan kaynağı altyapısı geliştirilecektir.

Koordinatör: SGB

Gerçekleştirme Sorumlusu: SGB

Performans Göstergeleri:

		Baz Yıl 2013	2015	2016	2017	2018	2019
A7. PG.1.1	Bilgi teknolojileri ve güvenliği konularında eğitim alan personel sayısı	4	12	14	16	16	20
A7. PG.1.2	Bilgisi elektronik ortama aktarılan bilgi teknolojileri envanter sayısı oranı (%)	10	80	90	95	99	99
A7. PG.1.3	Yenileme çalışması tamamlanan Bakanlık bilişim sistemleri oranı (%)	20	80	80	90	90	95

A7.PG.1.4	İş ve etkinlik yönetim sisteminin elde edilmesi ve kurulması	31.12.2016	A7. PG.1.5	Kurum içi anında mesajlaşma, ses ve video konferans sisteminin devreye alınıp yaygınlaştırılması	31.12.2016
-----------	--	------------	------------	--	------------

A7. HEDEF 2

2016 yılı sonuna kadar ESİS’e tüm veri entegrasyonu sağlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: EİGM, SGB, Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A7. PG.2.1	EPDK harici diğer tüm kurumlar için ESİS’e entegrasyonun tamamlanması	31.12.2015
A7. PG.2.2	EPDK için ESİS’e entegrasyonun tamamlanması	31.12.2016

A7. PG.2.3	Bakanlık sistemleriyle veri alışverişi yapabilen Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluş sayısı	Baz Yıl 2014	2019
		2	13

A7. HEDEF 3

Tüm madencilik işlemlerinin e-Devlet projesi kapsamında elektronik ortamda yürütülmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumlusu: MİGEM

Performans Göstergesi:

A7. PG.3.1	Tüm madencilik işlemlerinin e-Devlet projesi kapsamında elektronik ortamda yürütülmeye başlanması	31.12.2016
------------	---	------------

Stratejiler

- Bakanlığımız bilgi işlem teknolojileri uygulama ve hizmetlerinin yetkinlik ve ölçeklerinin artırılması amacıyla merkezi bir yapı ile çevrimiçi iş ve etkinlik yönetimi sistemlerinin kurulması dahil iş adımları hayata geçirilecektir.
- ESİS’in tanım kümesinde yer alan tüm kurumlar ile bilgi paylaşımının sağlanması için gerekli iletişim kurulacak, entegrasyon için kurumlara gereken destek verilecektir.
- Bilgi teknolojileri envanteri elektronik ortama aktarılacaktır.
- Mevcut Yönetim Bilgi Sistemi’nin, mevcut ve yeni geliştirilecek e-Devlet projeleri kapsamında geliştirilen uygulamalar ile entegrasyonu sağlanacaktır.
- e-Devlet projesi kapsamında ruhsat sahiplerine verilen hizmetlerin internet ortamına taşınması sağlanacak, ruhsat sahiplerinin memnuniyetini arttıran, zamandan tasarruf sağlayan, kolay yönetilebilen, yönetimi kayıt altına alınabilen ve depolanabilen bir sistem e-Devlet projesi kapsamında kurulacak ve işler hale getirilecektir.

- Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi, Bakanlık Merkez Teşkilatında devreye alınarak yazışma ve arşivleme sürecinde iş sürekliliği ve süreç iyileştirilecektir.
- Elektronik imza, elektronik doküman, kağıtsız dolaşım, arşivleme vb. uygulamalar hayata geçirilecek, merkez birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar arasında entegrasyon süreci tamamlanacaktır. Bakanlık Bilgi Teknolojileri Yönetişimi politikalarını yönetecek merkezi bir yapı kurulacaktır.
- Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarda verilerin kurumlar arası daha hızlı ve standart formatta aktarımı sağlanacaktır.
- Bilişim teknolojilerinde bilgi güvenliği ve risk yönetim süreçleri uygulanarak ISO/IEC 27001 sertifikası alınacaktır.
- Elektronik insan kaynakları yönetim süreçleri iyileştirilecek ve verimlilik arttırılacaktır.
- Güvenli ve verimli baskı teknolojileri kullanılacaktır.
- Kritik iş uygulamaları için Felaket Kurtarma Merkezi devreye alınacaktır.

AMAÇ

8

Koordinasyon Gücü Yüksek Bir Bakanlık

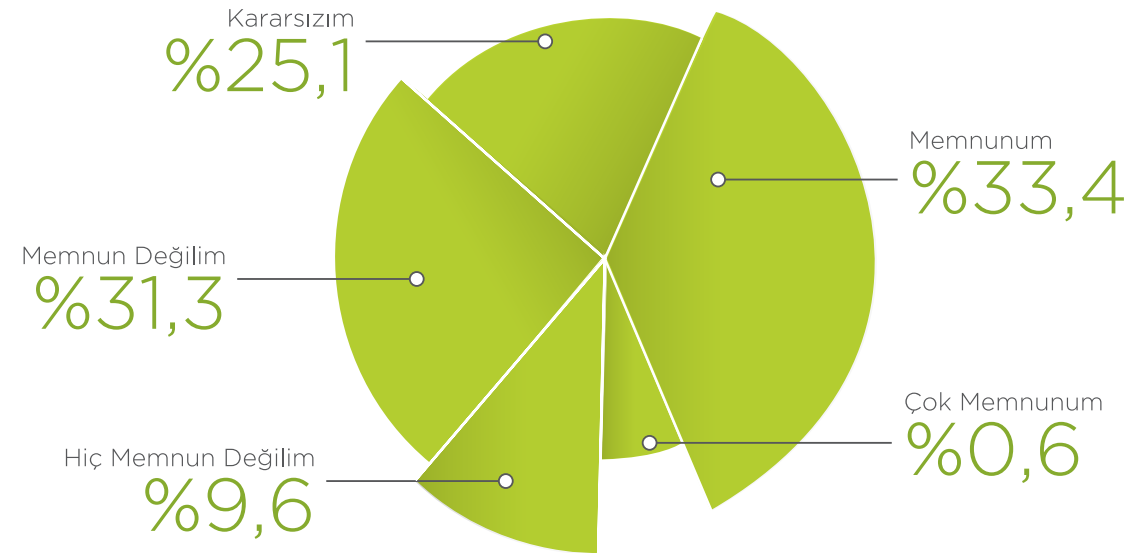
Bakanlığımızın etki alanı ve Ülkemizin enerji politikalarında üstlendiği rol göz önüne alındığında, Bakanlığımız Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar arasında etkin

koordinasyonun sağlanması, tasarlanan enerji politikalarının hayata geçirilmesinde önem arz etmektedir.

Grafik 23:

ETKB Personelinin Bakanlık İçi Koordinasyon (Bilgi Alış-Verişi) Seviyesine İlişkin Memnuniyet Düzeyi

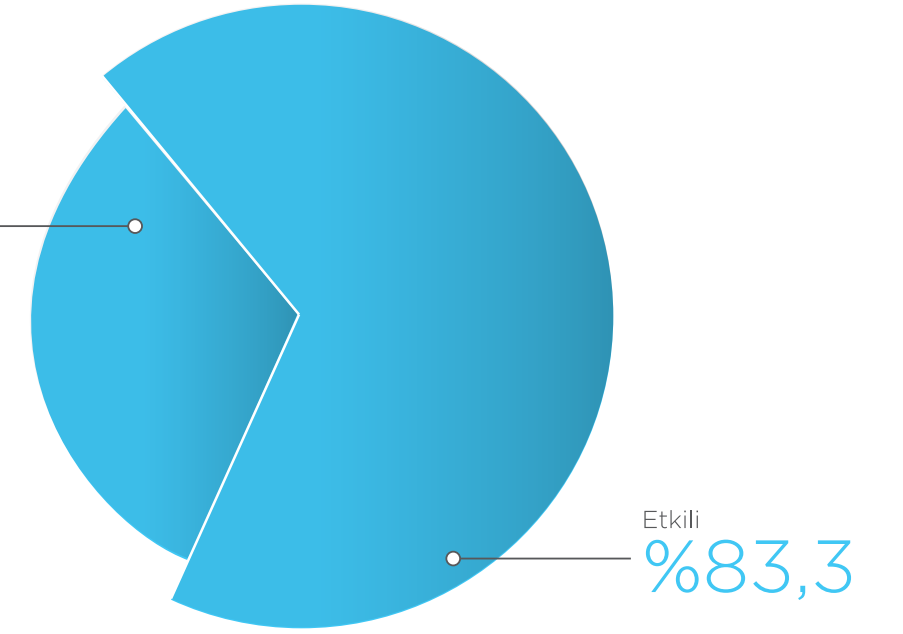
Kaynak: ETKB

Eksiklikler Var
%16,7

Grafik 24:

Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların Merkez Birimler ile Olan Koordinasyona İlişkin Memnuniyet Düzeyleri

Koordinasyon gücü yüksek bir Bakanlık olabilmek amacıyla yalnızca Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlara değil, dış paydaşlara da yönelik bir iletişim planının hayata geçirilmesi hedeflenmiştir. Bunun yanı sıra, Bakanlık merkez birimlerinin

bir araya getirilmesi ve çalışma ortamlarının iyileştirilmesi de hedefler arasında yer almakta olup etkin iletişim kanallarının açık tutulması istenmektedir.

İlgili iletişim planlarının uygulanabilir bir şekilde hazırlanması, diğer paydaşlara aktarımının sağlıklı şekilde yapılması

ve Bakanlığımız personeli dahil tüm paydaşlar nezdinde sahiplenilmesi amaca ulaşılması için önemlidir.

A8. HEDEF 1

Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarla koordinasyon ve iletişimi arttıracak bir koordinasyon planı hayata geçirilecektir.

Koordinatör: SGB

Gerçekleştirme Sorumluları: SGB, BİK Daire Başkanlığı, Tüm Merkez Birimler, Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A8. PG.1.1	İç Koordinasyon Planı'nın tamamlanması	30.06.2015	A8. PG.1.2	İç İletişim Planı'nda yer alan iş adımlarının plana uygun şekilde uygulanması	31.12.2019
------------	--	------------	------------	---	------------

A8. PG.1.3	Yıllık olarak gerçekleştirilen koordinasyon toplantısı sayısı	2015	2016	2017	2018	2019
		4	4	4	4	4

A8. HEDEF 2

Bakanlık ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların paydaşlar arası istişare mekanizması usul ve esasları belirlenecek ve uygulanacaktır.

Koordinatör: EİGM, MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A8. PG.2.1	Enerji ve doğal kaynaklar sektöründe paydaşlar ile istişare mekanizması usul ve esaslarının hazırlanıp kamuoyu ile paylaşılması	30.06.2015	A8. PG.2.2	Kamu istişare sürecine uygun olarak üzerinde görüş toplanan başlık sayısı	Rakamsal hedef bulunmamaktadır, takip amaçlıdır.
------------	---	------------	------------	---	--

Stratejiler

- Bakanlık İç Koordinasyon Planı hazırlanacaktır.
- Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların üst düzey yöneticilerinin bir araya gelmesi ve tüm tarafların güncel faaliyetleri hakkında diğer tarafları bilgilendirmesi ve görüş alışverişinde bulunması sağlanacaktır. Toplantılarda görüşülen konular elektronik

ortamda Bakanlık birimleriyle paylaşılacaktır.

- Bakanlık ve Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların paydaşlar arası istişare ve görüş alma usul ve esasları, AB mekanizmaları ve OECD ülkelerindeki kamu danışmanlığı alanlarındaki en iyi uygulama ilkeleri temel alınarak belirlenecek ve uygulanacaktır.

Kendi bölgesinden en uzak coğrafyalara kadar enerji ve doğal kaynaklar alanındaki yatırımlarıyla

YENİ TÜRKİYE'DE GÜÇ VAR.

TEMA

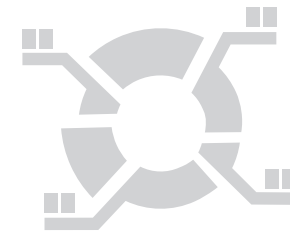
4

Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik

Neden Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik?

Ülkemizin jeopolitik konumu itibarıyla önemli üretim ve tüketim merkezlerinin arasında bulunması, etkin olarak yönetilmesi gereken pek çok fırsatı ve riski beraberinde getirmektedir. Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik Teması, Ülkemizin enerji ve doğal kaynaklar alanındaki uluslararası faaliyetlerini eşgüdüm ve proaktif bakış açısıyla artırarak yürütmesine yöneliktir. Bu tema, Ülkemizin bölgesinde ve

daha uzak coğrafyalarda enerji ve doğal kaynaklar alanında yatırımlar yapması ve ithalat faaliyetleri ile arz güvenliğine katkı sağlayacak kaynak çeşitlendirmesinin yanı sıra gerek doğal kaynaklar gerekse elektrik enerjisi ihracat faaliyetleri, etkin bir diplomasi yaklaşımı, iklim değişikliği ve uluslararası projelerde müzakerelerin yürütülmesi gibi konuları içermektedir.

GZFT Analizi Sonuçları

■ Ülkemizin jeopolitik konumu; enerji ve doğal kaynaklar alanında gerek kaynak bakımından zengin ülkelere yakınlığı, gerekse özellikle doğal gaz ve petrolde büyük üretim alanları ile tüketim alanları arasındaki tamamlayıcı halka olmasından dolayı önemli fırsatlar sunmaktadır. Öte yandan Ülkemizin bu önemli konunun sunduğu fırsatlardan tam anlamıyla yararlanabilmesi için aktif bir enerji diplomasisi yürütmesi ve altyapı çalışmalarını tamamlaması gerekmektedir.

■ Bakanlığımızın enerji ve doğal kaynaklar diplomasisi kültürünü yerleştirmesine ve altyapısını kurmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Enerji diplomasisinin yabancı dil bilen yetkin personel ile hayata geçirilmesi gerekmektedir. Enerji ve doğal kaynaklar alanında yurt dışı temsilcilikleri

oluşturulmasına ve uluslararası kuruluşlarda Bakanlığımızın etkinliğinin artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

■ Enerji ve madencilik alanında güçlü ve deneyimli kamu şirketlerimizin inisiyatifleri ile uluslararası arenada aktif ve oyun kurucu olabilen milli şirketlerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

AMAÇ

9

Bölgesel Enerji Piyasalarına Entegre Bir Türkiye

Jeopolitik konumu göz önüne alındığında, birçok alanda geçiş noktası olarak konumlanmış olan Ülkemizin bölgesel enerji piyasalarıyla olan ilişkileri de göz önünde bulundurulduğunda, enerji piyasalarımızın diğer ülke piyasalarına entegre bir şekilde çalışıyor olması Ülkemizi bu piyasaların aktif bir aktörü haline getirecektir.

ENTSO-E bağlantısının kalıcı hale getirilmesi ile Avrupa elektrik piyasalarına olan entegrasyonumuz uluslararası elektrik ticareti alanında ilave fırsatlar sunacaktır. Böylece daha likit ve şeffaf piyasaların oluşturulmasına ve maliyet

avantajlı piyasalardan elektrik enerjisi teminine katkı sağlanacaktır.

Doğal gaz ve petrol tarafından bakıldığında ise, planlanan boru hattı projelerinin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu sayede Ülkemiz, jeopolitik konumundan doğan enerji koridoru olma hedefine de adım adım yaklaşacaktır. Ceyhan'ın entegre bir enerji merkezi haline getirilmesi de bölgeye hareketlilik getirecek ve piyasaların etkin çalışmasına destek olacak bir hedef olarak belirlenmiştir.

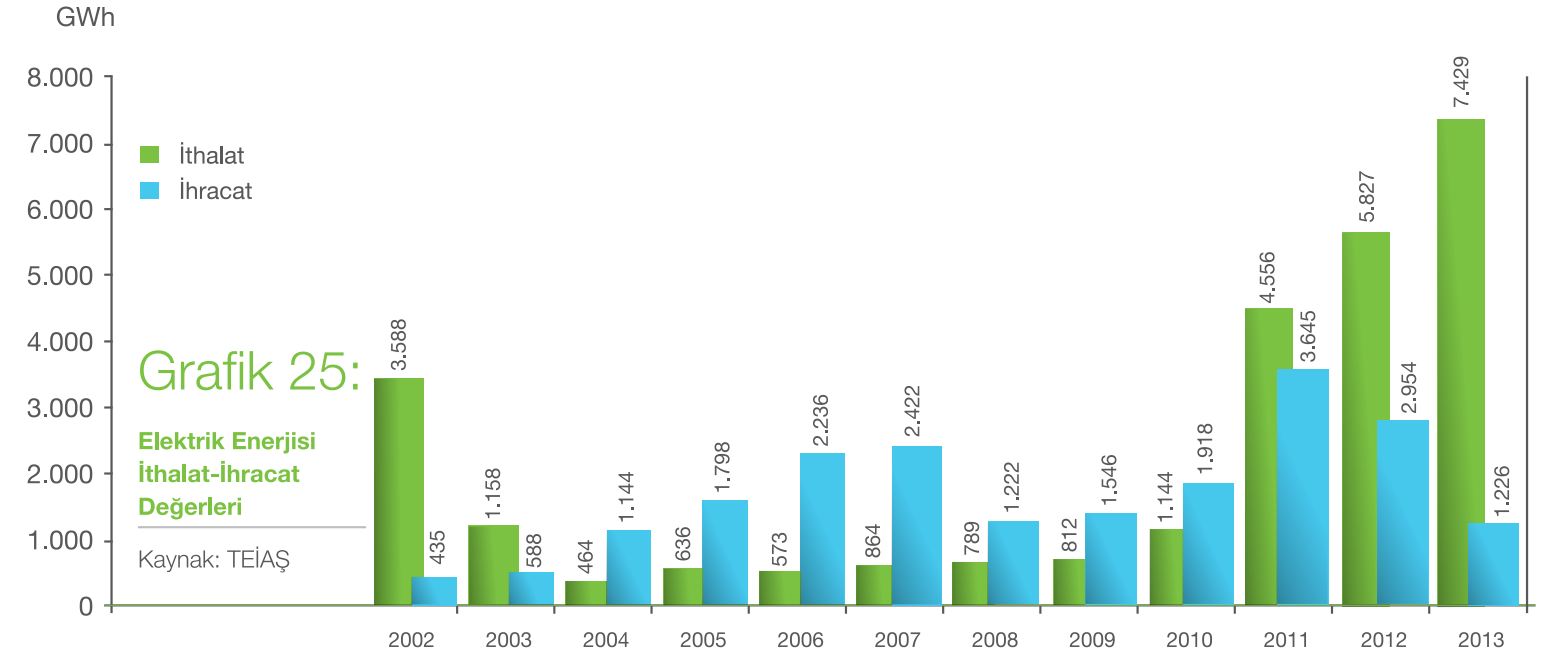

Şekil 2:

Mevcut ve Planlanan Enterkonneksiyon Hatları

Kaynak: TEİAŞ

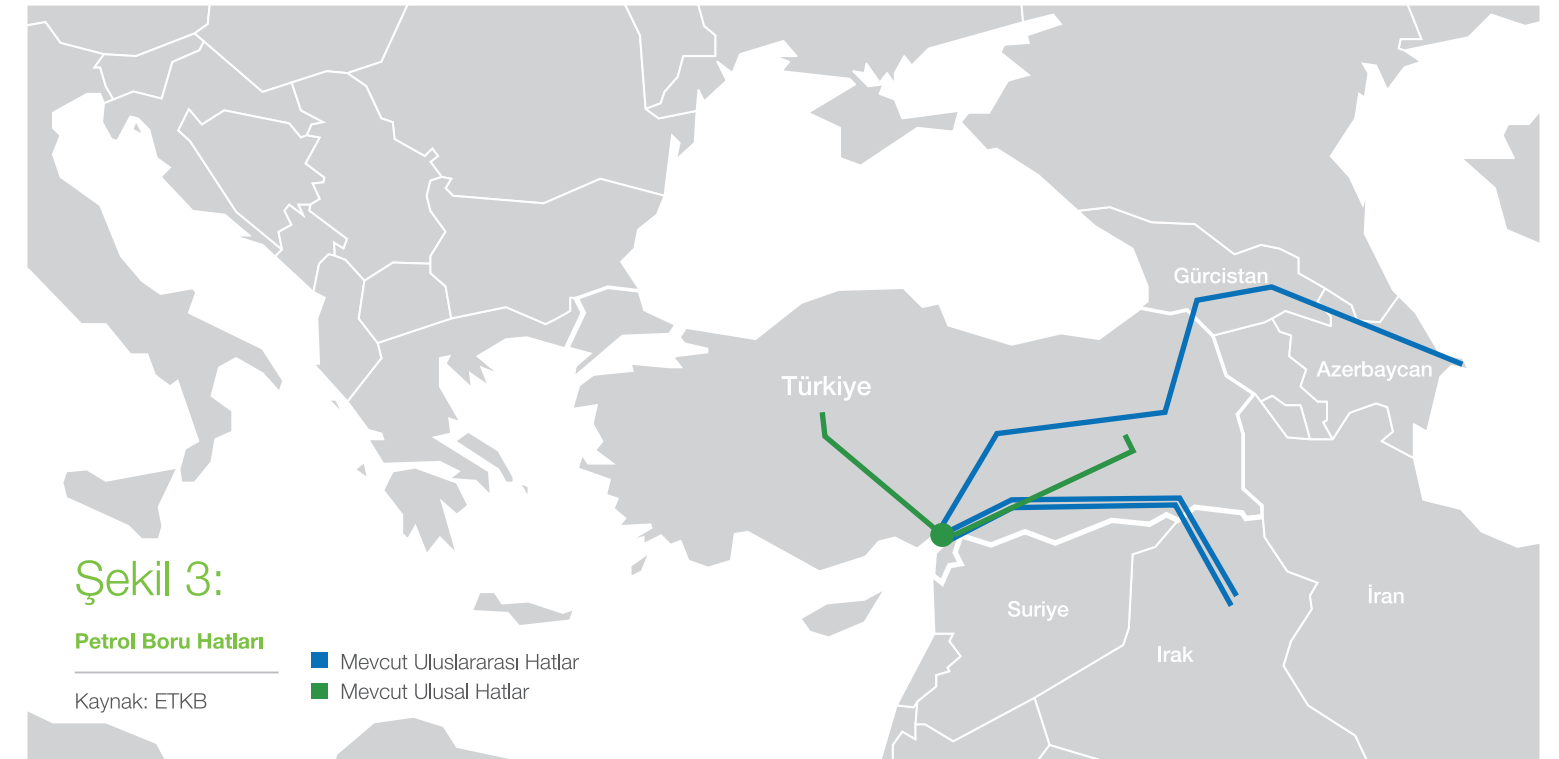
- Mevcut 400 kV hatlarımız
- İnşa halindeki 400 kV hatlarımız
- Mevcut 220 kV hatlarımız
- Mevcut 154 kV hatlarımız

Grafik 25:

Elektrik Enerjisi İthalat-İhracat Değerleri

Kaynak: TEİAŞ

Şekil 3:

Petrol Boru Hatları

Kaynak: ETKB

- Mevcut Uluslararası Hatlar
- Mevcut Ulusal Hatlar

Özellikle son 15 yılda yaşanan serbestleşme süreci Ülke-
mizin çevre ülkelerdeki piyasalarda aktif rol alabilme ve

bölgesel piyasaların işletilmesinde etkinlik gösterebilme
kapasitesine katkı sağlamıştır.

! *Transit projeler ve bölgesel entegrasyon çalışmaları çok
uluslu olmaları nedeni ile gerek finansman alanında gerek-
se de idari alanda önemli zorlukları içermektedir. Bu alan-*

*ların uyumlu yönetilememesi durumunda bu amaç altında-
ki hedeflere ulaşmada gecikmeler yaşanabilir.*

A9. HEDEF 1

İletim sisteminin ENTSO-E ile kalıcı bağlantısının gerçek-
leştirilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: TEİAŞ, EPDK

Performans Göstergesi:

A9. PG.1.1	ENTSO-E ile kalıcı bağlantının sağlanması	31.12.2015
------------	---	------------

A9. HEDEF 2

Uluslararası enterkonneksiyon kapasitesinin 2019 yılı so-
nuna kadar 2 katına çıkarılması sağlanacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumlusu: TEİAŞ

Performans Göstergeleri:

İthalat-İhracat (NTC) Kapasiteleri		2013		2015		2017		2019	
		İthalat (MW)	İhracat (MW)	İthalat (MW)	İhracat (MW)	İthalat (MW)	İhracat (MW)	İthalat (MW)	İhracat (MW)
A9. PG.2.1	ENTSO-E	550	400	650	500	650	500	1.800	500
A9. PG.2.2	Gürcistan	15	0	700	700	1.050	1.050	1.400	1.400
A9. PG.2.3	İran	400	0	450	0	600	600	1.200	600
A9. PG.2.4	İrak	0	200	0	200	0	400	500	700
A9. PG.2.5	Suriye	0	500	0	500	0	500	600	600
A9. PG.2.6	Toplam (MW)	965	1.100	1.800	1.900	2.300	3.050	5.500	3.800

Ülkeler bazında enterkonnek- siyon hat kapasiteleri		2013		2015		2017		2019	
		Gerilim (kV)	Kapasite (MVA)	Gerilim (kV)	Kapasite (MVA)	Gerilim (kV)	Kapasite (MVA)	Gerilim (kV)	Kapasite (MVA)
A9. PG.2.7	Batı Hattı	400	4.015	İlave hat tesis edilmeyecektir.		İlave hat tesis edilmeyecektir.		400	3.020
A9. PG.2.8	Gürcistan Hattı	400	1.510	İlave hat tesis edilmeyecektir.		İlave hat tesis edilmeyecektir.		400	1.510
		220	287						
A9. PG.2.9	İran Hattı	400	1.510	İlave hat tesis edilmeyecektir.		Mevcut hat ye- rine yeni bir hat yapılacaktır.		400	1.510
		154	204						
A9. PG.2.10	İrak Hattı	154	300	İlave hat tesis edilmeyecektir.		400	1510	İlave hat tesis edilmeyecektir.	
A9. PG.2.11	Suriye Hattı	400	1.005	İlave hat tesis edilmeyecektir.		İlave hat tesis edilmeyecektir.		İlave hat tesis edilmeyecektir.	
Toplam			8.831		8.831		10.341		16.381

A9. HEDEF 3

Çevre ülkelerdeki gelişmeler doğrultusunda, kurulacak bölgesel elektrik piyasalarına eşleşme yoluyla katılım sağlanacak, bölgesel piyasaların işletimine ilişkin organizasyonlarda görev alınacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: EİGM, TEİAŞ, EPIAŞ, EPDK

Performans Göstergesi:

A9. PG.3.1	Ülkemizin Gözlemci Üye olarak yer aldığı Enerji Topluluğu himayesinde Güneydoğu Avrupa'da oluşturulması planlanan Sekizinci Elektrik Bölgesi'ne TEİAŞ'ın ENTSO-E üyeliği ile birlikte üye olmasına yönelik çalışmaların yapılması.	31.12.2015
------------	--	------------

A9. HEDEF 4

Transit boru hatlarına ilişkin yeni projelerin hayata geçirilmesi suretiyle Ülkemizin doğal gaz alanındaki enerji koridoru olma rolünün güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: TPBH

Gerçekleştirme Sorumluları: DİAB, PİGM, BOTAŞ, TPAO

Performans Göstergeleri:

A9. PG.4.1	Plan dönemi sonuna kadar en az üç uluslararası projenin inşaatına başlanmasının sağlanması	31.12.2019
A9. PG.4.2	Plan dönemi sonuna kadar en az bir uluslararası projenin tamamlanması	31.12.2019

A9. HEDEF 5

Ülkemizin, İstanbul Finans Merkezi çalışmaları da göz önüne alınarak Ceyhan ve Aliağa teslimli ürünlerin işlem görüldüğü, Karadeniz ve Akdeniz'de referans fiyat oluşturma gücüne sahip bir enerji merkezi olması sağlanacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: DİAB, EİGM, PİGM, TPBH, BOTAŞ, EPDK

Performans Göstergeleri:

A9. PG.5.1	Enerji merkezinin oluşturulmasına ilişkin yol haritasının tamamlanması	31.12.2017
A9. PG.5.2	Kamulaştırma ile bölgede yer alacak yatırımcı profilinin belirlenmesi suretiyle altyapının tamamlanarak yatırımcıların yatırımlarına başlaması	31.12.2019

Stratejiler

- Uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarının ENTSO-E kriterlerine uygun olarak tamamlanması ve uluslararası elektrik ticaretine imkan verecek şekilde gerekli altyapının hukuki süreçler de göz önünde bulundurularak oluşturulması sağlanacaktır.
- Uluslararası enterkonneksiyon kapasitesinin artırılması için Batı Hattı, Gürcistan Hattı, İran Hattı, Irak Hattı ve Suriye Hattı (şu an askıda olmakla beraber ileride değerlendirilecektir) için gerekli yatırımların tamamlanması sağlanacaktır.
- Çevre ülkelerle piyasa eşleşmesi fırsatlarına ilişkin fizibilite

ve yol haritası çalışmaları yapılacaktır.

- Çevre ülkelerdeki piyasa oluşumlarına yol gösterici olacak ve piyasa işletimine ilişkin tecrübelerin aktarılması sağlanacaktır.
- Transit projelerin ilerlemelerinin takip edilmesi ve gerektiğinde destek olacak yapılanmaların hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- "Ceyhan Entegre Enerji Merkezi Projesi" için program yönetimi yaklaşımı içerisinde detaylı yol haritası hazırlanacaktır.

AMAÇ

10

Uluslararası Arenada Güçlü Bir Aktör

Uluslararası arenada enerji ve doğal kaynaklar alanında yeni fırsatların ve sinerjilerin yakalanabilmesi açısından, yapılacak iş birlikleri ile bölgesel faaliyetler oldukça önemlidir. Yeni kaynaklar oluşturabilmek adına petrol, doğal gaz, kömür ve enerji dışı hammadde aramalarında ortaklıklar

kurulması veya satın almalar yoluyla aktif bir büyüme politikası izlenmesi öngörülmektedir. Yalnızca yurt içinde değil, yurt dışında da bu aramaların gerçekleştirilebilmesi için iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesi, bu aktif politikanın bir parçası olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 1: 2013 Yılı Hidrokarbon Üretimi (Petrol Eşdeğeri)

Bölge/Ülke ve Proje Adı	Tip	Varil/Gün
Batman-Adıyaman-Trakya	Petrol	33,758
Batman-Adıyaman-Trakya	Doğal Gaz	4,957
Yurt içi Toplam		38,716
2013 Yılı Yurt dışı Hidrokarbon Üretimi (Petrol Eşdeğeri)		
Bölge/Ülke ve Proje Adı	Tip	Varil/Gün
Azerbaycan-ACG Projesi	Petrol	15,829
Azerbaycan-Şah Deniz Projesi	Kondensat	3,635
Azerbaycan	Doğal Gaz	11,053
Kazakistan-KTM	Petrol	2,589
Yurt dışı Toplam		33,106

Kaynak: TPAO

Bu amacın gerçekleşebilmesi için uluslararası faaliyetlerde bulunacak kamu şirketlerinin girecekleri rekabet ortamlarına uyum sağlayabilmeleri ve başarılı olabilmeleri adına bazı yapılandırma süreçlerinden geçmeleri kaçınılmazdır. Bunun yanı sıra, uluslararası kuruluşlarda aktif görevler üstlenerek bu organların karar mekanizmalarında yer almak, Ülkemizin uluslararası alandaki aktifliğini destekleyecektir. Bu yaklaşım, geliştirilmek istenen insan kaynağı

kapasitesine katacağı uluslararası tecrübe ile yalnızca kısa vadede değil, uzun vadedeki kapasite gelişimini de olumlu etkileyecektir.

Yabancı ülkelerde hayata geçirilmesi hedeflenen Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşeliği uygulaması ile gelişmelerin yakından takip edilmesi ve iletişim kanallarının en üst düzeyde açık tutulması sağlanacak olup Ülkemizin uluslararası arenada etkinliği artacaktır.

Uluslararası saha temini konularında arzu edilen gelişmelerin sağlanabilmesi sektörü etkileyecek küresel gelişmelere temelden bağlıdır. Buna ilaveten, çok taraflı ve koordineli çabaların gerekli olduğunun da altını çizmekte fayda vardır.

Küresel gelişmeleri yakından izleyen ve proaktif şekilde hareket eden, koordinasyon gücü yüksek bir yönetim ile risklerin en aza indirilmesi mümkün olabilecektir.

A10. HEDEF 1

Arama sahalarında yurt dışı yatırımları olan ve uluslararası tecrübeye sahip şirketlerle ortaklık kurularak uluslararası alanda petrol, doğal gaz, kömür gibi enerji hammaddeleri ile radyoaktif mineral ve diğer enerji dışı hammaddelerde yeni kaynaklar oluşturulması sağlanacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: PİGM, MTA, TPAO, BOTAŞ, ETİ MADEN, TKİ, TTK

Performans Göstergeleri:

A10. PG.1.1	Plan dönemi sonuna kadar yurt dışında ortak olunan/satın alınan kömür üretim sahası sayısı (adet)	5	A10. PG.1.3	Plan dönemi sonuna kadar yurt dışında ortak olunan/satın alınan radyoaktif mineral ve enerji dışı hammadde üretim sahası sayısı (adet)	5
A10. PG.1.2	Plan dönemi sonuna kadar yurt dışında ortak olunan/satın alınan petrol ve doğal gaz üretim sahası sayısı (adet)	3			

A10. HEDEF 2

Enerji ve doğal kaynaklar sektörlerinde Ülkemizin uluslararası kuruluşlarda etkinliği artırılacaktır.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkezi Birimler, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A10. PG.2.1	Ülkemizin enerji ve madencilikle ilgili üye olduğu organizasyonlar ve ilgili uluslararası kurumlarda (IEA, IRENA vb.) plan dönemi sonuna kadar en az 1 yıl süreyle görevlendirilecek kişi sayısı	10	A10. PG.2.2	Ülkemizin enerji ve madencilikle ilgili üye olduğu organizasyonlar ve ilgili uluslararası kurumların karar alma mekanizmalarında görev alacak kişi sayısı	1
-------------	--	----	-------------	---	---

A10. HEDEF 3

Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşelikleri hayata geçirilecektir.

Koordinatör: DİAB

Gerçekleştirme Sorumluları: DİAB, Personel Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği

Performans Göstergeleri:

A10. PG.3.1	2015 itibarıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşesi atanacak ülkeler	ABD Rusya Azerbaycan Irak Fransa	A10. PG.3.2	Plan dönemi sonuna kadar atanan Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşesi sayısı	20
-------------	--	--	-------------	--	----

Stratejiler

- Uluslararası faaliyetlerde bulunacak olan bağlı ve ilgili kuruluşlar yapılandırılarak ve yurt dışı etkinlikleri artırılarak, uluslararası alanda petrol, doğal gaz, kömür gibi enerji hammaddeleri ile radyoaktif mineral ve diğer enerji dışı hammaddelerde yeni kaynaklar oluşturulması sağlanacaktır.
- Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili Kuruluşların yurt dışı yatırım, temsil, etkinlik ve eğitim faaliyetleri arttırılacaktır.
- Ülkemizin aktif olarak katılacağı uluslararası kuruluşlar belirlenerek yol haritası oluşturulacak, bu kuruluşlarda görev alacak personel tespit edilecektir.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşeliği için görev tanımı ve kadro yapılanması tasarlanacak, ilgili mevzuat altyapısı tamamlanacaktır.
- Kamu ve özel sektörün yurt dışında birlikte yatırım yapmasına olanak sağlayacak kamu-özel sektör iş birliği modeli oluşturulacaktır.

Enerjisine ve doğal kaynaklarına
kendi teknolojisi, sanayisi ve
Ar-Ge'siyle değer katan

YENİ TÜRKİYE'DE TEŞVİK VAR.

TEMA

5

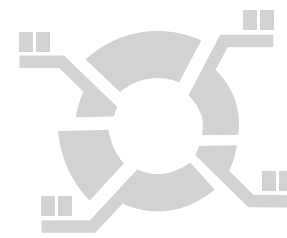
Teknoloji, Ar-Ge ve İnovasyon

Neden Teknoloji, Ar-Ge ve İnovasyon?

Enerji ve doğal kaynaklarda ülkenin kendi kendine yeterliliğinin önemli bir boyutu da yerli teknolojinin varlığıdır. Ülkemizde çok sayıda Ar-Ge, inovasyon ve teknoloji geliştirme çalışmaları ile bu çalışmalara yönelik teşvikler bulunmaktadır. Ancak çalışmaların katma değeri yüksek alanlara yönelmesi, endüstrileşmesi ve ticarileşmesinin ön planda olması, teşvik ve izleme yapılarının bu doğrultuda kurgulanması gerekmektedir.

Bu tema, enerji ve doğal kaynaklar alanında;

- Teknoloji geliştirilmesine,
- Küresel yeniliklerin ve güncel teknolojilerin Ülkemize en uygun şekilde transfer edilmesine,
- Yerli proses ve ekipman kapasitesinin geliştirilmesine,
- İnovasyonun hızlı bir şekilde ticarileşebilmesini temin edecek Ar-Ge ortamının oluşturulmasına ve yaygınlaştırılmasına yöneliktir.

GZFT Analizi Sonuçları

- Ar-Ge kaynaklarının en uygun şekilde kullanılmasını teminen bir "Enerji ve Doğal Kaynaklar Ar-Ge Stratejisi'ne" ve öncelikli olarak desteklenecek alanların belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Mevcut durumda yapılan Ar-Ge çalışmaları teoride kalıp, pratikte ticari uygulamaya geçemediğinden ticarileşmeye yönelik önlemlere ihtiyaç duyulmaktadır.
- Bakanlığımız bünyesinde Ar-Ge projelerinin takibinin yapıldığı bir kontrol ve izleme biriminin eksikliği söz konusudur.
- Kamu – üniversite – sanayi iş birlikleri yeterli düzeyde değildir.
- Bilgi ve teknoloji üreten tarafların bilgileri merkezi bir birimde toplanmamakta, kimi zaman çalışmalarda tekrarlar olabilmektedir.

AMAÇ

11

Enerji ve Doğal Kaynaklarda Yerli Teknoloji

Enerji ve doğal kaynaklar alanlarının sermaye yoğun yapısından dolayı, kullanılan malzeme, ekipman ve hizmetlerin yerleştirilmesi, ekonomik açıdan birçok katkısı beraberinde getirecek olup enerji sektörünün yanı sıra üretim sektörünün de büyümesine yardımcı olacaktır. Özellikle enerji sektöründen başlayarak yayılacak bir yerleştirme hareketi, ekonominin birçok dalında iş olanaklarını da beraberinde getirme potansiyeline sahip olup, Ülkemizin Ar-Ge ve inovasyon politikası doğrultusunda bilgi birikimine de faydalı olacaktır.

Bu amaç kapsamındaki en önemli adım, yerleştirmenin

yapılabilmesi için ilgili malzeme, ekipman ve hizmetlere yönelik envanter ve ihtiyaç analizi yapılarak bir yol haritasının hazırlanması olup devamında yerli katkı kullanım oranını arttırıcı önlemlerin alınması planlanmaktadır.

Teknoloji yerleştirme çalışmaları uzun vadeli projeler olduğundan planlama dönemi içerisinde atılacak adımların esas sonuçlarının plan dönemi içinde değil dönemin sonrasında, uzun vadede alınacağı, önemli olanın bir yerleştirme ve teknoloji geliştirme kültürünün ve altyapısının yerleştirilmesi olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

A11. HEDEF 1

Yerleştirilecek ekipmanlara yönelik envanter ve ihtiyaç analizi yapılacak ve yerleştirmeye ilişkin yol haritası belirlenecektir.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A11. PG.1.1	Yol haritasının tamamlanması	31.12.2015	A11. PG.1.2	Yerli ekipman envanterinin oluşturulması	31.12.2016
-------------	------------------------------	------------	-------------	--	------------

A11. HEDEF 2

Ülkemizdeki imalat sanayi göz önünde bulundurularak yerli katkı kullanım oranlarının artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM

Gerçekleştirme Sorumluları: YEGM, NEPUĐ, PİGM, TPAO, EÜAŞ, TEMSAN, TEİAŞ, BOTAŞ, TKİ, TTK

Performans Göstergeleri:

A11. PG.2.1	Dönem sonu itibarıyla yerli imalat kullanım oranı* (ortalama %)	30	A11. PG.2.2	Dönem sonu itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretim tesislerinde yerli ekipman kullanım oranı (imalat kabiliyeti olarak) (%)	45
-------------	---	----	-------------	--	----

* Hesaplama metodolojisi, gerçekleştirme sorumluları ve koordinatör arasında belirlenecektir.

Stratejiler

- Enerji ve doğal kaynaklar sektörü Ar-Ge ve yerleştirme yol haritası tamamlanacaktır.
- Yerli imalat kullanım oranlarını arttıracak eylem planları hayata geçirilecektir.
- Uluslararası anlaşmalarla yapılan satın almalarda, yerli sanayinin kapasitesi de göz önünde bulundurularak offset* yükümlülüğü konulması sağlanacaktır.
- Yerli katkı kullanım oranına yönelik Bakanlık politikası belirlenecektir.
- Yerli katkı için uluslararası kod ve standartlara uygun üretim yapılmasına yönelik geliştirme planları hazırlanacaktır.
- Yerleştirilecek ekipmanlarda katma değeri yüksek aksam ve bütünleştirici parçalara yönelik olarak envanter ve ihtiyaç analizleri yapılacak, yerleştirmeye ilişkin üretim imkanları araştırılarak yerli üretimin teşvik edilmesine ilişkin yol haritası belirlenecektir.

* Offset uygulaması ile dünya ticaretinde ülkelerin bir ülkeden alım yaparlarken dış ticaret açıklarını dengelemek üzere o ülkeye belli miktarda mal satışının da zorunlu tutulduğu uygulamalar kast edilmektedir.

AMAÇ

12

Sonuç Odaklı bir Ar-Ge Yaklaşımı

Ar-Ge faaliyetlerinin teoride kalmayıp ülke ekonomisine fayda sağlayacak pratiklere dönüşmesi bu Stratejik Plan doğrultusunda amaç edinilmiş başlıklardan biridir. Çünkü Ar-Ge faaliyetleri, çıktıları ile sağladığı faydaların yanı sıra, beraberinde getirdiği makro ekonomik etkiler sayesinde toplumsal refahı artırıcı görevler üstlenmektedir.

Bu amaç doğrultusunda enerji ve doğal kaynaklar sektöründeki stratejik önem taşıyan Ar-Ge projelerinin sayısının

arttırılarak, özel sektör iş birlikleri ile birlikte, kamu-özel iş birliklerini de teşvik edecek mekanizmaların oluşturulması hedeflenmiştir. Ayrıca, ulusal bir Enerji ve Doğal Kaynaklar Enstitüsü kurularak, bu çatı altında kamu-üniversite-sanayi koordinasyonu gerçekleştirilerek, Ar-Ge çalışmalarının izleme ve yönetiminin yapılması da öngörülmüştür. Bu amacın odak noktasında, Ar-Ge faaliyetlerinin sadece araştırma ve geliştirme boyutunda kalmayıp ticarileşmesi ve hayata geçmesi yer almaktadır.

Ar-Ge faaliyetlerinin tamamının ticarileşmesi ve hayata geçirilmesi dünyanın hiçbir yerinde beklenemez. Önemli olan ticarileşebilen ve sektörde artı değer yaratan proje sayısının kısa/orta vadede çok olmasından ziyade, endüstrileşmeyi

önemli bir ilke olarak benimseyen, Ar-Ge kültürünü yaygınlaştıran ve ticarileşme olasılıklarını arttıran bir Ar-Ge iklimi oluşturmaktır.

A12. HEDEF

1

Plan dönemi sonuna kadar enerji ve doğal kaynaklar sektöründe yapılan ve stratejik önem arz eden Ar-Ge projelerinin sayısının artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: YEGM, MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A12. PG.1.1	ETKB Ar-Ge Strateji Belgesi ile birlikte üniversitelerin, araştırma kuruluşlarının ve sanayi sektörünün katılımıyla yurt genelindeki Ar-Ge projelerini yönlendirecek bir "Kritik Teknoloji Planı" hazırlanması	31.12.2016
-------------	--	------------

A12. PG.1.2	Plan dönemi sonuna kadar enerji ve doğal kaynaklar sektöründe kamu tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge proje sayısı	Rakamsal hedef bulunmamaktadır, takip amaçlıdır.
-------------	---	--

A12. PG.1.3	Plan dönemi sonuna kadar enerji ve doğal kaynaklar sektöründe kamu-özel sektör iş birliği ile gerçekleştirilen Ar-Ge proje sayısı	Rakamsal hedef bulunmamaktadır, takip amaçlıdır.
-------------	---	--

A12. PG.1.4	Plan dönemi sonuna kadar üretime aktarılmış özgün tasarım ve/veya ürün sayısı	Rakamsal hedef bulunmamaktadır, takip amaçlıdır.
-------------	---	--

A12. HEDEF

2

Enerji ve Doğal Kaynaklar Enstitüsü ve bu Enstitü bünyesinde bir Ar-Ge Koordinasyon Birimi kurulacaktır.

Koordinatör: SGB

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergesi:

A12. PG.2.1	Enstitü'nün kuruluşu ile ilgili çalışmaların tamamlanması	31.12.2017
-------------	---	------------

Stratejiler

- ETKB Ar-Ge Strateji Belgesi hazırlanacak, Ar-Ge faaliyetlerinin yönü belirlenecektir.
- Öncelikli teknolojilerde kamu-üniversite-sanayi iş birlikleri ile kurulacak merkezlerin tesis edilmesi sağlanacaktır.
- Ar-Ge sonuçlarının uygulanmasının desteklenmesine yönelik mevzuat altyapısı 2016 yılına kadar hazırlanacaktır.
- Enstitü için kurumsal tasarım yapılacak, mevzuat altyapısı oluşturulacaktır.
- Enerji ve Doğal Kaynaklar Enstitüsü bünyesinde maddencilikte iş sağlığı ve güvenliğine yönelik araştırma ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi sağlanacaktır.
- Üniversitelerin, araştırma kuruluşlarının ve sanayi sektörünün

- katılımıyla enerji alanında yurt genelindeki Ar-Ge projelerini yönlendirecek bir "Kritik Teknoloji Planı" hazırlanacak ve bu plan kapsamındaki uygulamaların plan dönemi boyunca izlenmesi çalışmaları hayata geçirilecektir.
- Ulusal teknoloji envanteri 2016 yılı sonuna kadar oluşturulacak ve her yıl güncellenecektir.
- Kurumsal Ar-Ge mevzuatı yürürlükte olan hukuksal altyapıya uygun olarak geliştirilecek ve pilot Ar-Ge projelerine izin verecek şekilde düzenlenecektir.
- Yenilenebilir enerji kapsamında yeni teknolojilerin kullanılmaya başlanması sağlanacaktır.
- Uygun laboratuvar çalışma koşullarının oluşmasıyla çalışma verimliliği ve Hidrojen Teknolojileri Laboratuvarı'nın çalışmalarda kullanacağı cihazlarda güvenilirlik ve netlik değerlerinin tam olması sağlanacaktır.

Özel sektörüyle yatırımlarını sorunsuz ve gecikmeden gerçekleştiren, istikrar içinde büyüyen

YENİ TÜRKİYE'DE POTANSİYEL VAR.

TEMA

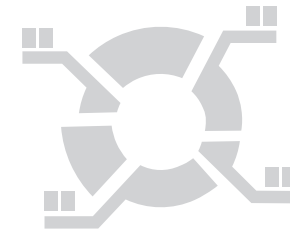
6

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi

Neden Yatırım Ortamının İyileştirilmesi?

Hem enerji hem de doğal kaynaklar sektörü özel sektörün yatırımları ile büyüyen sektörlerdir. Özel sektörün yatırımlarını daha kolay, hızlı yapabileceği bir ortamın sağlanması, yatırımların önündeki yapısal sorunların giderilmesi, nihayetinde enerji ve doğal kaynaklar alanında arz güvenliğinin de

kritik bir unsurdur. Bu tema, Ülkemizin büyüme ve gelişme ihtiyacını karşılayacak enerji ve doğal kaynak yatırımlarının yapılabilir ve rekabetçi şekilde, hızlı, sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumlu ve sorunsuz olarak hayata geçmesini teminen gerekli yatırım ortamının oluşturulmasına yöneliktir.

GZFT Analizi Sonuçları

- Elektrik piyasasında son dönemde hızlanmış olan serbestleşme süreci sektör için en önemli adım olarak görülmektedir. Serbestleşme sürecinin devamına, piyasada kamunun payının ve etkisinin azaltılmasına ihtiyaç vardır. Toptan ve perakende satış sektöründeki serbestleşme düzeyinin artması piyasayı olumlu etkilediğinden ve rekabeti arttırdığından serbestleşmenin devam etmesi gerektiği görülmektedir.
- Doğal gaz piyasasının işler duruma geçmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- EPIAŞ'ın kuruluşuna yönelik gelişmeler

yatırımcı nezdinde olumlu görülmekte ancak işlerlik kazanmasının hızlandırılması, rekabetçi ve şeffaf piyasaların EPIAŞ bünyesinde hayata geçirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

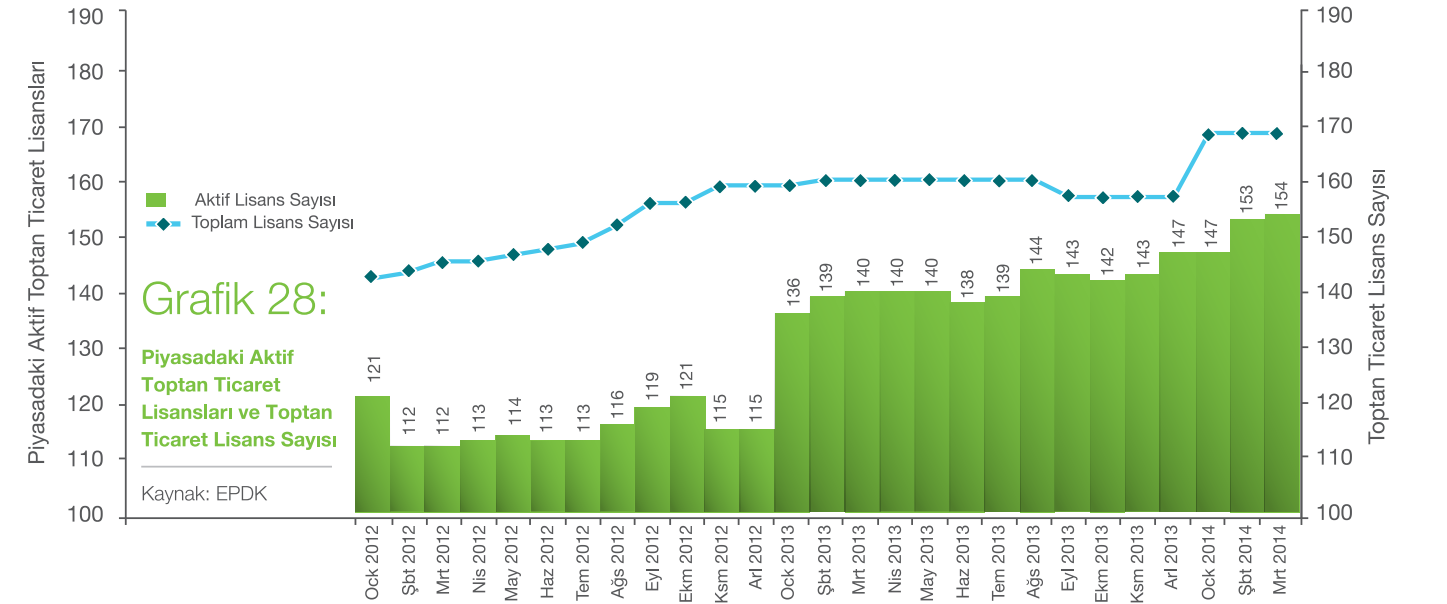
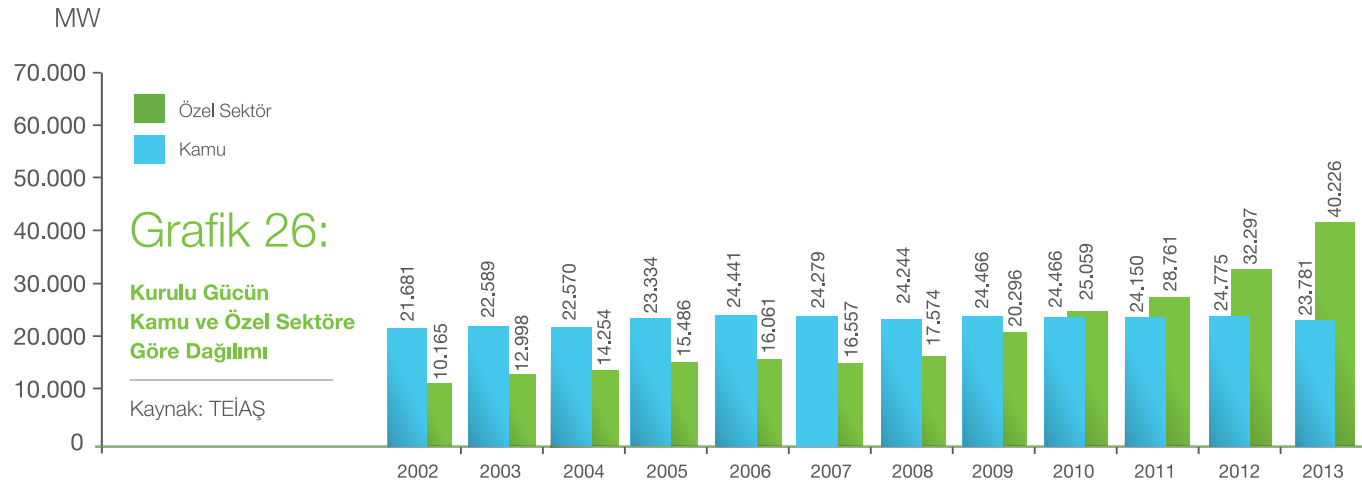
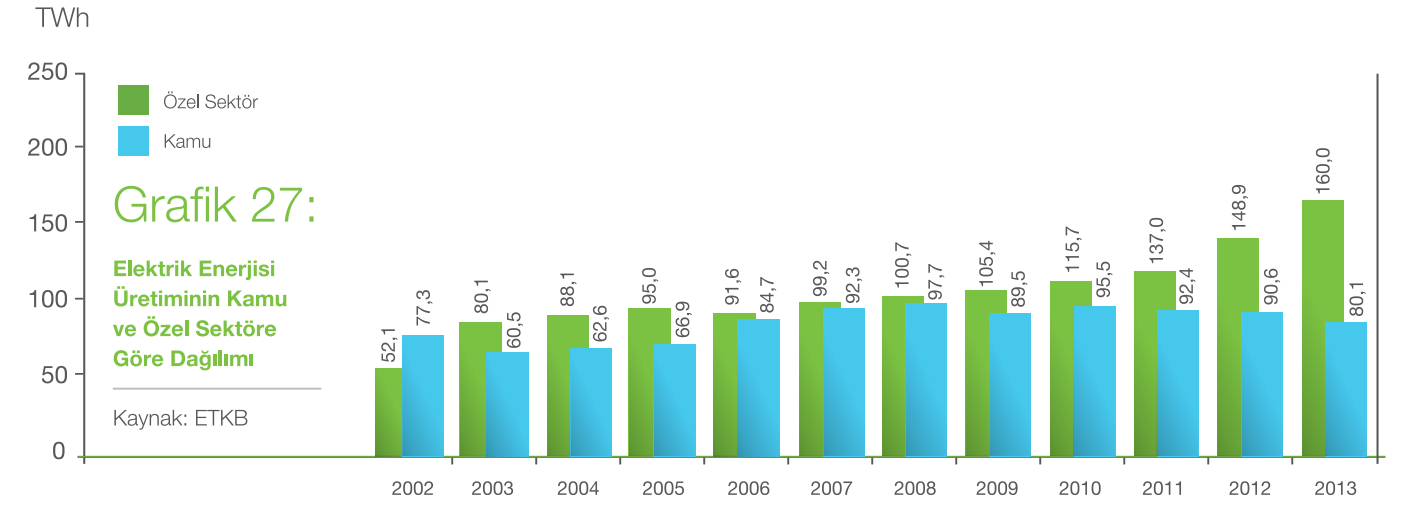
- Bakanlığımızın koordinasyon gücünün yüksek olması ile enerji ve doğal kaynaklara ilişkin yatırımlarda sorun çözücü yaklaşım sergilemesi olumlu olarak değerlendirilmekte, ancak yapısal bir şekilde yatırımın önündeki sorunları çözmekte aktif olacak ve bu doğrultuda diğer bakanlıkları da koordine edecek bir üst yapıya ihtiyaç duyulduğu gözlenmektedir.

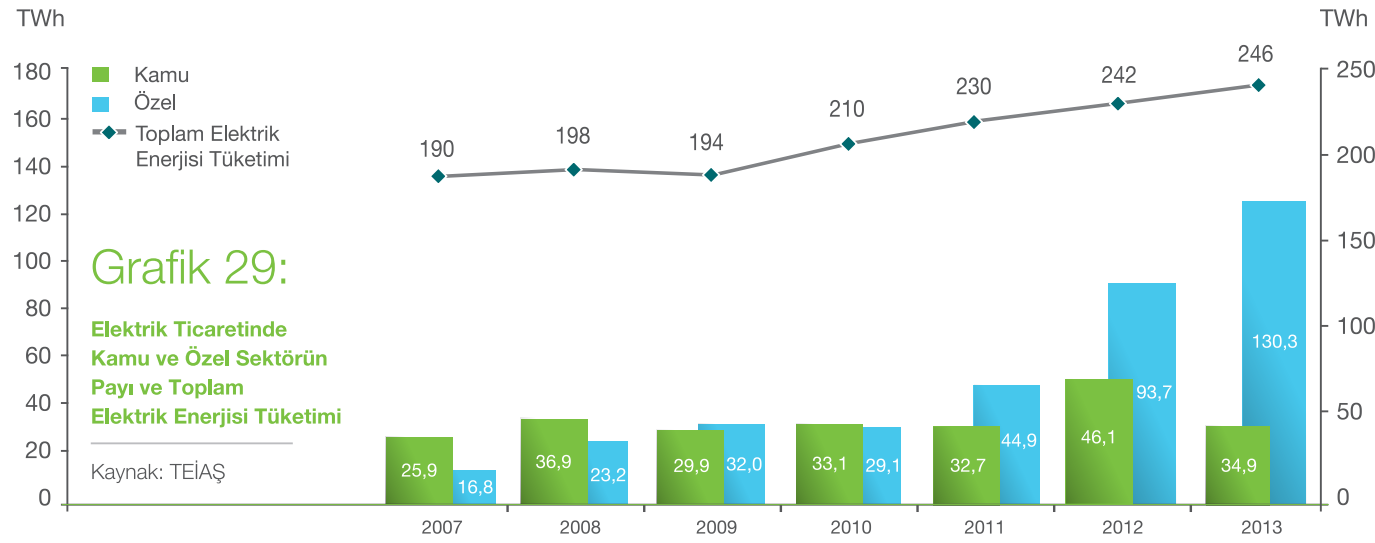
AMAÇ 13

Rekabetçi ve Şeffaf Piyasalar

Piyasaların rekabetçi ve şeffaf bir ortamda işliyor olması, yatırımcıların en çok dikkate aldığı ölçütlerden biridir. Çünkü bilginin ve işleyişin şeffaf olmadığı piyasalarda, yatırımcıların gerçekleşmesi için oluşması gereken güven ortamı riske girmektedir. Öte yandan, uygun rekabet ortamının sağlana-

madığı ve piyasa aksaklıklarının giderilemediği ortamlarda serbestleşme ile oluşturulmaya çalışılan rekabet ortamının olumlu etkilerinin yok olduğu da bir gerçektir. Bu çerçevede rekabetçi ve şeffaf piyasaların tesisi Stratejik Plan içeriğinde amaç seviyesinde yer bulmuştur.

Grafik 29:

Elektrik Ticaretinde Kamu ve Özel Sektörün Payı ve Toplam Elektrik Enerjisi Tüketimi

Özelleştirmelerin belirlenen planlar dahilinde gerçekleştirilmesi ile piyasada kamu ağırlığının azaltılması ve yatırımcılar için öngörülebilirliğin artırılması hedeflenmektedir.

Ayrıca plan dönemi içerisinde kayıp kaçak sorununda önemli iyileştirme sağlanarak ulusal tarife sisteminin sona erdirilmesi ve bölgesel tarife mekanizmasına geçiş hazırlıklarının yapılması planlanmaktadır.

Piyasalara yönelik düzenlemelerin yürürlüğe konulmasında yaşanabilecek gecikmeler ve elektrikte kayıp kaçak konusunda

beklenen iyileşmelerin sağlanamaması, amacın başanya ulaşması yönünde engeller oluşturabilir.

A13. HEDEF 1

Elektrik enerjisi üretim özelleştirmelerinin açıklanacak plana uygun şekilde tamamlanması takip edilecektir.

Performans Göstergeleri:

A13. PG.1.1	Termik santral özelleştirmelerinin tamamlanması	31.12.2016
-------------	---	------------

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: EÜAŞ, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

A13. PG.1.2	Plan dönemi sonuna kadar toplam elektrik enerjisi üretimi içindeki kamu payında azaltım oranı (%)	Baz Yıl 2013	2019
		33,4 (Yİ, YİD, İHD hariç)	20

A13. HEDEF 2

Plan dönemi sonuna kadar elektrik enerjisi tarifelerinde ulusal tarife sistemini sona erdirecek bölgesel tarifelere geçilmesi için ön çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumlusu: EPDK

Performans Göstergesi:

A13. PG.2.1	Bölgesel tarife mekanizması hazırlık çalışmalarının tamamlanması	31.12.2019
-------------	--	------------

A13. HEDEF 3

EPIAŞ'ın da kurulmasıyla birlikte enerji piyasaları daha şeffaf, güvenilir ve izlenebilir hale getirilecektir.

Performans Göstergeleri:

A13. PG.3.1	Elektrik piyasasında Gün İçi Piyasası'nın işlerlik kazanması	30.06.2015
A13. PG.3.2	Piyasa İzleme Sistemi'nin işlerlik kazanması	01.01.2016
A13. PG.3.3	Şeffaflığa ilişkin yönetmeliğin yayınlanması	01.01.2016

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: TEİAŞ, BOTAŞ, EPIAŞ, EPDK

A13. PG.3.4	Veri paylaşımına olanak sağlayan bilgi platformunun hayata geçmesi	01.07.2016
A13. PG.3.5	Doğal gazda EPIAŞ bünyesinde Dengeleme ve Gün Öncesi Piyasalarının işlerlik kazanması için altyapı çalışmalarının tamamlanması	31.12.2016

A13. HEDEF 4

Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının veri paylaşımı ile ilgili içerik ve takvim belirlenecek, bu kapsamda raporlar ve veriler yayınlanmaya başlanacaktır.

Koordinatör: EİGM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergesi:

A13. PG.4.1	Veri paylaşımı ile ilgili içerik ve takvimin belirlenmesi, ilk kurum paylaşımının yapılması	30.06.2015
-------------	---	------------

Stratejiler

- Özelleştirmelere ilişkin plan hazırlanıp kamuoyu ile paylaşılacak ve yatırımcı açısından öngörülebilirlik sağlanacaktır.
- EÜAŞ'ın üretim kapasitesinin bir kısmını yıllara sari ve giderek artan miktarlarda serbest piyasaya uzun vadeli kontratlar ile arz etmesi sağlanacaktır.
- Bölgesel tarife mekanizması, detayları ile katılımcı bir şekilde tartışılacak ve çalışılacak, hayata geçirilmesine yönelik yol haritası geliştirilecektir.
- Mevzuatta öngörüldüğü şekilde TEİAŞ bünyesindeki piyasa sistemlerinin EPIAŞ'a güvenli bir şekilde aktarılması ve işler hale getirilmesi sağlanacaktır.
- Veri paylaşımı, piyasa şeffaflığı ve piyasa izleme sistemine ilişkin mevzuat ve altyapı çalışmalarının yürütülmesi sağlanacaktır.

- Elektrik piyasasının işlerliğine katkı sağlayacak, kurulabilecek ek piyasalara ilişkin araştırmalar yapılacak ve mevzuat geliştirecek çalışmalar yürütülecektir.
- BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması sürecinin, Kanun'da belirtilen zaman sınırı içinde tamamlanması sağlanacaktır.
- Plan dönemi sonunda doğal gazda maliyet bazlı fiyatlandırma yapısına geçişin tamamlanması sağlanacaktır.
- Doğal gaz piyasasının daha iyi işler hale gelmesine ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.
- Doğal gazda Dengeleme ve Gün Öncesi Piyasalarının hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- İlgili Bakanlıklarla iş birliği halinde EPIAŞ bünyesinde petrol ve karbon piyasalarının kurulmasına yönelik hazırlıkların tamamlanması sağlanacaktır.

AMAÇ

14

İyileştirilmiş Yatırım Süreçleri

Yatırımların şeffaf ve öngörülebilir piyasa yapısı ile desteklenmesinin yanı sıra, idari süreçlerin de yatırımcıları destekleyici şekilde olması yatırımlara ivme kazandırıcı bir unsurdur. Özellikle Ülkemize ilk defa yatırım yapmayı düşünen yabancı yatırımcıların, piyasaları ve usulleri kolayca kavrayabiliyor olması ve mevzuat riskleri hakkında öngörülebilirliğin sağlanması işbirliklerinin önünü açacaktır.

İlgili süreçlerin ve yönetim altyapısının oluşturulması ve yatırımların teşvikini sağlayacak alternatif finansman modellerinin geliştirilerek yatırımcıların ihtiyaç duyduğu yatırım ortamının tesis edilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda kurumlar arası üst düzey iş birliği sağlayacak yapılanmalara ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Yatırım süreçlerinin iyileştirilmesi ve koordinasyonu için gerekli mevzuat düzenlemelerinin plan dönemi içerisinde

tamamlanmasında ve buna ilişkin organizasyonun işlerlik kazanmasında güçlükler yaşanabilecektir.

A14. HEDEF

1

Enerji ve doğal kaynaklar yatırımlarını kolaylaştırmaya ilişkin yönetim ve süreç yapısı hayata geçirilecektir.

Koordinatör: EİGM, MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Performans Göstergeleri:

A14. PG.1.1	Enerji ve Tabii Kaynaklar Yatırım Koordinasyon Kurulu ile Proje Takip ve Koordinasyon Başkanlığı'nın kurulmasına ilişkin mevzuat altyapısının tamamlanması	31.12.2015	A14. PG.1.2	"Enerji ve Tabii Kaynaklar Yatırım Koordinasyon Kurulu'nun" kurulması	31.12.2015
			A14. PG.1.3	"Proje Takip ve Koordinasyon Başkanlığı'nın" kurulması	30.06.2016

A14. HEDEF 2

Enerji ve doğal kaynaklar sektöründeki yatırımları teşvik etmek amacıyla alternatif finansman modelleri geliştirilecektir.

Koordinatör: EİGM, MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: EİGM, MİGEM, PİGM, DİAB, MTA, TKİ, TTK, EÜAŞ, TPAO, EPDK

Performans Göstergesi:

A14. PG.2.1	Teşvik etki analizlerinin tamamlanarak etki analizlerine dayalı finansman modellerinin oluşturulması	31.12.2019
-------------	--	------------

Stratejiler

- Bakanlığımızın başkanlığında ve ilgili Bakanlıkların en az Müsteşar Yardımcısı düzeyinde temsilcileri ile ilgili kurumların üst yöneticilerinden oluşan ve görevi enerji ve doğal kaynaklar yatırımlarının önündeki yapısal sorunları değerlendirerek çözücü politika ve eylemler geliştirmek, üst seviyede kurumlar arası iş birliğini sağlamak olan "Enerji ve Tabii Kaynaklar Yatırım Koordinasyon Kurulu" oluşturulacaktır.
- Proje Takip ve Koordinasyon Başkanlığı'nın Bakanlık bünyesinde kurulması ile, bu yapı içerisinde nükleer ve transit boru hatları projeleri hariç olmak üzere, kamu ve özel sektör eliyle yürütülen büyük ve orta ölçekli stratejik projelerin ayrı bir birim eliyle takip edilmesi sağlanacaktır. Proje Takip ve Koordinasyon Başkanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Yatırım Koordinasyon Kurulu ile iş birliği içinde çalışacaktır.
- Ekonometrik modellerle yapılan etki analizine dayalı teşviklerin tasarlanması, teşviklerin uygulamasının izlenmesi, ölçülmesi ve sonuçlara göre revize edilmesi gerçekleştirilecektir.
- Enerji üretimine ve santral ekipman üretimine yönelik

olarak özel ihtisas endüstri bölgeleri yatırımcılara açılacaktır.

- Kamu sorumluluğunda bulunan sahalara yönelik termik santral yatırımları ve diğer büyük projeler piyasa mekanizmalarını bozmayacak şekilde kamu-özel sektör iş birliği modelleri ile ekonomiye kazandırılacaktır.
- Uzun vadeli kontratların ve serbest piyasa koşullarında uzun vadeli alım garantisi (off-take) anlaşmalarının yaygınlaştırılmasını teminen ikili anlaşmalar piyasası desteklenecektir.
- Portföy büyüklüğü olarak belirli bir ölçeğin üzerindeki yatırımcıların kurumsallaştırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.
- Doğal gaz depolama ve LNG terminallerinin yatırımlarının teşvik edilmesine yönelik düzenlemeler yapılacaktır.
- Enerji ve maden yatırımlarına ilişkin izin ve onay süreçlerinin kısaltılması (iş tanımlarının yapılması, süreçlerin yeniden değerlendirilmesi, mevzuat değişikliklerinin yapılması), gereksiz aşamaların ve doküman gereksinimlerinin tespit edilip iyileştirilmesi sağlanacaktır.

İhtiyacı olan hammaddeyi
kendi kaynaklarından ve tüm dünyadan
sürdürülebilir ve güvenli bir şekilde tedarik eden

YENİ TÜRKİYE'DE İMKAN VAR.

TEMA

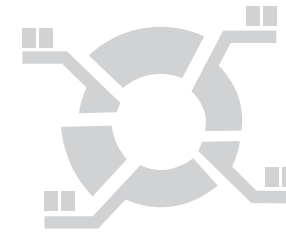
7

Hammadde Tedarik Güvenliği

Neden Hammadde Tedarik Güvenliği?

Enerji dışı hammaddelerin güvenli bir şekilde tedarik edilmesi, bu hammaddelerin girdi olarak kullanıldığı birçok endüstriyel alanın da kaynak güvenliği anlamına gelmektedir. Bu hammaddelerin eksikliği, üretim süreçlerinin aksamasına yol açarak, ekonomik zararlara da sebep olabilecektir.

Ülkemiz, ihtiyaç duyduğu tüm hammaddelere sahip bir ülke değildir ve bir kısım hammaddeyi ithal etmektedir. Bu tema, rasyonel ve proaktif stratejiler ve faaliyetler ile hammadde tedarik güvenliğinin sürekliliğinin sağlanması ihtiyacına yöneliktir.

GZFT Analizi Sonuçları

- Hammadde tedarik güvenliğinin sağlanmasını teminen arama faaliyetlerinin artırılması çok önemlidir. Bu yönde mekanizmaların tasarlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Çevre konusundaki ihtilafları azaltacak tedbirlerin tasarlanmasına, halkın ve yatırımcının bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine ve bazı maden yatırımlarına özgü çevresel etkileri minimize eden uygulamaların geliştirilip yaygınlaştırılmasına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.
- Madenlerde iş sağlığı ve güvenliğinin artırılmasına, bu doğrultuda ilgili diğer kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör firmaları ile işbirliklerinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Ruhsatların yatırımcıların elinde atıl bir şekilde uzun süre tutulmasının önüne geçilmesi ihtiyacı görülmektedir.
- Bu konudaki denetim mekanizmalarının hayata geçirilmesi gerekmektedir.
- Ülkemizde bulunmayan veya maliyeti yüksek olan kaynaklar için uluslararası etkinlik ihtiyacı hissedilmektedir. Yurt dışında aktif arama ve işletme yapacak Türk şirketlerinin desteklenmesi gerekmektedir.
- Madencilik faaliyetleri alanında yetkin kurumsal kapasite eksikliği bulunmaktadır. Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi konusunda iş adımları oluşturulmalıdır.
- Kritik hammaddelerin belirlenmesine ve bunlara ilişkin rezerv tespitlerinin tamamlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Arama faaliyetlerine ilişkin olarak sağlıklı ve ortak bir veri tabanının eksikliği hissedilmektedir.

AMAÇ

15

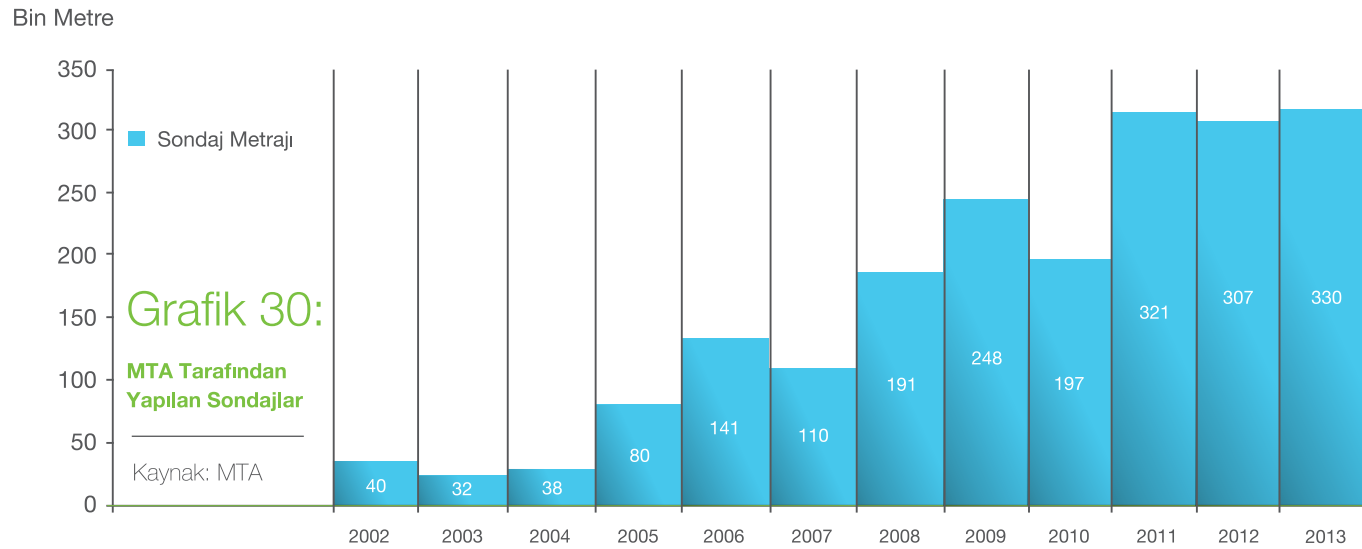
Enerji Dışı Hammadde Tedarik Güvenliği

Ülkemiz içinde ve dışında, enerji dışı doğal kaynak ve hammaddelerin arama faaliyetlerinin artırılması ve bu hammaddelerin arz güvenliğinin bu yolla güvence altına alınması hedeflenmiştir. Ayrıca, Ülkemiz için kritik ve stratejik olan hammaddeler için bağımsız bir strateji çalışması yapılması da bu hedefler arasında yer almaktadır.

Ülkemizin sahip olduğu hammadde maden potansiyelinin bilinmesi ve gelişmelerin takip edilebilmesi için bu kaynaklara ilişkin entegre bir bilgi bankasının kurulması son derece

önemlidir. Bu çalışmaların kurumsal kapasite geliştirme ve yeniden yapılanma çalışmaları ile paralel olarak yürütülmesi hedeflenmektedir.

Yerli şirketlerin yurt dışında maden arama faaliyetleri yürütmesi de nihayetinde enerji dışı hammadde tedarik güvenliğine katkıda bulunacak stratejilerden biridir. Ancak bu stratejiler “Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik” teması altındaki amaçlarda ele alınmıştır.

Enerji dışı hammaddelerin tedarik güvenliği, çok sayıda paydaşın dahil olduğu ve koordinasyon içinde faaliyet gösterilmesi gereken bir konudur. Burada kamu kurumlarının yatırım ortamını en uygun şekilde düzenlediği, özel sektörün kapasitesinin arttığı ve yatırımlarını bilinçli olarak

yaptığı, kamu kurumlarının geçmiş deneyimlerini birleştirerek yurt dışında faaliyet gösteren güçlü ulusal şirketler olarak faaliyet gösterdiği ve tüm bu etkinliklerin uyum içinde ilerlediği bir yapı ile yol almak gerekmektedir.

A15. HEDEF 1

Enerji dışı doğal kaynaklara yönelik arama faaliyetlerinin artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MTA, ETİ MADEN

Performans Göstergeleri:

Doğal kaynaklar arama faaliyetlerinin artırılması		2015	2016	2017	2018	2019
A15. PG.1.1	Enerji dışı doğal kaynaklar için kamu tarafından yapılan sondaj miktarı (metre)	150.000	150.000	170.000	190.000	200.000
A15. PG.1.2	Dönem sonuna kadar aramalara yönelik yatırım miktarındaki yıllık artış (%)	5	5	5	5	5

A15. HEDEF 2

Enerji dışı doğal kaynaklar için entegre bilgi bankası altyapısının oluşturulması sağlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, MTA, ETİ MADEN

Performans Göstergeleri:

A15. PG.2.1	Karot bilgi bankasının oluşturulması	31.12.2016
A15. PG.2.2	Rezerv bilgi bankasının oluşturulması	31.12.2016

A15. HEDEF 3

Ülkemiz için kritik hammaddeleri de içeren Ulusal Hammadde Strateji Belgesi hazırlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, MTA, ETİ MADEN, BOREN

Performans Göstergesi:

A15. PG.3.1	Kritik hammaddeleri de içeren Ulusal Hammadde Strateji Belgesinin ve yol haritasının tamamlanması	31.12.2015
-------------	---	------------

A15. HEDEF 4

Ülkemiz maden kaynaklarının aranmasının uluslararası standartlarda yapılması ve raporlandırılmasına ilişkin altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, MTA

Performans Göstergeleri:

A15. PG.4.1	Uluslararası rezerv raporlama sisteminin tamamlanması	31.12.2018
-------------	---	------------

A15. PG.4.2	Uluslararası arama standartlarının tamamlanması	31.12.2018
-------------	---	------------

A15. PG.4.3	Güvenilir rezerv bilgilerinin üretilmesi amacıyla bilgi bankasına entegre Ulusal Rezerv Güvenilirliği Sistemi'nin kurulması	31.12.2019
-------------	---	------------

Stratejiler

- Özel sektörde sondajların artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.
- Arama ve işletmeye yönelik izin süreçleri, kolaylaştırıcı yönde revize edilecektir.
- Yatırım Ortamının iyileştirilmesi teması altındaki tedbirler aracılığı ile doğal kaynaklara ilişkin yatırımlar kolaylaştırılacaktır.
- Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik teması altında belirlenen şekilde, kamu şirketlerinin yurt dışında enerji dışı hammadde arama faaliyetleri yürütmesi için gerekli adımları oluşturulacaktır.
- Kapsayıcı bir veri envanterinin diğer paydaşların katılımı ile oluşturulması, bu kapsamda tüm jeolojik bulguların (karot bilgi bankası da dahil) yer aldığı bir veri bankasının oluşturulması amacıyla yasal ve fiziki altyapının geliştirilmesi (fiziki ve elektronik veri tabanı şeklinde) çalışmaları yürütülecektir.
- Kamu ve özel sektör tarafından yapılan bütün sondajların numunelerinin bilgi bankasına gönderilmesi için gerekli yasal altyapı hazırlanacaktır.
- Güvenilir rezerv bilgilerinin üretilmesi amacıyla bilgi bankasına entegre Ulusal Rezerv Güvenilirliği Sistemi'nin kurulmasına yönelik çalışmalar başlatılacaktır.
- Kritik hammaddelerin aranmasını ve değerlendirilmesini teminen, öncelikle Ülkemiz için kritik hammaddeler belirlenecektir.
- Kritik hammaddeleri de içeren Ulusal Hammadde Strateji Belgesi ve Yol Haritası hazırlanacak ve 2018 yılı

sonunda revize edilecektir.

- Rezerv ve Kaynak Güvenilirliği Sistemi'nin oluşturulması ve uluslararası standartlarda arama yapılması konusunda altyapı çalışmaları yapılacaktır.
- Bakanlığımız içerisinde Ülkemiz enerji dışı doğal kaynaklar alanında politika üretebilecek ve bu politikaların uygulanmasını izleyecek ve koordinasyonu sağlayacak bir birim oluşturulacaktır.
- Madenlerde proje denetimi yapısı gözden geçirilecek ve proje denetiminin en rasyonel ve sonuç odaklı şekilde yapılmasını teminen gerekli mevzuat altyapısı oluşturulacaktır.
- Madencilığe dayalı sanayinin kontrol ve koordinasyonu, etkileşiminin takibi, izlenmesi amacıyla ilgili diğer bakanlıklarla iş birliği geliştirilecektir.
- Yatırım Ortamının iyileştirilmesi teması altında detayları verilmiş olan Proje Takip ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından yatırımlardaki mevzuat (Maden Kanunu ve diğer Bakanlıkların madencilığı ilgilendiren ilgili kanunları) uygulamalarından kaynaklanan sorunları çözmeye yönelik olarak diğer Bakanlıklarla da doğrudan irtibat içerisinde çalışılacaktır.
- e-Devlet projesi kapsamında ruhsat sahiplerine verilen hizmetleri internet ortamına taşıyacak, kolay yönetilebilen, yönetimi kayıt altına alınabilen ve depolanabilen bir sistem kurulacaktır.
- Proje değerlendirme kriterleri net belirlenerek arama ruhsatı verilmesi aşamasında yeterlilik aranacaktır.

Kaynaklarına katma değer kazandırarak
sanayisinin büyümesini destekleyen

YENİ TÜRKİYE'DE VERİMLİLİK VAR.

TEMA

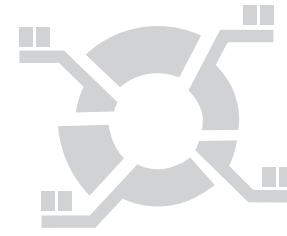
8

Verimli ve Etkin Hammadde Kullanımı

Neden Verimli ve Etkin Hammadde Kullanımı?

Enerji dışı hammadde kaynaklarımız sınırlı olup bu kaynakların Ülkemiz sanayisinin sürdürülebilir büyümesini ve milli gelirimizin artmasını teminen verimli ve etkin kullanımı önemli bir ihtiyaç olarak ön plana çıkmaktadır. Madenlerimizin cevher olarak ihraç edilmesinden ziyade katma

değeri yüksek uç ürüne dönüştürülerek ihraç edilmesinin sağlanması gibi mekanizmaların daha fazla kullanılarak sınırlı hammadde kaynaklarımızdan azami yararlanma imkanlarının genişletilmesi yönünde iş adımları oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

GZFT Analizi Sonuçları

- Girdi maliyetlerinin yüksekliği ve teknolojik kısıtlar, cevher ihracatının katma değeri düşük olacak şekilde yapılmasına yol açmaktadır. Sektörün hammadde ihracatına engel olacak şekilde bilinçlendirilmesi bu yaklaşımın teşvikler ile güçlendirilerek hayata geçirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Uç ürün ihracatının artırılmasına buna karşın işlenmemiş cevher ihracatının azaltılmasına ihtiyaç vardır.
- Geri dönüşüme ilişkin henüz değerlendirilmemiş bir potansiyel olduğu görülmektedir ve daha fazla geri dönüşüm sağlamak üzere politika geliştirilmesi gerekmektedir.
- Sektördeki şirketlerin kapasitesinin geliştirilmesine ve uluslararası standartta maden firmalarının sayısının artırılmasına ihtiyaç olduğu görülmektedir.

AMAÇ 16

Enerji Dışı Doğal Hammaddeleri Verimli ve Etkin Kullanmak

Enerji dışı doğal hammaddeler kapsamında işlenmiş ürünlerin üretimini ve ihracatını teşvik edici mekanizmaların devreye sokularak, işlenmiş cevher ihracat oranında artış sağlanması, ithal ve yerli konsantreler ile ikincil ürün dönü-

şümlerinin de değerlendirilerek içerdiği değerli minerallerin elde edilmesi verimli hammadde kullanımı amacına yönelik faaliyetlerdir.

Grafik 31:

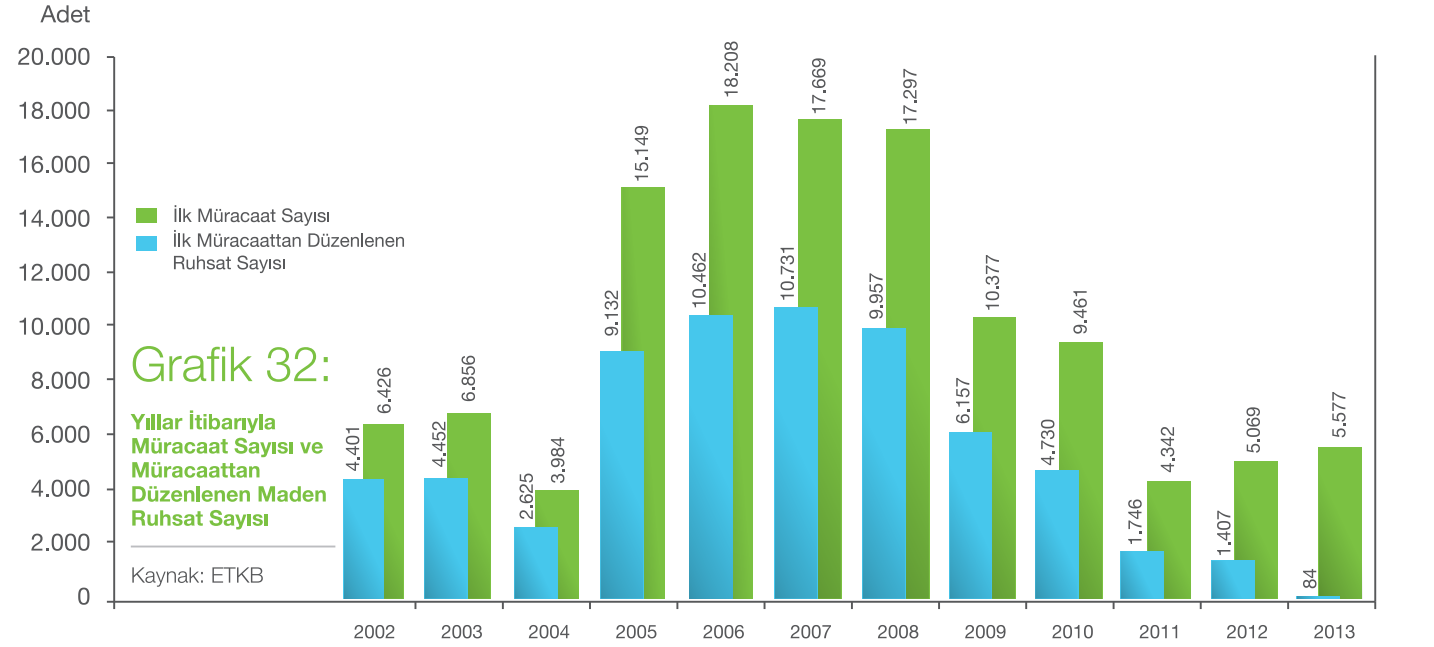
2013 Yılı Sonu İtibariyle Bazı Cevher ve Doğal Taş Rezervleri

Kaynak: MTA

Ülkemiz madencilik sektörünün gelişmesi amacıyla 3213 sayılı Maden Kanunu'nda değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler ile birlikte sektörde hareketlilik sağlanmış, sektörün ihracat ve milli gelir içindeki payında önemli artışlar

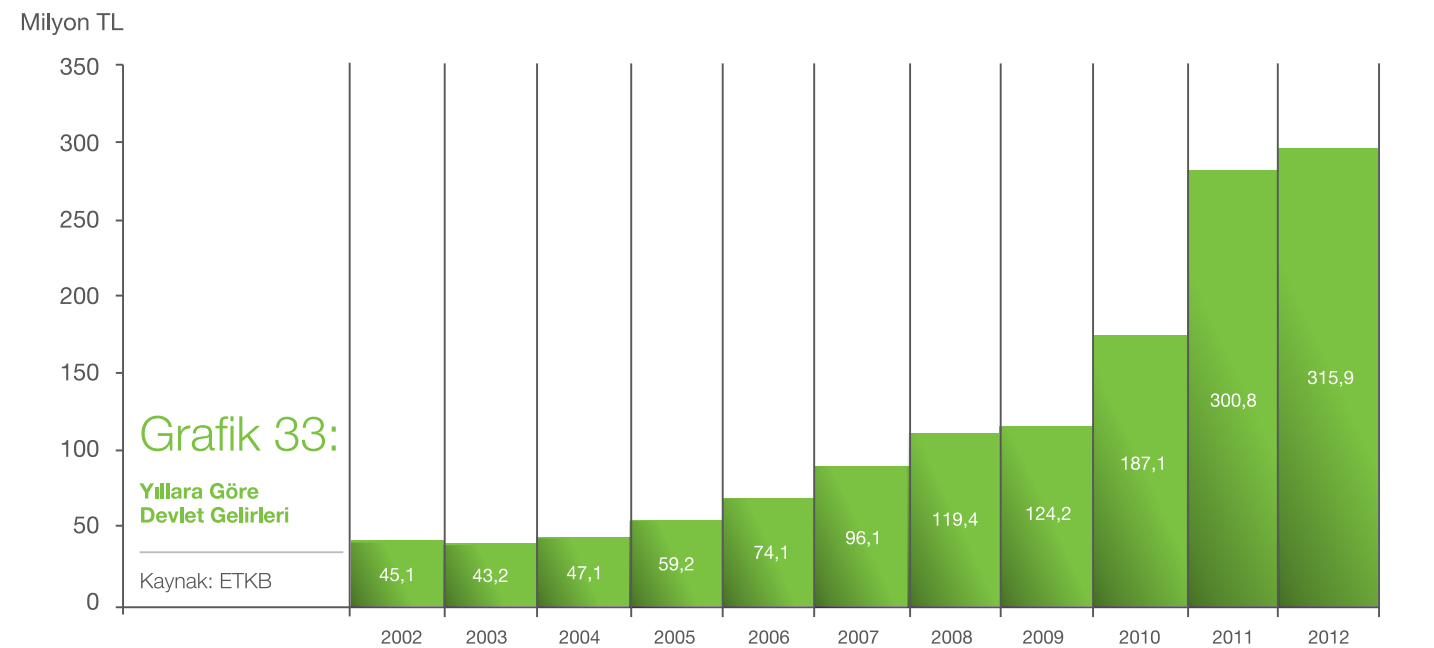
olmuştur. Bu düzenlemeler kapsamında madencilik faaliyetlerinde kaynakların verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için yeni kriterler belirlenerek gerçek yatırımcının önü açılmıştır.

Grafik 32:

Yıllar İtibariyle Müracaat Sayısı ve Müracaattan Düzenlenen Maden Ruhsat Sayısı

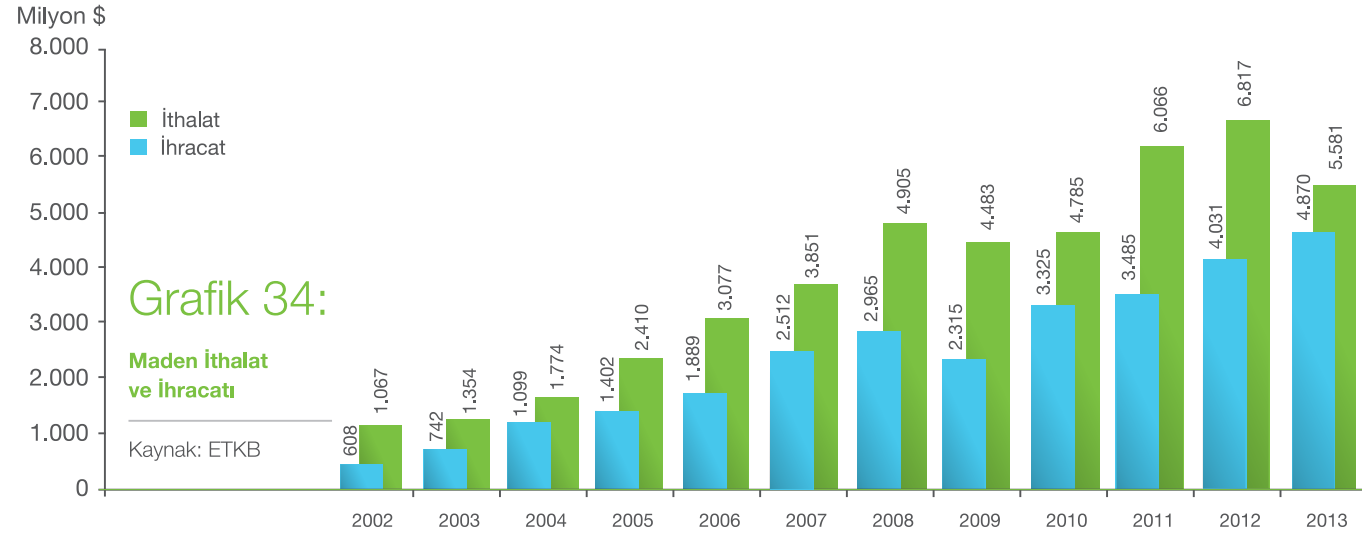
Kaynak: ETKB

Grafik 33:

Yıllara Göre Devlet Gelirleri

Kaynak: ETKB

A16. HEDEF 1

İşlenmiş ürün üretimi ve ihracatının artırılması sağlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, ETİ MADEN

Performans Göstergeleri:

A16. PG.1.1	İşlenmiş cevher ihracatının toplam enerji dışı doğal kaynak ihracatına oranını arttıracak tedbirlerin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile iş birliği içinde tasarlanması ve hayata geçirilmesi	31.12.2016	A16. PG.1.2	Plan dönemi sonuna kadar toplam bor ürünleri ihracatındaki konsantre bor oranı	Baz Yıl 2013	2019
					%5	%3

A16. HEDEF 2

İthal ve yerli konsantreler ile ikincil ürün dönüşümünden (artık) değerli mineraller elde edilmesine yönelik tedbirlerin tasarlanıp hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, ETİ MADEN

Performans Göstergesi:

A16. PG.2.1	Konsantre ürünlerden kazanılan değerli minerallerin miktarını arttırmaya yönelik tedbirlerin ilgili diğer Bakanlıklar ile iş birliği içinde tasarlanıp hayata geçirilmesi	31.12.2017
-------------	---	------------

A16. HEDEF 3

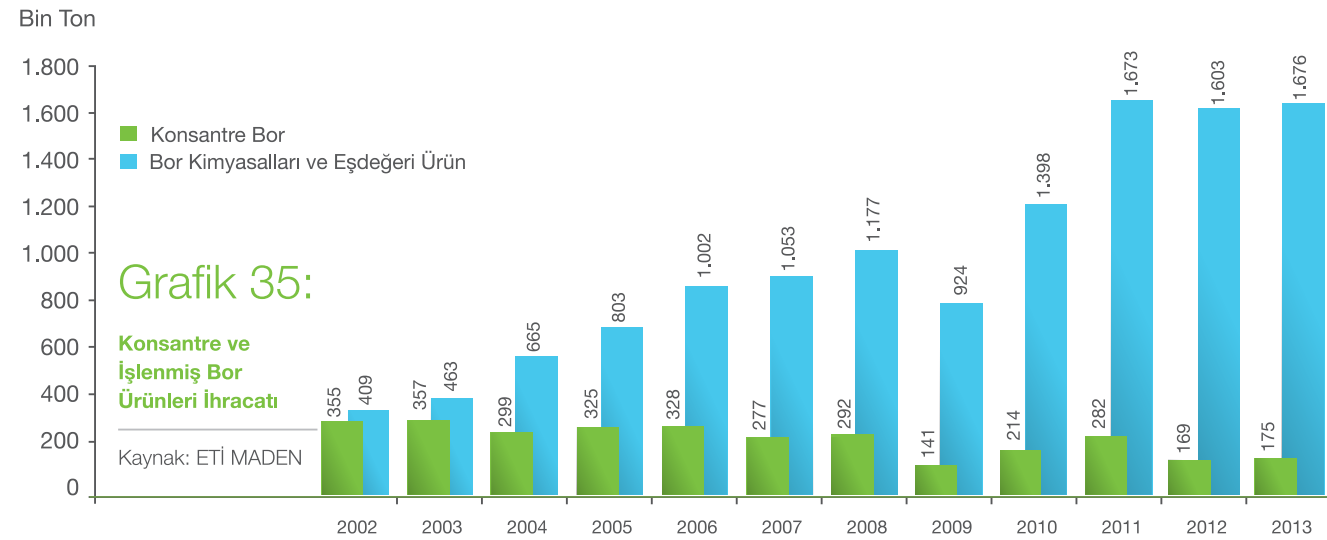
Uluslararası standartlarda etkin, verimli ve güvenli madencilik yapılmasına imkan sağlayacak işletme ve denetim yapısı oluşturulacaktır.

Koordinatör: MİGEM

Gerçekleştirme Sorumluları: MİGEM, ETİ MADEN, TKİ, TTK, EÜAŞ

Performans Göstergesi:

A16. PG.3.1	Uluslararası standartlarda etkin, verimli ve güvenli madencilik yapılmasına imkan sağlayacak işletme ve denetim yapısının hayata geçirilmesi	31.12.2016
-------------	--	------------

İlgili kurumlar ile gerekli koordinasyonun sağlanarak işlenen madenlerin çalışma güvenliğini teminen yürütülecek

izleme ve denetleme faaliyetlerinin yoğunlaştırılması planlanmaktadır.

Bu amaç kapsamında özel sektörün kapasitesinin gelişmesi ve yatırımlarında uç ürüne yönelme bilincinin artması kritik bir faktördür.

Stratejiler

- Ara ürün ve uç ürün envanteri çıkarılarak bu ürünlerin üretimine yönelik olarak sektörün düzenlenmesi sağlanacaktır.
- Ara ürün ve uç ürün üretimine yönelik olarak maliyet etkinliği ve ürün katma değerini arttıracak şekilde ileri teknoloji kullanılmasının teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
- Ara ve uç ürün üretimine yönelik olarak özellikle enerji girdisi maliyetlerini azaltacak teşviklere yönelik fizibilite çalışmaları yapılacaktır.
- Çevre ile ilgili etkileşimler paydaşlar ile birlikte ortak akıl çalıştaylarında belirlenecek ve çevresel etkileri minimuma indirecek uygulamalar tasarlanacaktır.
- Konsantrelerdeki değerli minerallerin kazanılması amacıyla ilgili sektör ve kamu temsilcileriyle bir araya gelecek ortak akıl çalıştayları düzenlenmesi ve bir yol haritası oluşturulması çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Ülke içindeki tüm cevher hazırlama tesislerinin ve üretilen ürünlerin envanterinin çıkarılması, izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla yasal düzenlemeler yapılacak ve gerekli altyapı oluşturulacaktır.
- Üretilen ve ithal edilen konsantre ürünlerden daha ileri aşama zenginleştirme ile elde edilebilecek değerli minerallerin kazanılabilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulan entegre bir zenginleştirme tesisinin kamu, kamu-özel ya da özel sektör eliyle kurulması için gerekli araştırmalar ve fizibilite çalışmaları yapılacaktır.
- İçinde değerli mineraller olan konsantre ürünlerin değerlendirilmesine yönelik piyasa mekanizmalarının hayata geçirilmesi için düzenlemeler yapılacaktır.
- Artıkların değerlendirilmesine yönelik yol haritası oluşturulacaktır.
- Madencilik yatırımlarına fizibilite çalışmalarına dayalı olarak başlanması, bilinçli teknoloji seçimi yapılması, finansman gücü olan firmaların yatırıma yönlendirilmesi, plansız yapılan madenciliğin önüne geçilmesi ve rekabetçi piyasa oluşumlarının desteklenmesi sağlanacaktır.
- Uluslararası standartlarda etkin, verimli ve güvenli madencilik yapılmasına imkan sağlayacak işletme ve denetim yapısının hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Verimliliği arttırmak üzere teknoloji ve verimli ekipman kullanımının özendirilmesi, bu konuda bilincin artırılması çalışmaları yürütülecektir.
- Farklı alt sektörlerin ve hammaddelerin farklı teknolojiler ve süreçler gerektirdiğinden hareketle verimliliği arttırmak üzere bu sektörlerin gereklerini dikkate alan uygun yaklaşımlar geliştirilecektir.
- Verimli madencilik için rehberlik hizmetleri verilecektir.
- Piyasadaki rekabet yapısının takip edilmesi, rekabeti bozucu faaliyetlerin tespiti ve önlenmesi sağlanacaktır.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile gerekli koordinasyon sağlanarak işletilen madenlerin güvenliği temin edilecektir.

5. İzleme ve Değerlendirme

Stratejik Plan dahilindeki performans göstergeleri karakteristikleri itibarıyla iki ana kategoride toplanmaktadır.

I. Kantitatif Performans Göstergeleri: Bu tip performans göstergeleri rakamsal hedef içermektedir.

Örnek: “Yerli kömürden üretilen elektrik enerjisi miktarının dönem sonunda yıllık 60 milyar kWh düzeyine çıkarılması sağlanacaktır.”

II. Kalitatif Performans Göstergeleri: Bu tip performans göstergeleri belli bir zaman diliminde belli hedef işlerin tamamlanması yönünde kontrol noktalarını içermektedir.

Örnek: “2016 yılı sonuna kadar İnsan Kaynakları Dönüşüm Programı’nı içeren bir kurumsal yeniden yapılanma gerçekleştirilecektir.”

Kantitatif performans göstergelerinin izlenebilmesi için referans yılı, gerekli hesaplama yöntemi, veri sağlayıcıları, hesaplamaya yönelik veri sıklığına ilişkin metodoloji detaylı olarak hazırlanmıştır. Kantitatif göstergeler için izleme süreci temelde ESİS üzerinden aktarılan veri setlerine dayalı olarak gerçekleştirilecektir. Ara dönemler için tasarlanmış değerlere ulaşılma durumu ve genel olarak gelişmeler Koordinatör Birim ve Gerçekleştirme Sorumlularının periyodik olarak yapacağı toplantılar ile değerlendirilecektir. Toplantı periyodu göstergenin içeriğine göre değişmekte olup izleme metodolojinde detaylı olarak belirtilmiştir.

Kalitatif performans göstergeleri, yapısı gereği hedefe yaklaşmayı ve ulaşmayı izleyebilmek üzere bir kontrol listesi içermektedir. İzleme, kontrol listesindeki ara hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin incelenmesi, gerçekleşme nedenlerinin incelenmesi şeklinde olacaktır. Rakamsal bir veri ihtiyacı bulunmamaktadır. Burada da gelişmeler, Koordinatör Birim ve Gerçekleştirme Sorumlularının periyodik olarak yapacağı toplantılar ile değerlendirilecektir.

İzlemeye ilişkin akışın detayları, Gerçekleştirme Sorumlularının durumuna göre farklılık arz etmekte olup detayları Şekil 1’de gösterilmektedir.

SGB’nin Performans İzleme Sürecindeki Rolü

Tüm performans göstergeleri için SGB aşağıdaki görevleri yerine getirecektir:

- **2015 Yılı Şubat** ayı sonuna kadar tüm amaç, hedef ve performans göstergelerini ESİS’in Stratejik Planlama modülüne girmek, üst yönetim (sırasıyla SGB Başkanı, SGB’den sorumlu Müsteşar Yardımcısı, Müsteşar ve

Bakan düzeyinde) tarafından onaylanmasını sağlamak,

- İzlemeye yönelik olarak Koordinatör Birime rehberlik etmek,
- **2015 yılı Eylül** ayından başlamak üzere **her yıl Mart ayı ve Eylül ayı** sonunda tüm performans göstergelerine ilişkin gelişmelerin ESİS Stratejik Yönetim Modülü’ne girildiğini kontrol etmek ve gelişmeleri incelemek,

Bu kapsamda;

- Gerçekleştirme sorumluları ve koordinatör birim bir-birinden farklı ise bir araya gelip performans gelişimi hakkında toplantı yapılmasını sağlayarak, toplantı tutanağının bir kopyasını almak ve incelemek;
- Gerçekleştirme Sorumlusu ve Koordinatör Birimin aynı olduğu durumda performans ilerleme formunu almak ve değerlendirmek,
- SGB’nin kendisinin Gerçekleştirme Sorumlusu ve Koordinatör Birim olduğu durumda performans ilerleme durumunu bağlı olduğu Müsteşar Yardımcısı ile değerlendirmek ve sonuçları performans ilerleme formu ile raporlamak,
- **2016 yılı Mayıs** ayından başlamak üzere ESİS üzerinden gerçekleştirmeleri görüntülemek ve Koordinatör Birim ile Gerçekleştirme Sorumlusu Birim arasındaki toplantı tutanaklarını incelemek suretiyle tüm performans göstergeleri için **Yıllık İzleme Raporu** oluşturup üst yönetim ile paylaşmak.

Koordinatör Birimlerin Performans İzleme Sürecindeki Rolü

Stratejik Plan’da kendilerine koordinasyon görevi verilen birimler, koordinasyonundan sorumlu oldukları hedeflere ilişkin tüm performans göstergeleri için aşağıdaki görevleri yerine getirecektir:

- **2015 Yılı Şubat** ayı sonuna kadar koordinasyonundan sorumlu olduğu hedefler kapsamındaki tüm **kantitatif** performans göstergeleri için göstergenin hesaplanmasına esas veri formlarını ESİS üzerinden seçmek,
- **2015 yılı Eylül** ayından başlamak üzere **her yıl Mart ayı ve Eylül ayı** sonunda koordinasyonundan sorumlu olduğu hedefler kapsamındaki tüm performans göstergelerine ilişkin gelişmeleri ESİS Stratejik Yönetim Modülü üzerinden incelemek, Gerçekleştirme Sorumlusu Birim(ler) ile bir araya gelerek gelişmeleri, neden ve

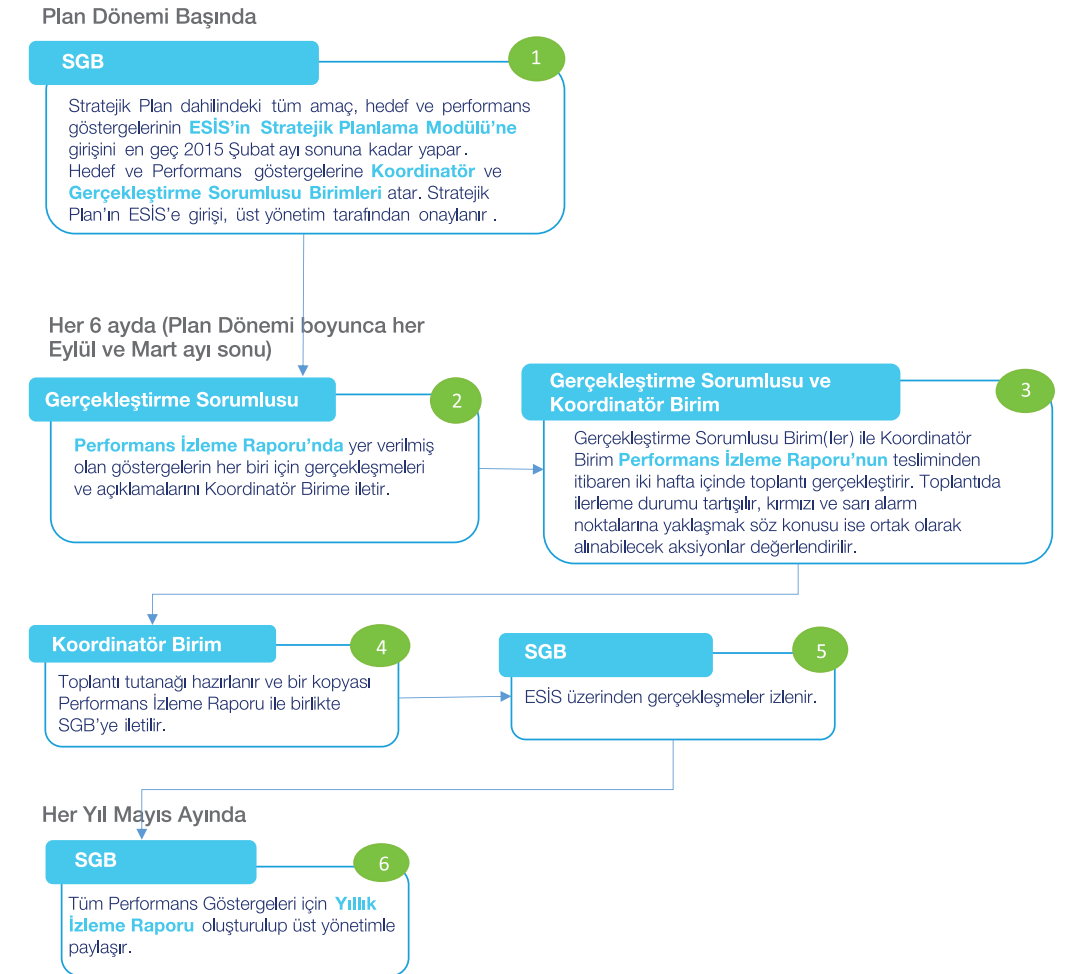
sonuçlarını, yaşanan aksaklıkları, sorunları vb. karşılıklı değerlendirmek, ortak çözüm geliştirilebilecek alanları belirleyerek iş adımları planlamak, değerlendirmeye ilişkin toplantı tutanağı hazırlamak ve SGB’ye iletmek.

Gerçekleştirme Sorumlusu Birimlerin Performans İzleme Sürecindeki Rolü

Stratejik Plan’da kendilerine gerçekleştirme görevi verilen birimler, gerçekleştirmekten sorumlu oldukları hedeflere

ilişkin tüm performans göstergeleri için aşağıdaki görevleri yerine getirecektir:

- **2015 yılı Eylül** ayından başlamak üzere **her yıl Mart ayı ve Eylül ayı** sonunda sorumlu oldukları hedeflere ilişkin tüm performans göstergelerine ait gelişmeleri Koordinatör Birime bildirmek ve gerekirse Koordinatör Birim ile bir araya gelerek gelişmeleri, neden ve sonuçlarını, yaşanan aksaklıkları, sorunları vb. karşılıklı değerlendirmek, ortak çözüm geliştirilebilecek alanları belirleyerek iş adımlarını planlamak, değerlendirmeye ilişkin toplantı tutanağını Koordinatör Birim ile hazırlamak ve SGB’ye iletmek.

Şekil 5:
Performans İzleme Süreci

6. Maliyetlendirme

Maliyetler belirlenirken, Bakanlık bütçesinin (tahmini bütçe) tamamı ilişkili olduğu amaç itibariyle dağıtılmıştır. Dağıtım-
da, projelere ve genel giderlere yönelik bütçe göz önünde

bulundurulmuştur. Amaç bazında yıllık maliyetler aşağıda-
ki gibidir:

AMAÇLAR	YILLIK MALİYETLER (TL)					
	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam
Amaç 1 : Güçlü ve Güvenilir Enerji Altyapısı	6.940,265	7.518,815	7.802,844	8.192,987	8.602,636	39.057.547
Amaç 2 : Optimum Kaynak Çeşitliliği	35.380,472	38.055,896	39.337,194	41.046,431	43.013,179	196.833.172
Amaç 3 : Etkin Talep Yönetimi	7.782,408	7.696,903	7.802,844	8.192,987	8.602,636	40.077.778
Amaç 4 : Enerjisini Verimli Kullanan Bir Türkiye	24.659,306	26.539,346	27.731,157	28.675,453	30.109,226	137.714.487
Amaç 5 : Enerji Verimliliğine ve Tasarrufuna Yönelik Gelişmiş Kapasite	20.822,366	21.725,423	22.654,333	20.482,466	21.506,590	107.191.179
Amaç 6 : Kurumsal Kapasitesi Güçlü Bir Bakanlık	19.176,893	15.387,306	16.067,254	16.771,072	17.205,272	84.607.797
Amaç 7 : Bilgi Teknolojilerini Etkin Kullanan Bir Bakanlık	17.927,812	12.414,664	11.704,267	12.289,480	12.903,954	67.240.176
Amaç 8 : Koordinasyon Gücü Yüksek Bir Bakanlık	6.852,730	7.431,280	7.802,844	8.192,987	8.602,636	38.882.477
Amaç 9 : Bölgesel Enerji Piyasalarına Entegre Bir Türkiye	19.133,107	20.579,483	21.508,393	20.482,466	21.506,590	103.210.039
Amaç 10 : Uluslararası Arenada Güçlü Bir Aktör	10.544,560	11.364,248	11.704,267	12.289,480	12.903,954	58.806.508
Amaç 11 : Enerji ve Doğal Kaynaklarda Yerli Teknoloji	6.852,730	7.431,280	7.802,844	8.192,987	8.602,636	38.882.477
Amaç 12 : Sonuç Odaklı bir Ar-Ge Yaklaşımı	6.968,260	7.546,810	7.840,151	8.230,293	8.639,942	39.225.456
Amaç 13 : Rekabetçi ve Şeffaf Piyasalar	13.862,419	15.019,519	15.605,689	16.385,973	17.205,272	78.078.872
Amaç 14 : İyileştirilmiş Yatırım Süreçleri	6.911,397	7.471,896	7.802,844	8.192,987	8.602,636	38.981.760
Amaç 15 : Enerji Dışı Hammadde Tedarik Güvenliği	17,766,800	17,755,570	15,694,704	16,385,973	17,205,272	84.808.318
Amaç 16 : Enerji Dışı Doğal Hammaddeleri Verimli ve Etkin Kullanmak	13,758,313	14,915,414	15,658,542	16,385,973	17,205,272	77.923.514
GENEL TOPLAM	235.339.839	238.853.853	244.520.172	250.389.993	262.417.701	1.231.521.557

Ek 1: Stratejik Planlama Kurulu ve Ekibi Listesi

Stratejik Planlama Kurulu

ADI SOYADI	UNVANI
Metin KILCI	Müsteşar
Dr. Selahattin ÇİMEN	Müsteşar Yardımcısı
Doğanbey AKGÜL	Strateji Geliştirme Başkanı
Dr. Zafer DEMİRCAN	Enerji İşleri Genel Müdürü
M. Hamdi YILDIRIM	Maden İşleri Genel Müdürü
Yusuf YAZAR	Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü
Selami İNCEDALCI	Petrol İşleri Genel Müdürü
Murat KARAPINAR	Dış İlişkiler ve AB Genel Müdür Vekili
Ali AĞAÇDAN	1. Hukuk Müşaviri
A. Kerem ESKİGÜN	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavir Vekili
Sait ÖZDİL	İdari ve Mali İşler Daire Başkanı
Satılmış KARAKAYA	Personel Daire Başkanı
Nurhayat CANTEKİN	Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Daire Başkanı
Dr. R. Aykul MURATOĞLU	Transit Petrol Boru Hatları Daire Başkanı
Necati YAMAÇ	Nükleer Enerji Proje Uygulama Daire Başkanı
Süleyman DUMAN	İç Denetim Birimi Başkanı
M. Hacı EMİNOĞLU	Denetim Hizmetleri Başkanı

Stratejik Planlama Ekibi

ADI SOYADI	UNVANI
Strateji Geliştirme Başkanlığı	
Doğanbey AKGÜL	Strateji Geliştirme Başkanı
Hasan Hüseyin ERDOĞAN	Stratejik Yönetim Dairesi Başkanı
Dr. Ömer ERDEM	Enerji Str. ve Piy. İzl. Daire Başkan Vekili
F. Canan ATLIHAN	Stratejik Plan Haz. İzl. Değ.ve Koor. Grup Başkanı
Hazel ULUCAN	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı
Zehra TOPRAKLI	Şef
Ayberk TOKMAK	Mühendis
Seval ŞEN PAMUK	Bilgisayar İşletmeni
Hüseyin Hüsnü KURUMLU	Memur
Şükran ŞİMŞEK	Bilgisayar İşletmeni
Mehmet GÜLER	Stratejik Yönetim ve İstatistik Sistemi Grup Başkanı
İlknur ERIŞTİREN	ETK Uzman Yardımcısı
Onur DÖNMEZÇELİK	ETK Uzman Yardımcısı
Murat MISIR	ETK Uzman Yardımcısı
Mehmet PAKSOY	Mali Hizmetler Uzmanı
Arzu YOKUŞ	Şef
Enerji İşleri Genel Müdürlüğü	
Barış SANLI	Genel Müdür Yardımcısı
Erdoğan SERT	Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Öztürk SELVİTOP	Daire Başkanı
Abdulkadir ONGUN	Daire Başkanı
Canip SEVİNÇ	Yüksek Mühendis
Maden İşleri Genel Müdürlüğü	
Halil İbrahim DEMİR	Koordinatör
Fahri GEZGİNCİ	Mühendis
Mehmet Ali DEĞER	Koordinatör
Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Adnan BELENLİ	Daire Başkanı
Safa AYDIN	ETK Uzman Yardımcısı
Mustafa Nuri ERDEM	ETK Uzman Yardımcısı
Gökhan KARACA	ETK Uzman Yardımcısı
Engin PEKTEZ	Mühendis

Stratejik Planlama Ekibi

ADI SOYADI	UNVANI
Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü	
Fatih YAZITAŞ	Daire Başkanı
Sebahattin ÖZ	Daire Başkanı
Halil İbrahim GÜNDOĞAN	Daire Başkanı
Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı	
Salih SARI	Mühendis
Erşen ÇAMAŞ	Fizikçi
Transit Petrol Boru Hatları Dairesi Başkanlığı	
Levent ÖZMEN	Mühendis
Savaş ZORLU	Mühendis
Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü	
Aysun ÖZKAZANÇ	Genel Müdür Yardımcısı Vekili
Erbay DÖKMECİ	Daire Başkan Vekili
Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanlığı	
Nevin KÜRÜM	Şube Müdürü
Hukuk Müşavirliği	
Merdan YURDAKURBAN	Hukuk Müşaviri
İç Denetim Birim Başkanlığı	
Hasan YAMAN	İç Denetçi
Personel Dairesi Başkanlığı	
Murat ÖZGÜN	Şube Müdürü
Şeyma TEKİN	Bilgisayar İşletmeni
MTA Genel Müdürlüğü	
Sibel ERGEN	Koordinatör
EÜAŞ Genel Müdürlüğü	
Necmi YAŞAR	Daire Başkanı
TEİAŞ Genel Müdürlüğü	
Enver ERKUL	APK Daire Başkanı
Bahadır UÇAN	Daire Başkanı
Ercüment ÖZDEMİRCİ	Müdür
Fatih BAYTUGAN	Müdür
Nurhan OZAN	Müdür
Murathan KARA	Müdür

Stratejik Planlama Ekibi

ADI SOYADI	UNVANI
BOTAŞ Genel Müdürlüğü	
Mehmet TECİMEN	Daire Başkanı
Şennur ÜVEZ	Başkan Yardımcısı
Nurten HALICIOĞLU	Müdür
TPAO Genel Müdürlüğü	
Mehmet Ali KAYA	Daire Başkanı
Ayşe KAPULLUOĞLU	Daire Başkan Yardımcısı
Ahmet TÜRKSOY	Müdür
TAEK Başkanlığı	
Betül DEMİRBAY	Mühendis
ETİ MADEN İşletmeleri Genel Müdürlüğü	
Uğur AYDOĞAN	Teknik Uzman
TETAŞ Genel Müdürlüğü	
Gürsel AÇIKBAŞ	Daire Başkanı
Güneş BARLAS	Müdür
Yücel KARTAL	Teknik Şef
TKİ Genel Müdürlüğü	
Tuğrul ALPER	Genel Müdür Yardımcısı
TTK Genel Müdürlüğü	
Dr. Necdet BİÇER	Daire Başkanı
TEMSAN Genel Müdürlüğü	
Dr. Zeynep Ş. OCAKÇIOĞLU	Strateji Geliştirme Müdürü
BOREN Başkanlığı	
Beyhan SAYIN	Koordinatör
EPDK	
Mehmet Tahir PAKDİL	Grup Başkanı
Gökhan EFE	Grup Başkanı
Mehmet TUNCEL	Grup Başkanı
Mustafa GÖZEN	Enerji Uzmanı
Bilge SERDAR	Enerji Uzmanı

Ek 2: Tema-Amaç-Hedef Görev ve Sorumluluk Tablosu

Tema 1: Enerji Arz Güvenliği

Amaç 1: Güçlü ve Güvenilir Enerji Altyapısı		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A1. HEDEF 1: Doğal gaz depolama kapasitesinin uzun vade-de yıllık tüketimin %20 sini karşılayabilmesini teminen gerekli yatırımların başlatılması ve plan dönemi sonuna kadar ise yıllık tüketimin en az %10'unu karşılayacak düzeye çıkarılması sağlanacaktır.	EİGM	PIGM BOTAŞ TPAO EPDK
A1. HEDEF 2: Elektrik enerjisi ve doğal gaz iletim sisteminin, kısa ve orta dönem arz-talep dengesi ve uzun dönem üretim-gelişim planı doğrultusunda, sistemin kritik bir parçasının devre dışı kalmasını ifade eden (n-1) kriterlerine göre tesis edilmesi ve işletilmesi sağlanacaktır.	EİGM	TPAO BOTAŞ TEİAŞ EPDK
Amaç 2: Optimum Kaynak Çeşitliliği		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A2. HEDEF 1: Yerli kömürden üretilen elektrik enerjisi miktarının dönem sonunda yıllık 60 milyar kWh düzeyine çıkarılması sağlanacaktır.	EİGM	MTA EÜAŞ TEİAŞ TKİ TTK EPDK
A2. HEDEF 2: Var olan yerli kömür kaynaklarının elektrik enerjisi üretim yatırımlarına dönüştürülmesi ve yeni kaynakların araştırılması sağlanacaktır.	EİGM	MİGEM MTA EÜAŞ TKİ TTK
A2. HEDEF 3: Yenilenebilir enerji kaynaklarının birincil enerji ve elektrik enerjisi arzı içindeki payının artırılması sağlanacaktır.	YEGM	YEGM MTA TEİAŞ EPDK

"Stratejik Plan Hazırlık aşamasındaki görev ve unvanlar dikkate alınmış olup daha sonraki görev ve unvan değişiklikleri listeye yansıtılmamıştır."

Amaç 2: Optimum Kaynak Çeşitliliği		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A2. HEDEF 4: Nükleer enerjinin elektrik enerjisi üretim portfö-yüne dahil edilmesi sağlanacaktır.	NEPUD	NEPUD EİGM TAEK EÜAŞ TEİAŞ EPDK
A2. HEDEF 5: Yurt içi ve yurt dışı ham petrol üretimimizin tü-ketimi karşılama oranının %13,6'ya çıkarılması sağlanacaktır.	PİGM	TPAO
A2. HEDEF 6: Konvansiyonel olmayan yöntemlerle elde edile-bilecek hidrokarbon potansiyelinin (kaya gazı, ikincil üretim vb.) ortaya çıkarılması sağlanacaktır.	PİGM	TPAO TKİ TTK
A2. HEDEF 7: Doğal gaz ithalatında yeni kaynak ülkeler ve gü-zergahlar ilave edilerek kaynak ülke ve güzergah dağılımının dengelenmesi sağlanacaktır.	DIAB	TPBH EİGM BOTAŞ
A2. HEDEF 8: Plan dönemi sonuna kadar yerli petrol, doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerinin artırılması sağla-nacaktır.	PİGM	TPAO
A2. HEDEF 9: Plan dönemi sonuna kadar doğal gaz kaynaklı elektrik enerjisi üretiminin toplam üretim içindeki payının %38'e indirilmesi sağlanacaktır.	EİGM	EİGM EPDK
A2. HEDEF 10: Doğal gazın ulaştırılamadığı yerlerde LPG ve dökme LNG kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin gerekli fizibilite çalışmaları tamamlanacak ve fizibl görülüyor ise strateji ve yol haritası ça-lışmaları gerçekleştirilecektir.	PİGM	PİGM EPDK
A2. HEDEF 11: Nükleer santrallerde yerli yakıt olarak kullanıl-mak üzere Ülkemizin uranyum ve toryum kay-naklarının aranması ve geliştirilmesi sağlana-caktır.	NEPUD	MİGEM MTA ETİ MADEN

Amaç 3: Etkin Talep Yönetimi		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A3. HEDEF 1: 2016 yılından itibaren elektrik enerjisinde puant talebin ortalama talebe oranının düşürülmesini teminen serbest piyasa bazlı talep tarafı katılımı mekanizması hayata geçirilecektir.	EİGM	TEİAŞ EPDK
A3. HEDEF 2: Doğal gazda talep yönetimi mekanizmalarının hayata geçirilmesi sağlanacaktır.	EİGM	BOTAŞ EPDK

Tema 2: Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarrufu

Amaç 4: Enerjisini Verimli Kullanan Bir Türkiye		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A4. HEDEF 1: Özelleştirme planı ile uyumlu bir şekilde, 2019 yılı sonuna kadar kamu sorumluluğundaki elekt-rik enerjisi üretim santrallerinde ihtiyaç duyulan bakım, onarım, rehabilitasyon ve modernizasyon çalışmalarının tamamlanması sağlanacaktır.	EİGM	EÜAŞ
A4. HEDEF 2: Ülkemizin genel aydınlatmaya yönelik elekt-rik enerjisi tüketiminde, 2013 yılı sonu itibariyle mevcut aydınlatma armatürlerinin verimli arma-türlerle değiştirilmesi suretiyle plan dönemi so-nuna kadar mevcut aydınlatma direklerinde en az %40 tasarruf sağlanacaktır.	EİGM	EİGM YEGM EPDK TEDAŞ Elektrik Dağıtım Şirketleri
A4. HEDEF 3: Elektrik enerjisi dağıtımında kayıp kaçak oranı-nın plan dönemi sonuna kadar %10'a düşürül-mesi sağlanacaktır.	EİGM	EPDK TEDAŞ
A4. HEDEF 4: Mevcut Bölgesel ısıtma sistemlerinin yaygınlaş-tırılması sağlanacaktır.	YEGM	MTA EÜAŞ
A4. HEDEF 5: Yerinde üretim yaygınlaştırılması ve 2019 yılı sonuna kadar toplamda tüketimin en az 1.000 MW'lık kısmının yerinde üretimden karşılanma-sı sağlanacaktır.	YEGM	YEGM EPDK TEDAŞ Elektrik Dağıtım Şirketleri

Amaç 4: Enerjisini Verimli Kullanan Bir Türkiye		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A4. HEDEF 6: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarında enerji verimliliği 2013 yılı sonu verilerine göre en az %20 arttırılacaktır. Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı binalarının enerji kimlik belgeleri alınacak ve bunun için en az 2 pilot kamu kuruluşu ile koordinasyon sağlanacaktır.	YEGM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar
A4. HEDEF 7: Bakanlığımız sorumluluğundaki KİT'lerin işletme ve müesseselerinde 2013 yılı değerlerine göre birincil enerji yoğunluğunda iyileşme sağlanması desteklenecektir.	YEGM	TTK TKİ TPAO ETİ MADEN TEMSAN EÜAŞ (Kömür üretimi için)

Amaç 5: Enerji Verimliliğine ve Tasarrufuna Yönelik Gelişmiş Kapasite		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A5. HEDEF 1: Bakanlığımızın enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik politika oluşturma ve izleme kapasitesi geliştirilecektir.	YEGM	YEGM
A5. HEDEF 2: Enerji verimliliği ile ilgili düzenleyici çerçeve geliştirilecek ve teşviklerin etkinliği arttırılacaktır.	YEGM	YEGM
A5. HEDEF 3: İyi işleyen bir enerji verimliliği sektörü oluşturulacaktır.	YEGM	YEGM
A5. HEDEF 4: Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik kamuoyu farkındalığı geliştirilecektir.	YEGM	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
A5. HEDEF 5: Enerji verimliliği ve tasarrufuna yönelik olarak kurumlar ile ortak iş adımı ve etkileşim planlarının oluşturulması sağlanacaktır.	YEGM	YEGM

Tema 3: İyi Yönetişim ve Paydaş Etkileşimi

Amaç 6: Kurumsal Kapasitesi Güçlü Bir Bakanlık		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A6. HEDEF 1: 2016 yılı sonuna kadar İnsan Kaynakları Dönüşüm programını içeren bir kurumsal yeniden yapılanma gerçekleştirilecektir.	Personel Daire Başkanlığı	Personel Daire Başkanlığı
A6. HEDEF 2: Personelin kapasitesi geliştirilecektir.	Personel Daire Başkanlığı	Personel Daire Başkanlığı
A6. HEDEF 3: Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlardan, ihtiyaç duyulanların, yeniden yapılandırılmalarına yönelik fizibilite çalışmaları yapılacaktır.	BLK Daire Başkanlığı	SGB EİGM MİGEM BLK Daire Başkanlığı Yapılandırılacak Kuruluş
A6. HEDEF 4: Nükleer enerjiye ilişkin gerekli mevzuat ve kurumsal altyapı çalışmaları tamamlanarak gerekli plan ve programlar oluşturulacaktır.	NEPUD	NEPUD EİGM Hukuk Müşavirliği TAEK EÜAŞ EPDK
A6. HEDEF 5: 2015 yılı sonuna kadar Bakanlık politikaları ve faaliyetlerine ilişkin "İletişim Stratejisi" oluşturulacaktır.	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Amaç 7: Bilgi Teknolojilerini Etkin Kullanan Bir Bakanlık		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A7. HEDEF 1: Bakanlığımızın bilgi teknolojileri alanında fiziki altyapısı ile güvenlik ve insan kaynağı altyapısı geliştirilecektir.	SGB	SGB
A7. HEDEF 2: 2016 yılı sonuna kadar ESİS'e tüm veri entegrasyonu sağlanacaktır.	EİGM	EİGM SGB Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar
A7. HEDEF 3: Tüm madencilik işlemlerinin e-Devlet projesi kapsamında elektronik ortamda yürütülmesi sağlanacaktır.	MİGEM	MİGEM

Amaç 8: Koordinasyon Gücü Yüksek Bir Bakanlık		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A8. HEDEF 1: Bakanlık Merkez Birimleri ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarla koordinasyon ve iletişimi arttıracak bir koordinasyon planı hayata geçirilecektir.	SGB	SGB BLK Tüm Merkez Birimler, Bağlı İlgili, İlişkili Kuruluşlar
A8. HEDEF 2: Bakanlık ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşların pay-daşlar arası istişare mekanizması usul ve esas-ları belirlenecek ve uygulanacaktır.	ELGM MİGEM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Tema 4: Bölgesel ve Uluslararası Etkinlik

Amaç 9: Bölgesel Enerji Piyasalarına Entegre Bir Türkiye		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A9. HEDEF 1: İletim sisteminin ENTSO-E ile kalıcı bağlantısının gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.	DIAB	TEİAŞ EPDK
A9. HEDEF 2: Uluslararası enterkonneksiyon kapasitesinin 2019 yılı sonuna kadar 2 katına çıkarılması sağ-lanacaktır.	DIAB	TEİAŞ
A9. HEDEF 3: Çevre ülkelerdeki gelişmeler doğrultusunda, ku-rulacak bölgesel elektrik piyasalarına eşleşme yoluyla katılım sağlanacak, bölgesel piyasaların işletimine ilişkin organizasyonlarda görev alına-caktır.	DIAB	ELGM TEİAŞ EPIAŞ EPDK
A9. HEDEF 4: Transit boru hatlarına ilişkin yeni projelerin haya-ta geçirilmesi suretiyle Ülkemizin doğal gaz ala-nındaki enerji koridoru olma rolünün güçlendiril-mesi sağlanacaktır.	TPBH	DIAB PIGM BOTAŞ TPAO
A9. HEDEF 5: Ülkemizin, İstanbul Finans Merkezi çalışmaları da göz önüne alınarak Ceyhan ve Aliağa teslimli ürünlerin işlem gördüğü, Karadeniz ve Akde-niz'de referans fiyat oluşturma gücüne sahip bir enerji merkezi olması sağlanacaktır.	DIAB	DIAB ELGM PIGM TPBH BOTAŞ EPDK

Amaç 10: Uluslararası Arenada Güçlü Bir Aktör		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A10. HEDEF 1: Arama sahalarında yurt dışı yatırımları olan ve uluslararası tecrübeye sahip şirketlerle ortaklık kurularak uluslararası alanda petrol, doğal gaz, kömür gibi enerji hammaddeleri ile radyoaktif mineral ve diğer enerji dışı hammaddelerde yeni kaynaklar oluşturulması sağlanacaktır.	DIAB	PIGM MTA TPAO BOTAŞ ETİ MADEN TKİ TTK
A10. HEDEF 2: Enerji ve doğal kaynaklar sektörlerinde Ülkemizin uluslararası kuruluşlarda etkinliği arttırılacaktır.	DIAB	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlar
A10. HEDEF 3: Enerji ve Tabii Kaynaklar Ataşelikleri hayata ge-çirilecektir.	DIAB	DIAB Personel Daire Başkanlığı Hukuk Müşavirliği

Tema 5: Teknoloji, Ar-Ge ve İnovasyon

Amaç 11: Enerji ve Doğal Kaynaklarda Yerli Teknoloji		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A11. HEDEF 1: Yerileştirilecek ekipmanlara yönelik envanter ve ihtiyaç analizi yapılacak ve yerileştirmeye ilişkin yol haritası belirlenecektir.	YEGM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar
A11. HEDEF 2: Ülkemizdeki imalat sanayi göz önünde bulundu-rularak yerli katkı kullanım oranlarının arttırılması sağlanacaktır.	YEGM	YEGM NEPUD PIGM TPAO EÜAŞ TEMSAN TEİAŞ BOTAŞ TKİ TTK
Amaç 12: Sonuç Odaklı bir Ar-Ge Yaklaşımı		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A12. HEDEF 1: Plan dönemi sonuna kadar enerji ve doğal kay-naklar sektöründe yapılan ve stratejik önem arz eden Ar-Ge projelerinin sayısının arttırılması sağ-lanacaktır.	YEGM MİGEM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Amaç 12: Sonuç Odaklı bir Ar-Ge Yaklaşımı		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A12. HEDEF 2: Enerji ve Doğal Kaynaklar Enstitüsü ve bu Enstitü bünyesinde bir Ar-Ge koordinasyon birimi kurulacaktır.	SGB	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Tema 6: Yatırım Ortamının İyileştirilmesi

Amaç 13: Rekabetçi ve Şeffaf Piyasalar		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A13. HEDEF 1: Elektrik enerjisi üretim özelleştirmelerinin açıklanacak plana uygun şekilde tamamlanması takip edilecektir.	EİGM	EÜAŞ Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
A13. HEDEF 2: Plan dönemi sonuna kadar elektrik enerjisi tarifelerinde ulusal tarife sistemini sona erdirecek bölgesel tarifelere geçilmesi için ön çalışmalar gerçekleştirilecektir.	EİGM	EPDK
A13. HEDEF 3: EPIAŞ'ın da kurulmasıyla birlikte enerji piyasaları daha şeffaf, güvenilir ve izlenebilir hale getirilecektir.	EİGM	TEİAŞ EPIAŞ BOTAŞ EPDK
A13. HEDEF 4: Bakanlığımız ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlarının veri paylaşımı ile ilgili içerik ve takvim belirlenecek, bu kapsamda raporlar ve veriler yayınlanmaya başlanacaktır.	EİGM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar

Amaç 14: İyileştirilmiş Yatırım Süreçleri		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A14. HEDEF 1: Enerji ve doğal kaynaklar yatırımlarını kolaylaştırmaya ilişkin yönetim ve süreç yapısı hayata geçirilecektir.	EİGM MİGEM	Tüm Merkez Birimler ile Bağlı, İlgili, İlişkili Kuruluşlar
A14. HEDEF 2: Enerji ve doğal kaynaklar sektöründeki yatırımları teşvik etmek amacıyla alternatif finansman modelleri geliştirilecektir.	EİGM MİGEM	EİGM MİGEM PIGM DIAB MTA TKİ TTK EÜAŞ TPAO EPDK

Tema 7: Hammadde Tedarik Güvenliği

Amaç 15: Enerji Dışı Hammadde Tedarik Güvenliği		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A15. HEDEF 1: Enerji dışı doğal kaynaklara yönelik arama faaliyetlerinin artırılması sağlanacaktır.	MİGEM	MTA ETİ MADEN
A15. HEDEF 2: Enerji dışı doğal kaynaklar için entegre bilgi bankası altyapısının oluşturulması sağlanacaktır.	MİGEM	MİGEM MTA ETİ MADEN
A15. HEDEF 3: Ülkemiz için kritik hammaddeleri de içeren ulusal hammadde strateji belgesi hazırlanacaktır.	MİGEM	MİGEM MTA ETİ MADEN BOREN
A15. HEDEF 4: Ülkemiz maden kaynaklarının aranmasının uluslararası standartlarda yapılması ve raporlandırılmasına ilişkin altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.	MİGEM	MİGEM MTA

Tema 8: Verimli ve Etkin Hammadde Kullanımı

Amaç 16: Enerji Dışı Doğal Hammaddeleri Verimli ve Etkin Kullanmak		
Hedef	Koordinatör	Gerçekleştirme Sorumluları
A16. HEDEF 1: İşlenmiş ürün üretimi ve ihracatının artırılması sağlanacaktır.	MİGEM	MİGEM ETİ MADEN
A16. HEDEF 2: İthal ve yerli konsantreler ile ikincil ürün dönüşümünden (artık) değerli mineraller elde edilmesine yönelik tedbirlerin tasarlanıp hayata geçirilmesi sağlanacaktır.	MİGEM	MİGEM ETİ MADEN
A16. HEDEF 3: Uluslararası standartlarda etkin, verimli ve güvenli madencilik yapılmasına imkan sağlayacak işletme ve denetim yapısı oluşturulacaktır.	MİGEM	MİGEM ETİ MADEN TKİ TTK EÜAŞ

www.enerji.gov.tr

www.enerji.gov.tr